

« Gelecek nesillerin gerçeği bilmeleri gerekir.»

Aynı yazarın diğer eserleri:

-Fransa Yapımı İslam

-Taberi'nin Kitabını Kim Sahteleştirdi?

-Alimler'in Cehaleti

-Şii Kardeşlerimize Açık Mektup

"Düzeltmeler ve Sorular"

-21. Yüzyılın Sahtekâri, Tariq Ramadan

-Bir Filmde Gibi

-Ey Ali

-Tariq Ramadan ve eşcinsellik

TERAVİH Namazı
التراويح

Contre Offensive édition

« Resmi versiyon »'a göre Taravîh namazı

1-iddiaya göre: Peygamber صلى الله عليه وسلم ramazan ayı boyunca, birkaç gün (üç veya dört) sahabeleriyle birlikte camide namaz kıldı.

2-iddiaya göre: Peygamber, ashabıyla birlikte namaz kılmayı bıraktı çünkü, alıntı yaparsam: « *Bu namazın bir yükümlülük haline gelmesinden korktu¹ ...* ». Sonuç olarak, alıntı yaparsam: « *Peygamber hakka kavuştuğunda, durumlar böyleydi ve Ebu Bekir Halifeliği altında ve Ömer Halifeliği'nin başlangıcına kadar aynı şekilde devam etti.²* ».

3-Peygamber ashabıyla birlikte birkaç gün namaz kıldığı için, Teravîh sadece bir Sünnet değil, aynı zamanda bize söylendiği gibi, Teyit edilmiş bir sünnet; yani Sünnet-i Müekkede (موكدة)'dir. Bu yüzden bazı « alimler» şöyle der: « *Ömer رضي الله عنه Peygamberin vaktiyle devre dışı bıraktığı şeyi sadece yeniden canlandırmaktan başka bir şey yapmadı³* » veya yaygın bir ifade ile: « *Ömer terk edilmiş bir Sünneti yeniden canlandırdı* ». Başka bir deyişle, Ömer, Peygamberin bırakmaya karar verdiği uygulamaları yeniden işleme koydu...

4-Halifeliği sırasında, Ramazan ayının bir gecesinde, Ömer ibn Hattab, Peygamber'in camisinin önünden geçerken, bir grup sahabenin her birinin ayrı bir köşede namaz kıldığını fark eder. Bunun üzerine onları tek bir hatibin yönetiminde bir araya getirme fikri aklına gelir. Bu hatip, *Obayy ibn Ka'b رضي الله عنه* olur. **Bu, Teravîh namazı olarak adlandırılacak olan namazın başlangıcı noktası olur. Bu namaz, Ömerin emriyle, bütün müslüman alemine farz kılınacaktır⁴.**

5-Ömer'in şöyle haykırdığı doğruysa, alıntı yaparsam: *نعم البدعة هذه « Ne güzel bir yenilik* », bazı « alimler⁵ » bize bunun kesinlikle bir yenilik olduğunu, ancak bunu dilbilimsel anlamda anlamamız gerektiğini açıklıyorlar, yani **önceden olmayan bir şey, bu durumda bir namaz ve **asla teolojik anlamda bir yenilik değil**. Çünkü biliyoruz ki, meşhur bir hadis-i şerife göre: « Bütün bid'atler dalâlettir ve bütün**

¹ « Sahih Müslim - Cilt 1"; Kitap 6 Bölüm XXIV: Hadis n°318; sayfa 190

² « Sahih El-Buhari - Cilt 1". Hadis n°3; sayfa 639

³ Genellikle **Ibn Taymiya, Albani, Fawzan...** vs. gibi "alimler" tarafından söylenen sözler.

⁴ **Taberi**'nin Tarihçesi

⁵ Açıkçası, bunlar tüm âlimler değil, çoğu Vahabi olarak adlandırılan belirli bir sayıdaki âlimlerdir.

dalâletler cehennem atesindedir⁶ ». Bir kısım « alim »'in bu namaz'ın kaynağının Ömer olduğu konusunda ihtilaf ettiğini belirtelim. Onlar, *Teravîh'in* aslında Peygamber'in kendisi tarafından başlatıldığını düşünüyorlar.

6-Bize, şu anda **Teravîh'i camide** kılabiliriz, çünkü Peygamber Efendimiz ölmüştür, diyorlar. Bu nedenle, alıntı yaparsam: « **Peygamber'in endişesi, Taravîh'in bir zorunluluk haline gelmesi korkusu, artık mevcut değil.**⁷ ». Nitekim, bu anlamda yasa koyma yetkisi yalnızca Peygamber'e veya onun Resulü aracılığıyla yüce Allah'a aittir. Ancak, gerçekten de, sadece Allah veya Peygamber'in, tıpkı onların iddia ettikleri gibi, şu veya bu uygulamayı zorunlu kılma gücüne sahip olduğu gibi, **sadece Allah ve Elçisi'nin de daha da önemlisi bir dini uygulama, hele bir namazı yasallaştırma gücüne sahip olduğunu** gözlemlemek ilginçtir. Açıkçası, bu ikinci nokta... gözlerinden kaçmış gibi görünüyor...

7-«Âlimler» soylemiyle Ömer, *hidayete ermiş bir Halife* olduğundan, Peygamber'den, alıntı : « **Onun sünnetine ve ondan sonraki hidayete ermiş Halifelerin sünnetine uyun**⁸ » dediği hadis adına ona uyulması gerektiğini eklerler. Başka bir deyişle, Ömer'in de tıpkı Peygamber gibi takip edilmesi gereken kendi Sünneti vardı. Bu konuda Ömer'in "sünnetinin", bildiğimiz ve İmam Malik'in⁹ de açıkladığı gibi Peygamber'in sünnetine üstün geldiğini belirtelim: «**Peygamber sadece evinde gece namazı (kıyam) kılardı !**¹⁰ »

8- Bazı "âlimler" *teravîhin* meşruiyeti konusunda görüş birliği olduğunu ve **Peygamber'in ashabi, Taberiler ve âlimler arasında teravîh uygulamasına karşı çıkan kimsenin olmadığını** iddia etmektedir. Ve **sadece Şiiilerin, teoloji ile hiçbir ilgisi olmayan nedenlerden dolayı teravîh kılmadıklarını** iddia etmektedir.

Ancak, bu konuda bir görüş ayrılığı olduğunu öğrendik. **Teravîh namazını camide mi yoksa evde mi kılmanın daha iyi olduğu**¹², aynı zamanda

⁶ Cuma namazı günü hutbenin girişinde sıkça alıntılanan hadis.

⁷ Bunlar ,diğerlerinin yanı sıra **İbn Teymiye'nin**, ama daha genel olarak çok sayıda "alimin" sözleridir.

⁸ **Bid'a Nedir? Yazan:** AbdAllah Ibn As-Siddîq Al-Ghumâriyy, Sayfa 24.

⁹ **Mâlik ibn Enes** (Arapça: **مالك**, 716-708 **أنس بن**, 7961) yılları arasında doğmuş ve 7961 yılında ölmüş Arap-Müslüman imam, ilahiyatçı ve hukukçu, gelenekçi. Sünni Müslümanlar tarafından **İmam Malik** olarak bilinen **Malik**, İmam dar el-Hicre veya Medine İmamı olarak da bilinir. Öğretileri, Sünni İslam hukukundaki dört büyük içtihat ekolünden biri olan Malikî ekolünün hukuki ve dogmatik temelini oluşturur.

¹⁰ Kitap özeti: **Akademisyenler arasındaki ayrışma**. Sayfa : 250.

¹¹ Ashabın neslini takip eden nesil.

¹² Bu videoda: <https://youtu.be/HXdEv-LyLfE> Şeyh **Fevzan** teravîh namazının camide kılınmasının tercih edildiğini belirtmektedir.

kılınacak secde sayısına göre belirlenir. Okuduklarıma göre, ezici çoğunluğun **camide namaz kılmanın tercih edildiği yönünde olduğunu** belirtmeliyim. Bunun en az iki nedeni olduğunu düşünüyorum. Suudi Arabistan'daki hakim dini ideolojinin Hanbelilik olduğunu biliyoruz; bu ideoloji, diğer şeylerin yanı sıra, petrodolarlar ve aynı zamanda bu ülkeden gelen "alimlerin" yayılması sayesinde yayılmıştır. Bu ideoloji, diğer şeylerin yanı sıra, İslam'ın ikinci Halifesinin körü körüne takip edilmesiyle karakterize edilmektedir. Ancak her şeyden önce, *Teravîh'ten* farklılaşmayı, hatta ona karşı çıkmayı çağrıştıran metinler dikkatle gizlenmiştir. Özellikle ve her şey 'den önce, bu aynı ideolojik akımın takipçileri tarafından.

Bu kitapta sizi bunlardan bazılarını keşfetmeye davet ediyorum.

Müslüman dünyası, *teravîh namazının* camide kılınması gerektiği konusunda bir fikir birliği olduğuna ve özellikle de aynı ideolojik akım tarafından çoğu zaman Müslüman bile sayılmayan Şiiler dışında **hiç kimsenin bu konuda fikir ayrılığına düşmediğine inandırılmıştır.** Son olarak, "uzlaşmaya" saygı gösterilmemesinin temelinde Şiilerin Ömer'e olan nefretinin yattığı söylenmektedir.

Teravîh namazına ilişkin **tüm «resmi» açıklamaları** verdikten sonra, şimdi bu **açıklamaların** doğruluğunu ve tutarlılığını analiz edeceğiz.

Bu kitabı, hukuk doktorlarına ve aynı zamanda Allah'ın şu terimlerle hitap ettiği herkese yöneltilen bazı sorularla bitireceğiz: **اللباب اولى** *akıl sahibi olanlar.*

1.- Ramazan ayı boyunca Peygamberimiz birkaç gün (üç veya dört) mescitte ashabıyla birlikte namaz kıldı.

Buhari ve Müslim'in Sahih'lerinde teravihle ilgili tüm metinlerden alıntılar.

Zeyd bin Sabit'e göre: « **Ramazan** ayında Peygamber kendine bir hücre yaptı. Öyle sanıyorum, " dedi Bosr, Zeyd'in eklediği bu hadisi aktararak, "bir hasırla. Birkaç gece boyunca namaz kıldı. Peygamber'in ashabından bir grup onun namazını takip edince, **Peygamber farkına varır varmaz oturdu (ve kendini göstermeyi bıraktı). Sonra ashabının yanına gitti ve onlara şöyle dedi: "Davranışınızın bana gösterdiği duyguları çok iyi biliyorum. Bundan böyle ey müminler, namazlarınızı evlerinizde kılın; çünkü bir insan için en doğru namaz, evinde kıldığı namazdır** ».

Aişe itham etti: « **Rasulullah صلى الله عليه وسلم** - Allah ona salat vesalam etsin-geceleyin **alçak bir duvarı olan** odasında namaz kıları. **Peygamber - sallallahu aleyhi ve sellem'in silüetini gören** insanlar onun namazına uymaya başladılar ve ertesi sabah **insanlar bu konu hakkında konuşmaya başladılar**. İkinci gece o namaz kıldı ve bazı insanlar onun arkasında namaz kılmaya geldi vebu iki veya üç gece tekrarlandı. Bundan sonra Allah'ın Elçisi evde kaldı ve dışarı çıkmadı. Ertesi sabah insanlar bu konudan bahsedince Peygamberimiz şöyle buyurdu: **"Gece namazının farz kılınmasından korktum**».

Aişe dedi ki: «Allah'ın Elçisi bir gece yarısı **bir kere dışarı çıktı** ve mescitte namaz kıldı. Diğer insanlar da onunla aynı namazı kıldılar. **Sabahleyin, ibadet edenler bu olay hakkında konuştular** ve (ertesi gece) daha fazla kişi Peygamberle birlikte namaz kıldı. Sabahleyin **müminler konuyu tekrar tartıştılar ve** üçüncü gece daha fazla kişi mescide gitti. Peygamber onların arasına girdi ve müminler onun namazına uydular. Dördüncü gece geldiğinde, mescit müminleri zorlukla içine alabildi. **Fakat Peygamber sadece sabah namazı için dışarı çıktı**. Sabah namazını bitirdiğinde müminlere döndü, iman ikrarında bulundu ve sonra şöyle dedi: **"Varlığınızdan habersiz değildim, ancak bu namazın sizin için her zaman yerine getiremeyeceğiniz bir zorunluluk haline gelmesinden korktum**».

Müminlerin annesi Aişe'den şöyle rivayet edilmiştir: «Bir gece Allah'ın Elçisi mescitte namaz kıldı. Bazı müminler de aynı namazı kıldılar. Ertesi gece bu namazı tekrarladı ve (onu taklit eden) müminler çoğaldı ve üçüncü ve dördüncü gecelerde çok sayıda camiye gittiler. Dördüncü gece, Tanrı'nın Elçisi artık onları ziyaret etmiyor olsa da.

Ertesi gün (dördüncü gece) onlara şöyle dedi: **Yaptıklarınızı gördüm. Beni size gelmekten altkoyan şey, bunun size bir yükümlülük gibi görünmesinden korkmamdı. Bu hikâye Ramazan ayında geçmektedir** ».

Zeyd bin Sabit -Allah ondan razı olsun- şöyle demiştir: «Rasulullah -Allah ona salat ve selam etsin- kendisini insanlardan ayıran bir hasır serdi. Onun üzerinde namaz kılariken bazı adamlar **onu taklit etmeye çalıştılar ve namazında ona uymaya başladılar**. Bir gece toplandılar, fakat Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- onları görmek için dışarı çıkmadı. Seslerini yükselttiler ve birkaç taşla kapıya vurdular. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- öfkeyle onları görmek için dışarı çıktı ve onlara şöyle buyurdu: "**Sizin (bu namazları kılmaktaki) ısrarınız, bunların farz olacağına inanmama sebep oluyor. Öyleyse evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar hariç, namazların en faziletlisi evde kılınandır** ».

Zeyd bin Sabit şöyle rivayet eder: «Peygamber -Allah ona salat ve selam etsin- kendisini insanlardan ayırmak için (mescidin bir köşesine) **bir hasır** koydu. Orada (bazı geceler) namaz kılariken, bazı adamlar **onu taklit etmeye çalıştılar** ve namazında ona uymaya başladılar. **Bir gece onun sesini duymadılar ve uyuduğunu düşündüler**. Bazıları öksürerek seslerini duyurmayı düşündüler, böylece Peygamber onları görmek için dışarı çıkacaktı. (Peygamber) dedi ki: (Bu namazları kılmaktaki) ısrarınız beni onların farz olmasından korkuttu. Eğer farz olsalardı, siz onları kılmazdınız. **Ey insanlar! Evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar hariç, namazların en faziletlisi evde kılınandır.** ».

Zeyd bin Sabit radıyallahu anh'den rivayet edildiğine göre şöyle demiştir: «Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Ramazan ayında (namaz kılmak için) bir oda kullanamıştı..
-(râvi) dedi ki: Zannedersem bir hasır- kullandı. Birçok gece orada (bu odada) namaz kıldı. Ashabından bazıları onun arkasında namaz kılmaya geldiler. **Peygamber'e bu haber verilince, oturarak** (namaz) kıldı, dışarı çıktı ve şöyle dedi: "**Yaptıklarınızdan haberdarım. Ey insanlar, namazlarınızı evlerinizde kılın; çünkü farz namazlar dışında en faziletli namaz, kişinin evinde kıldığı namazdır.** ».

« Allah Resulü **وسلم عليه هلا صلى** Ramazan ayında namaz kılıyordu. Ben gelip onun yanında durduğumda, bir adam daha geldi ve o da dik durdu... Böylece bir grup oluşturduk. Peygamberimiz **وسلم عليه هلا صلى** **arkasındaki varlığımızı hissedince namazı kısa kıldı. Sonra evine gitti** ve bizim yanımızda kılmadığı bir namazı kıldı. Ertesi sabah ona sorduk: "**Bir gün önce bizim varlığımızın farkına vardın mı? Evet!**" dedi. **Beni yaptığım şeyi yapmaya iten şey buydu**».

«Allah'ın Elçisi gece yarısı dışarı çıktı ve mescitte namaz kıldı. Bazı adamlar da ona uyararak namaz kıldılar. Ertesi gün insanlar bu konu hakkında konuşmaya başladılar ve namaz kılanlar çoğaldı. Allah'ın Elçisi ikinci gün dışarı çıktı ve onlar da namazda ona uydular.

Ertesi gün **insanlar bu gerçeği dile getirdiler**. Üçüncü gece camideki müminlerin sayısı daha da arttı.. Peygamber dışarı çıktı ve onlar da onun namazını takip ettiler. Dördüncü gece, mescit ibadet edenlerle doldu taşı, ancak Allah Resulü **عليه هلا صلى** dışarı çıkmadı. Gruptaki bazı erkekler, "Namaz!" diye bağırmaya başladılar. Resulullah sabah namazına kadar neredeyse hiç dışarı çıkmadı. Sabah namazını bitirince halka döndü, kelime-i şahadet getirdive şöyle buyurdu: **'Doğrusu dün gece durumunuz gözümden kaçmadı ama ben size gece namazının farz kılınmasından ve sonra onu kılamayacak olmanızdan korkuyorum'**

«Allah'ın Elçisi **عليه هلا صلى**(mescidin) küçük bir köşesini deriden veya hurma lifinden yapılmış bir hasırla kendisi için ayırdı. Namaz kılmak için oraya giderdi. Erkekler onu izler ve arkasında namaz kılmaya gelirlerdi. Bir gece gelip onu beklediler, fakat Allah'ın Elçisi **عليه هلا صلى** gecikti, onları bulmak için dışarı çıkmayınca seslerini yükselttiler ve kapısına küçük taşlar attılar. Allah'ın Elçisi **عليه هلا صلى** **öfkeyle** dışarı çıktı ve onlara şöyle dedi: **"Siz ibadetinizi bırakmadınız, öyle ki ben bunun size zorla dayatılacağını sandım! O halde evlerinizde namaz kılın! Çünkü kişinin en faziletli namazı, farz kılınan namaz dışında, kendi evinde kıldığıdır**

Aişe şöyle anlatır: «Bir gece , Peygamberimiz gece yarısı mescitte namaz kılmak için dışarı çıkar. İnananlardan bazıları onunla aynı namazı kılar. Ertesi sabah **olay anlatıldı**; daha fazla sayıda ibadet eden toplandı ve Peygamber dua ettiğinde onunla birlikte dua ettiler. Ertesi sabah, **neler olduğu anlatıldı** ve üçüncü gece çok sayıda mümin camideydi. Akşam Peygamber camiye gitti; namaz kıldı ve müminler de onunla birlikte namaz kıldı. Dördüncü gece, mescit müminleri alamayacak kadar dardı. Peygamber sabah namazını kılmak için geldi ve bitirdiğinde müminlere döndü, iman ikrarında bulundu ve sonra şöyle dedi: **" Burada olduğunuzdan habersiz değildim, ancak bu ortak namazın size farz olmasından dolayı onu kılamayacağınızdan korktum "**. **Peygamber öldüğünde de durum aynıydı** ».

Daha önce de söylediğimiz gibi, **Buhari'nin** Sahih'inde ve **Müslim'in** Sahih'inde teraville ilgili **tüm metinleri** çıkardık ve ortaya koyduk. Bu metinleri okuduğumuzda, Peygamber'in **hiçbir zaman ashabıyla birlikte namaz kılmadığını** **acıka** görebiliriz ve aynı metinlere ciddi bir şekilde bakarsak, ashabın Peygamber'in ashabıyla birlikte kıldığı namaza uyduğunu hemen fark ederiz.

¹³ "Les Traditions Islamiques -Tome 1" adlı eserden alıntı. "Ramazan gecelerinde topluca namazın faziletinden" bahsedilen; I. Bölüm: "Ramazan'da (gece) namaz kılınan faziletinden" bahsedilen; hadis no. 3; sayfa 639.

¹⁴ Les Traditions Islamiques - Tome 1" adlı eserden bir alıntı. "Ramazan gecelerinde topluca namazın faziletinden" bahsedilen; I. Bölüm: "Ramazan'da (gece) namaz kılınan faziletinden" bahsedilen; hadis no. 3; sayfa 639.

¹⁵ Bütün metinleri açıklamamanın önemi, konu hakkındaki tüm bilgileri tam anlamıyla öğrenmek ve dolayısıyla gerçeğe uygun bir sonuç çıkarmaktır. Bu yöntem, tam da eleştirdiğim şeye tamamen karşıdır.

Peygamber'in **bilgisi olmadan**¹⁶ , gerçekten de, yukarıda alıntılanan metinlerden alınan bu cümle parçalarını başka nasıl açıklayabiliriz?

Dedi ki: « İyi gordum **Ne yaptığınızı. Hiçbir şey beni sizinle buluşmaya gitmekten alıkoymadı**».

«Peygamberimiz عليه هلا صلى وarkasında **bizim varlığımızı hissettiğinde namazı kısa kıldı. Daha sonra evine gitti. Ertesi sabah kendisine sorduk: Bir gece önce bizim varlığımızın farkına vardın mı ? Evet," dedi. Beni yaptığım şeyi yapmaya iten şey buydu**».

"Fecri bitirince halka döndü, kelime-i şehadet getirdi ve şöyle dedi: **Aslında dün gece durumunuz gözümden kaçmadı**, ancak yatsı namazının size farz kılınacağından ve onu kılmaktan acizkalacağınızdan korktum.

"İkincisi, bunun farkına varır varmaz oturdu (ve kendini göstermeyi bıraktı). **Sonra arkadaşlarının yanına gitti ve onlara şöyle dedi: "Davranışınızın bana gösterdiği duyguları çok iyi biliyordum"**.

« [...]Bazı adamlar **onu taklit etmeye çalıştılar** ve namazlarında onu takip etmeye başladılar. **Bir gece onun sesini duymadılar ve uyuduğunu düşündüler.** Bazılarının aklına öksürerek seslerini duyurma fikri geldi, böylece Peygamber onları görmek için dışarı çıkacaktı.».

Aişe şöyle dedi: « Allah Resulü (s.a.v) geceleri **alçak bir duvarı olan** odasında namaz kılardı. İnsanlar **Peygamber'in (s.a.a) silüetini gördüklerinde,** onun namazını takip etmeye başladılar ».

« [...] Sonra şöyle dedi: "**Gerçi, burada olduğunuzdan habersiz değildim, ancak bu namazın size farz olmasından ve o zaman onu kalamayacağımızdan korktum**».

« [...] Allah Resulü عليه هلا صلى وgelmedi. Ertesi gün şöyle dedi: "**Ne yaptığınızı gördüm**».

« Sabahleyin müminler bu olayı tartıştılar ve (ertesi gece) daha büyük bir kısmı Peygamberle birlikte namaz kıldı. Sabah olunca müminler **konuyu tekrar tartıştılar**».

« [...] **Hikaye anlatıldı**; ve daha fazla inanan toplandı ve

¹⁶ **Onun bilgisi olmadan**: Peygamber sahabenin varlığından habersiz olmasa bile, yine de bunun Peygamber'in bilgisi olmadan gerçekleştirildiği doğrudur. Aslında, sahabeler **onun bilgisi olmadan namazına girmiş** ve peygamber hiçbir zaman sahabeleri namazına dahil etmemiştir. Dolayısıyla, iddia ettiklerinin aksine, Peygamber hiçbir zaman **sahabeleriyle birlikte namaz kılmamıştır**.

Peygamber dua ettiğinde onunla birlikte dua ettiler. Ertesi sabah, olup bitenleri rapor ettiler».

«[...]Onu insanlardan ayıran bir hasır vardı. Bazı adamlar onu taklit etmeye çalıştı ve dualarında onu takip etmeye başladı. Bir gece onun sesini duymadılar ve uyduğunu düşündüler».

«*Peygamber bu durumdan haberdar edilince şöyle buyurdu: "Ben sizin yaptıklarınızdan haberdarım. Ey insanlar, namazlarınızı evlerinizde kılın; çünkü farz namazlar dışında en faziletli namaz, kişinin evinde kıldığı namazdır».*

İnsanlarla yüzleşti ve teşehhüdü okudu, sonra şöyle dedi: "Bunu söyledikten sonra, burada olduğunuz bana yabancı değildi...».

Peygamber'in hiçbir zaman ashabıyla birlikte namaz kılmadığı ve aslında ashabın Peygamber'in namazını **onun bilgisi olmadan** takip ettiği bana oldukça açık görünüyor. Gerçekten de, tek başına namaz kılan Peygamber, belli sayıda sahabenin namazını **taklit ettiğini** fark etti. Peygamber ilk başta tepki vermemiş, daha doğrusu namazını kısa keserek hoşnutsuzluğunu göstermekle yetinmiştir. Gördüğümüz gibi, **Allah'ın Elçisi sahabeleri namazına sokmayı reddetti.** Ancak sahabeler onunla birlikte namaz kılmakta ısrar edince, önceki günlerde namaz kıldığı yere artık gitmeyerek nihayet namazına son verdi. Ertesi gece Peygamber'in ashabı aynı yere gittiler ve Peygamber'in orada olmadığını ö r d ü l e r . Gidip Peygamber'i evinde aramaya karar verdiler.

Resulullah'ın evinin duvarlarından birine küçük taşlar atarak kendilerini duyurdular. Daha sonra şunları öğreniyoruz: Allah'ın *Elçisi öfkeyle dışarı çıktı* ve onlara şöyle dedi: «**Namazınızı bırakmadınız, o kadar ki ben bunun size farz kılınacağını sandım! Öyleyse evlerinizde namaz kılın! Çünkü kişi için enhayrılı namaz, farz kılınan namaz dışında, kendi evinde kıldığı namazdır**¹⁷ ». Ve en azından Ömer ibn Hattab'ın Halifeliğinin başlangıcına kadar¹⁸ **bu şekilde kaldığını şüpheye yer bırakmayacak şekilde biliyoruz.**

O halde örneğin şöyle denilebilir: "Aynı şey teravih namazları için de geçerlidir. Nitekim **Peygamberimiz bazı geceler ashabıyla birlikte kılmış, bazı geceler ise namazlarının farz olmasından korktuğu için kılmamıştır**¹⁹."

Ya da tekrar: «Halife Ömer, Müslümanları Peygamber'in arkasında olduğu gibi tek bir imamın arkasında birleştirene kadar, sahabeler; Peygamber'in hayatı boyunca ve ölümünden sonra bu namazları bireysel olarak kılmaya

¹⁷ Buhari ve Müslim'in Sahihleri

¹⁸ Bu noktada görüş birliği vardır.

¹⁹ Bu, özellikle Şeyh Fezvan, Otheymine, İbn Teymiye, el'Albani'nin en yaygın açıklamasıdır.

المركز الفقهي المرخص الفوزان الشيخ Sayfa 132

devam ettiler. ***Yani bu da sapkınlık değildir*** ²⁰».

Ya da tekrar: «***Tüm bu hadisler toplu teravih namazının meşrutiyetini açıkça kanıtlamaktadır. Şimdi, Peygamber üç gece kıldı ve dördüncü gece bırakmış olması hiçbir şekilde meşrutiyeini azaltmaz, ancak bunu şöyle açıkladı: Size farz kılınmasından korktuğum için bıraktım!***

«***Bu korku Peygamber'in ölümüyle ve İslam'ın tüm kuralları bilindikten sonra ortadan kalktı. Ömer daha sonra bu namazı resmen toplubir namaz olarak başlatmayı uygun gördü ve âlimler bu gerçek üzerindehemfikirdir***²¹ ».

النوافل فكل النوافل ان تكون في البيت الا قيام رمضان فان الافضل ان يكون في المسجد
لفعل النبي²²

Peygamber'in yaptığı gibi camide kılınması daha uygun olan teravih namazı hariç, tüm nafîle namazlar evde kılınmalıdır.

Gerçek şu ki, Peygamberimiz adını bile ***bilmediği Teravih namazını asla kılmadığı*** gibi, «***Teravih***»i de ***açıkça yasaklamıştır***. Dahası, Müslümanların camide sadece farz namazları kılmalarını gerektiren değişmez fıkıh kuralından habersiz olmayan Şeyh *Useymine'nin*, *Teravih* gibi farz olmayan bir namazı getirerek bu kuralı çiğnediğini de not ediyorum.

Böylece, İslam tarihinde ilk kez bir nafîle namaz her yıl camide cemaatle kılınmaktadır. Daha da şaşırtıcı olanı, Alıntı yaparsam: «***...Peygamber'in yaptığı gibi camide kılınması tercih edilen Teravih hariç***» Ama hangi Peygamber'den bahsediyor? Çünkü az önce gördüğümüz gibi, Peygamber aslave asla ashabıyla birlikte namaz kılmamıştır!

Dahası, «***Sünnete uygun olarak namazı camide kılmak tercih edilir***» diyor. Bir kez daha, "***Evlerinizde namaz kılın!***" diyen Peygamberle açıkça ve kökten çelişiyor. ***Cünkü kişinin en hayırlı namazı, farz kılınan namaz dışında evinde kıldığı namazdır*** ».

Peygamberimiz ***en hayırlı namazın evde kılınan namaz olduğunu*** söylüyor ve "Şeyh" Othaymine bize "***camide kılınması tercih edilir***" diyor. **ŞOK EDİCİ!** YouTube hesabımda, "***Bir açıklaması olan var mı?***" başlıklı bir videoda Şeyh *Fevzan*, ***Teravih namazını camide kılmanın daha iyi ve tercih edilir olduğunu belirtiyor...***

²⁰ **Sapkınlık.** Şeyh Salih b. Fevzan. Baskılar : Assia, Sayfa 17-18.

²¹ Şeyh Albani **Teravih Namazı**.

²² شرح البخاري محمد بن صالح العثيمين sayfa 318 cilt2

Sadece Peygamber'in söylediklerinin değil, aynı zamanda Şafiri ve Malik'in de söylediklerinin tam tersini söylediğine dikkat edin: "**Ramazan ayında evde tek başına namaz kılmak tercih edilir**».

فقال مالك و الشافعي : في صلاة المنفرد في بيته برمضان افضل²³

Bu ideolojinin Ömer'in «Sünnet'ini» Peygamber'inkinden üstün gördüğünü söylediğimde, hiçbir şey uydurmuyorum.

Yorumlarının, en hafif tabirle tarihi gerçekleri yansıtmadığı ölçüde, yanlış olduğu, hatta açıkça gerçek dışı olduğu açıktır.

Asıl soru şu: **bu cehalet mi yoksa gizleme mi?**

Bana kalırsa bu bir örtbas etme çabasıdır. Aslında, herhangi bir "alim'in" bu belgede ortaya koyduğum gerçeklerden habersiz olmasını düşünemiyorum.

Gerçeği kendilerine saklamayı seçmelerinin en az beş nedeni olduğuna inanıyorum:

1- İdeolojik akımlarını korumak..

2- Ömer'in Sünni Müslüman dünyasındaki imajını korumak.

3- Teolojik bir tsunami yaratmaktan kaçınmak.

4-Hepsinden önemlisi, Şiilere kendilerini dövecekleri bir sopa vermemek.

5- Ve hepsinden önemlisi Ömer, Buhari ve Müslim'in rivayet ettiği, Peygamber'in Medine'de bidat çıkararlara Allah'ın lanetini ettiği hadisinin etkisi altına girmemektedir.²⁴.

---

²³ الاعلام بفوائد عمدة الاحكام sayfa 484

²⁴ Ömer'in bu hadisın kapsamına girdiğini düşünmediğimi açıkça belirtmek isterim, çünkü bu hadisın gönüllü olarak yenilik yapan kişi için geçerli olduğunu düşünüyorum. Yine de Ömer'in çok ağır bir sorumluluk taşıdığını düşünüyorum.

2 – Peygamber, yine de arkadaşlarıyla **sadece** şu nedenle namaz kılmayı bıraktı, alıntı yaparak ifade ediyorum: « **Bu namazın farz olmasından korktum...**».

Gerçekten de, bildiğimiz gibi, "âlimler" bize Peygamber'in ashabıyla birlikte namaz kılmayı bırakmasına yol açan tek nedenin, Peygamber'in bunamazın ashab için olduğu kadar tüm Müslümanlar için de bir zorunluluk haline gelmesinden korkması olduğunu söylerler. Üstelik bu, onların ancak güçlükle katlanabilecekleri bir yükümlülüktü.

« **Ben sizin burada olduğunuzdan habersiz değildim, ancak bu ortak namaz size farz kılınca²⁵ onu kılamayacağınızdan korktum²⁵** », hadisine atıfta bulunan "âlimler", Peygamber'in ashabıyla birlikte namaz kılmayı bırakmasının **sadece ve sadece bu** nedenle olduğunu belirtmektedirler

Ve yine bu hadise dayanarak "âlimler" daha sonra bize şunu söyler: "**Peygamber öldüğüne göre, bu namaz artık farz olamaz, bu yüzden onu kılabiliriz²⁶** ».

Bana gelince, ben onların en iyi ihtimalle büyük bir hata yaptıklarını, en kötü ihtimalle de özellikle sapkın bir manipülasyona giriştiklerini düşünüyorum. Çoğunluk söz konusu olduğunda, daha önce de söylediğim gibi, ikinci hipoteze meylediyorum ve nedenini de açıklıyorum. Açıkça ifade etmek gerekirse, Müslümanların büyük çoğunluğu kendilerine söylenenleri ya da yazılanları tekrar etmekle yetiniyor. Bilmiyorlar. Sonuç olarak, onlarkendilerine sunulan ve ilk bakışta doğru gibi görünen teorileri sistematik olarak kabul etmektedirler. Geriye kalanlar, yani gerçeği bilenler ise, ne yazık ki daha önce bahsedilen bir dizi nedenden ötürü, çoğunlukla bu gerçeği kendilerine saklamayı tercih etmişlerdir.

Konuyla ilgili şu etkili hadisi aktarmaya cesaret edelim.

من سئل عن علم فكتمه الجم يوم القيامة بلجام من نار²⁷

²⁵ « İslami Gelenekler Cilt 1 » El Boukhâri'den alıntı. « Ramadân gecelerinde (ortaklaşa) namaz kılmak hakkında » ; Bölüm I: « Ramazan'da (gece) namaz kılınan fazileti hakkında » ; hadis no. 3; sayfa 639

²⁶ Bu, İbn Teymiye'nin veya Albani'nin ve aynı itaatte olan çok sayıda "alimin" pozisyonudur.

²⁷ جامع المسانيد و السنن - ابن كثير

« *Kim bir ilimden sorguya çekilir de onu gizlerse, kıyamet günü ateşten bir gem ile gemlenir* ».

Şafiri, Malik veya Hasan el-Basri gibi başkaları da bunu dolambaçlı bir şekilde söylemişlerdir. Çok açık bir şekilde söyleyenlere gelince, örneğin Şafiri *El-Aziz'in* fıkıh kitabına ve Ebu Duha'nın *Popüler Bilim* kitabına veya 63.sayfadaki 3. ve 4. ciltteki metne bakın: *مختصر اتاف السادة المهرة*. Ne yazık ki, sayıları bildiğim kadarıyla önemsiz.

Ömer'i tamamen yapıcı bir şekilde bile eleştirmenin sizi «Sünni» Müslümanların çoğunluğunun gözünde şüpheli bir kardeş haline getireceğini bilmelisiniz. Bu durumda, benzerlikleriniz olmasa bile Şiilikle, hatta takiiye (gizleme) yapmakla suçlanmaktan kurtulmanız kesinlikle mümkün olmayacaktır. Aynısuçlama İsrail politikasını eleştiren herkese yöneltilir; bildiğimiz gibi bu kişiler kaçınılmaz olarak antisemitist olarak damgalanır. Belirtilmeyen amaç, hepimizin anladığı gibi, iyi temellendirilmiş olsun ya da olmasın her türlü eleştiriye susturmaktır. Ve oldukça da iyi çalışmaktadır...

Benim söylediklerimi söyleyen bir Şeyh ya da âlim, Şeyh ya da âlim olma statüsünü derhal kaybedecektir. Büyük ve saygıdeğer bir şeyh ya da âlim olmaktan çıkıp cahil, sapkın ve hatta belki de bir münafık olacaktır! Pek çok âlimin, şu ya da bu konuda, başını belaya sokmamak ve hatta sapkın olarak damgalanmamak için düşüncelerinin özü hakkında sessiz kalmayı tercih ettiği unutulmamalıdır. Örneğin, İmam Malik'in imanın artıp artmadığı konusunda böyle davrandığı söylenir. İmam Nevevi'nin Müslim'in Sahih'ine ilişkin açıklamasından alıntı yapıyorum: « ***Bazıları Malik'in Haricilerle aynı fikirde olmakla suçlanacağı korkusuyla imanın azalması konusunu ele almaktan kaçındığını iddia etmektedir***²⁸ »

Ömer'in yaptığı hiçbir şeyi eleştiremezsiniz, ya ona katılırsınız ya da çenenizi kapalı tutarsınız! Ve bunun uzantısı olarak, bu Peygamber'in diğersahabeleri için de geçerlidir. Her ne kadar «Peygamber'in sahabeleri» terimi açıklığa kavuşturulmayı bekliyor olsa da. Şunları yapmak gerekir. Bununla birlikte, *Sahih de* dahil olmak üzere, bazı sahabelerin oldukça dramatik davranışlarını bize bildiren çok sayıda metin vardır. Bunlar arasında Buhari ve Müslim'in *Sahih'lerinde* yer alan ve Peygamber'in ashabından bir kısmının havuzdan geri çevrilerek cehenneme götürüldüğünü öğrendiğimiz metin de bulunmaktadır. Ayrıca, Buhari'nin Sahih'inde yer alan ve ağacın altında biateden bir sahabelerin Peygamber'in vefatından sonra yaptıkları bidatler ve diğer günahlar için ağıt yaktığı metin de bunlar arasındadır. Liste oldukça uzundur. Son tahlilde, sahabe unvanı hiçbir şekilde dindarlığın, hele hele kutsallığıngarantisi değildir. Şu ya da bu eylemi, hatta Ömer'in sözlerini eleştirmek, Peygamberi ya da Kuran'ı eleştirmekle

²⁸ *Sahih Müslim* cilt 1 sayfa 268.

eşdeğerdir. Statü açısından kesinlikle hiçbir fark yoktur. Bu nedenle *İbn Abbas*²⁹ şöyle demiştir: "**Gökten taş yağmasından korkuyorum, ben size Peygamber dedi diyorum, siz bana Ebu Bekir ve Ömer dedi diyorsunuz**³⁰..." Böylece, Peygamber'in zamanında bile, bazı insanlar **Ebu Bekir ve Ömer'in görüşüne, Allah Resulü'nün görüşüne karşı çıkıyorlardı!** **عليه وسلم görüşüne karşı çıkıyorlardı!**

Aynen bugün olduğu gibi, onlara, Peygamber'in «**Evde namaz kılın**» dediğini söylediğimizde, «**Elbette... Ama Ömer camide namaz kılın dedi**» veya yine Peygamber dedi: «**Elbette... Ama Ömer ona vermememizi söyledi...**» diye cevap **verirler**. Ama yine daha önce gördüğümüz gibi, Peygamber «**en iyi namaz evde kılınandır**» **derken**, Şeyh Oteymine ve Fevzan bize bunun tam tersini, yani «**en iyi namaz camide kılınandır...**» diyor.

Bilmelisiniz ki birçok kişi X veya Y nedenlerinden dolayı Şii olarak etiketlenmiştir. Örneğin: İmam **Buhari, Çafiri, Taberi, Nissa'i, Mevduci, Vakidi, Yarkubi** ve ne yazık ki ben de dahil olmak üzere pek çok kişi. Tarih bize, örneğin *Ebu Sofiane'nin oğlu Muraviye'yi* eleştiren birçok büyük adamın hapsedildiğini, işkence gördüğünü veya öldürüldüğünü öğretiyor. Peki Ömer ibn Hattab'ı eleştirmeye cüret edenler hakkında ne söyleyebiliriz? Bunu deneyimlemek isteyenleri, örneğin sosyal ağlara girmeye ve ne eksik ne fazla, **kendi kitaplarımızın** bize öğrettiklerini aktarmaya davet ediyorum. O zaman sözlerimin doğruluğunu anlayacaksınız.

Örneğin, kitaplarımız bize *Ebu Sofiane oğlu Muaviye'nin Abderrahmane ibn Halid ibn Velid'i* zehirlediğini öğretmektedir³¹. Bu metin özellikle ve diğerlerinin yanı sıra Taberi'nin kitabında ve aynı zamanda âlim ibn Kesir'in *Al Bidaya wa Al Nihaya*³² **البدية والنهاية** adlı kitabında yer almaktadır. Paradoksal olarak, bu durum aynı ibn Kesir'in aynı Muaviye hakkında şöyle demesini engellemiştir:

«**Allah ondan razı olsun**», oysa Allah Kuran'da şöyle buyuruyor:
«**Kim bir mümini kasten öldürürse, onun cezası, içinde ebedî kalmak üzere cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır**» (s4v93). İbn Kesir'in Muaviye'ye yöneltilen Fatıma oğlu Hasan ve

²⁹ Abd Allâh ibn Abbas (Arapça: **عبد الله بن عباس**), 619 civarında doğmuş ve 687-688 civarında ölmüştür, El-Abbas ibn 'Abd al-Muttalib'in oğlu ve Peygamber'in baba tarafından kuzenidir. Bilgisinden dolayı Müslümanlar tarafından saygı görüyordu. Kur'an ve Sünnet konusunda ilköğretmenlerden biriydi. Hayatının başından itibaren Peygamber'in diğer sahabelerinden bilgi toplamış ve tefsirler yazmıştır. Bazen Kur'an tefsirinin babası olarak kabul edilir

³⁰ Hadis **Al Moktahr** cilt 9 & 10 sayfa 357

³¹ Ünlü savaşçı ve peygamberin yoldaşı **Halid ibn Velid**'in oğlu

³² Dar Kotob Al-ilmiya baskısı, DKİ, Cilt 7-8, sayfa 33

Ali'nin yanı sıra Abderrahmane ibn Halid ibn el-Velid'e yönelik suikast suçlamasını reddettiğini belirtmek gerekir. Her ikisi de zehirlenerek ölmüştür. Bu hikâye **İbnü'l-Esîr'in Ormanın Aslanları**³³ adlı kitabında ve **Taberî'nin ve diğerlerinin** anlattığı şekliyle böyledir.

Abderrahmân ibn Hâlid ibn el-Velid

Abderrahmane, Kureyş'in şövalyelerinden ve yiğitlerinden biriydi. İyi niyetli, cömert ve hayırsever bir adamdı. Ama aynı zamanda kardeşi El-Muhâcir ibn Hâlid'in aksine Ali ve Beni Hâkim'den uzak duruyordu. Ali'ye çok yakındı: Deve ve Siffîn savaşlarında onunla birlikte savaştı, Abderrahmane ise Siffîn'de Muaviye'nin yanında savaştı. Humus'ta yaşıyordu. Yermük savaşında babasının yanında yer aldı. Muâviye onu Romalılara karşı birkaç sefere gönderdi. Abbâs ibni Velid, Humus vâliliğine ta'yîn edilince, şehrin ileri gelenlerine: « Ey Humus halkı, nasıl oluyor da, hiçbir vâlinizi, Abderrahmân ibni Hâlid kadar saygı ile anmıyorsunuz? » Bazıları şöyle cevap verdi: « O bizimerdemli adamlarımızı kendisine yaklaştırdı, hatalarımızı affetti, avlularımızda oturdu, çarşılarımızda yürüdü, hastalarımızı ziyaret etti, cenazelerimize katıldı ve haksızlığa uğrayanlara adalet verdi. »

Rivayet edilir ki: Muaviye, oğlu Yezid için biat isterken, Şâmlulara hitaben şöyle bir konuşma yapmıştır: « Ey Şâmlular, ben yaşlandım ve ecelimin geldiğini hissediyorum. Sizin için düzenin istikrarını sağlayacak bir adamın halefim olarak atanmasını istiyorum. Ben sadece aranızdan biriyim ». Abderrahman ibn Hâlid ibn el-Velid'in atanması konusunda anlaşılır. Bu karar Muaviye'nin hiç hoşuna gitmedi, ama bu konuda hiçbir şey söylemedi. Abdurrahman hastalandığında, İbn Useyl el-Ensari onu ziyaret etti ve ona zehir verdi. O öldü. Denir ki: Muaviye ona bunu emretti. Bu 47 yılında oldu. Daha sonra, El-Muhacir bin Halid bir hizmetkarıyla birlikte gizlice Şam şehrine girdi. Doktoru gözetlemeye başladı. Onu Muaviye'nin evinden gece çıkarken gördüğünde, saldırdı ve onu öldürdü. (34)

Bu hikâye biyografi yazarları arasında meşhurdur, diyor Ebû Ömer. Zübeyr ibni'l-Baccâr şöyle demiştir: Hâlid ibni'l-Muhâcir ibni Hâlid, Muâviye'yi, amcasına doktorluk taslayan bir şarlatan göndermekle suçladı. Bu şarlatan ona ilaçlarının içine zehir enjekte etti. Bunun sonucunda öldü. Bu yüzden Ebû Usâl'i buldu ve öldürdü (35); ama en iyisini Allah bilir.

Aksine bir kanıt olmadıkça, bir insanı zehirlemek sadece kasten adam öldürmek değil, daha da önemlisi cinayettir, yani önceden planlanmış bir cinayettir.

³³ Usd al-Ghâba fî ma'rîfet assahâba'dan alıntı. Yazar: 'Izeddine ibn al-Athîr Abî al- Hasan Ali ibn Muhammad al-Jazrî Dâr al-fîkr. Beyrut 1995. Cilt III. Sayfa 335'ten 337'ye kadar

³⁴ el-istî'âb'da metin şu şekildedir (830): «El-Muhâcir onu öldürür».

³⁵ Bkz: kitâb nasab kureyş: 327.

Bu nedenle Şu ayet hiçbir Ő pheyeye yer bırakmayacak Şekilde geçerlidir: « *Kim bir mümini kasten öldürürse, onun cezası, içinde ebedi kalmak üzere cehennemdir. Allah ona gazap etmiş, onu lanetlemiş ve onun için büyük bir azap hazırlamıştır*» (s4v93). Her ne kadar³⁶ *İbn Kesir'in* yukarıda belirtildiği gibi bu tarihsel gerçeği aktardĐı doğru olsa da, o bu suçlamayı reddeder. Tıpkı Ali'nin oğlu Hasan ile Peygamber'in (صلى عليه هلا وسلم) kızı Fatıma'nın zehirlenmesinin arkasında Muaviye'nin olduğu suçlamasını reddettiği gibi.

Ancak, **İbn Kesir'in bu tarihi gerçekleri neye dayanarak inkar ettiğini kendimize sormalıyız.** Kesinlikle hiçbir açıklama yapmadığı için ... ***Bu doğru değil... ya da başka bir Şekilde, bu doğru olamaz.*** *Yine de* seleflerinden birçoğu, en güvenilir ve tanınmış tarihçilerden bazıları bunu doĐrulamıŐtır³⁷. Bu soru, *İbn Kesir'in İbn Teymiye'nin* yanında okuduğu ve onun yanına gömülecek kadar  stadına yakın bir  Ğrenci olduğu düşünüldüğünde daha da meşru hale gelmektedir.

Son olarak, İbn Kesir'in Muaviye'nin Abderrahmane ibn *Halid ibn Velid'i* ve Peygamber'in torunu *Hasan'ı* zehirlemekle suçlamasına karşı çıkması sadece sorunu deĐiŐtirmektedir. Çünkü Muaviye'nin sayısız suç, zulüm ve bidat işlediğini biliyoruz. Bunların arasında ***Hucr ibn Adi'nin*** idam edilmesi de vardır.³⁸ ki İbn Kathir bunu kabul eder... Sonunda! Başka bir seçeneği var mıydı? Ancak bu onun Muaviye hakkında Őeyle demesine engel değildir: Allah ondan razı olsun! Bir kez daha, bu bana özellikle çeliŐkili görünüyor. Gerçekten de, ne zamandan beri bir suçlu için Allah'ın onayını istiyoruz?

Bu bağlamda birkaç tarihi gerçeğe göz atalım.

Muaviye, ülkenin tüm camilerindeki minarelerin tepesinden okunan ezanlar sırasında Ali'ye hakaret edilmesini emretmişti. Tüm Müslümanlar aŐaĐılanmıŐ ve acı çekmiŐlerdi ama Hacer dışında kimse sesini çıkarmaya cesaret edememiŐ, o da sabrını yitirip Kufe sokaklarında dolaŐarak Ali'yi övmüŐ ve Muaviye'ye hakaret etmiŐti. Kufe valisi El Muğire, büyük sahabelerden biri olduğu için bunu yapmasına izin verdi. Ancak Kufe Basra'ya bağlandığında, Hacer doğrudan yeni vali Ziyad'a karşı ıktı. Ali'ye hakaret etti ve Hacer de buna karşılık Muaviye'ye hakaret etti.

Bir gün Ziyad'ın sabrı tükenir ve Hacer'i on iki adamıyla birlikte tutuklayıp bir suçlama mektubuyla Muaviye'ye gönderir: « Halifeye alenen hakaret ediyor, insanları ona karşı isyan etmeye ve onunla savaşmaya teşvik ediyor. Hatta Halifelik'in sadece Ebu Talib'in ailesi için meşru olduğunu iddia ediyor. Ali'nin haklı olduğunu ve Otman'ın öldürülmesinde masum olduğunus yl yor ». Ziyad'ın

³⁶ önceki versiyonda **İbn Kesir'in Muraviye'ye** atfedilen suçu kabul ettiğini belirtmiŐtim ki bu yanlış olmakla birlikte önemli değildir.

³⁷ özellikle *اسد الغاية في معرفة الصحابة ابن الاثير*

³⁸ (arapça: *حجر بن عدي الكندي*), **Hujr ibn 'Adi al-Kindi**, (MS  l m tarihi 660) Peygamber'in bir yoldaşı. Sünni Müslümanlar için dördüncü RaŐidun Halifesi ve Şii Müslümanlar için ilk İmam olan Ali'yi tereddütsüz desteklediği ve övdüğü için Emevi Halifesi Muaviye tarafından  l me mahk m edildi.

kendisine karşı topladığı tanıklıklar arasında Şurayh adında birhakimin tanıklığı da vardı ve Muaviye'ye ayrı bir mektup daha göndererek şöyle dedi: «**Ziyad'ın benim aduma bir tanıklık yazdığını öğrendim. Ben şahsen Hacer'in namaz kılan, sadaka veren, hacca giden, uygun olanı emreden ve ayıp olanı yasaklayan dindar bir kişi olduğunu söylüyorum. Haksız yere bir kimseyi öldürmek haramdır. Onu öldürmekte veya özgür bırakmakta serbestsiniz** ».

Muaviye bu nedenle onların idamını emretti. Onları idam etmeden önce muhafızlar onlara şöyle dedi: "**Sizi Ali'ye hakaret etmeye davet etmek için emir aldık. Bunu yaparsanız yaşamanıza izin vereceğiz; yapmazsanız sizi öldüreceğiz**".

Hacer ve adamları cevap verdi: « **Asla! Bunu yapmayacağız!** »

Sonra yedi arkadaşıyla birlikte öldürüldü. Muaviye diğerlerinden birini (Abdel Rahmane Ben Hassan) Ziyad'a geri gönderdi ve şöyle dedi: « **Ona en korkunç ölümlerden birini ver** ». **Ziyad onu diri diri gömdü!** Bu olay tüm Müslümanların ruhunu sarstı. Abdullah bin Ömer de Ayşe gibi derinden etkilendi. Ayşe, Muaviye'ye böyle bir eylemi yasaklaması için mektup yazmıştı, ancak daha sonra Muaviye onu (Ayşeyi) görmeye geldi ve şöyle dedi: «**Ey Muaviye! Hacer ve arkadaşlarını öldürdüğünde Allah'tan korkmadın mı?** »

Horasan valisi Rabi' Bin Ziyad El Harisi olanları duyunca Allah'a yöneldi ve şöyle dedi: "**Ey Allah'ım! Eğer bana karşı birazcık sevgin varsa, mümkün olduğunca erkenden canımı al** » dedi

Hasan El Basri³⁹ dedi ki: «Muaviye dört şey işledi; eğer bunlardan sadece birini işleseydi cehennemde olurdu:

- İktidarın kılıç zoruyla ve hala bazı büyük yoldaşlar barındıran ulusa danışılmadan ele geçirilmesi.
- Alkolik ve kadın düşkünü olan oğlunu halefi olarak ataması.
- Ziad'ın vali olarak atanması.
- Hacer ve arkadaşlarının idamı».

Bu olaydan sonra hiç kimse ağzını açmaya cesaret edemedi ve hiç kimse fikrini söylemek istemedi⁴⁰. Denir ki: Muaviye, oğlu Yezid'e biat ettirmeye çalışırken Châmilere (Şam halkı) hitaben şöyle bir konuşma yaptı: **Ey Şam halkı, ben yaşlandım ve ecelimin geldiğini hissediyorum. Sizin için düzenin istikrarını sağlayacak bir adamın halefim olarak atanmasını istiyorum. Ben sizden sadece biriyim. Abderrahmane ibn Hâlid ibn el-Velîd'in atanması konusunda anlaşılabilir. Bu karar**

³⁹ El-Hassan el-Basrî (Arapça: البصري الحسن), asıl adı Ebu Sa'îd el-Hassan ibn Ebi el-Hassan Yassar el-Basrî, 642 yılında Ömer ibn el-Hattab'ın halifeliği döneminde Medine'de doğmuş İslam klasik çağının en önemli Müslüman âlimlerinden biridir. Ailesi Fars kökenlidir. İlmî, zühdü ve çok sayıda hadis nakletmiş olmasıyla tanınır. 728'de (M.S. 110) veya başka bir rivayete göre 737'de vefat etmiştir.

⁴⁰ Seyyid Ebul Ala Mevdudî'nin **Halifeliği ve Krallığı**

Muaviye'nin hiç hoşuna gitmedi, ama bu konuda hiçbir şey söylemedi. Abderrahmane hastalandığında, ibn Uthâl el-Ensârî onu ziyaret etti ve zehir verdi. O da bu zehirden öldü. Muaviye'nin ona bunu yapmasını emrettiği söylenir. Bu kırk yedi yılında oldu.

Muhammed bin Sa'd şöyle dedi: Abdurrahman bin Halid'in hiç çocuğu olmadı (soyunu sürdürmedi).

Daha sonra, El-Muhacir bin Halid bir hizmetkârıyla birlikte gizlice Şam şehrine girdi. Doktoru gözetlemeye başladı. Onu Muaviye'nin evinden gece çıkarken gördüğünde, saldırdı ve onu öldürdü. ⁽⁴¹⁾ Bu hikâye biyografi yazarları arasında meşhurdur, diyor Ebû Ömer. Zübeyr ibn el-Baccâr şöyle demiştir: Hâlid ibn el-Muhâcir ibn Hâlid, Muâviye'yi, amcasına doktor olduğunu iddia eden, adı ibn Uthâl olan bir şarlatanı göndermekle suçladı. Şarlatan onun ilacına zehir enjekte etti. Bunun sonucunda amcası öldü.

Bu yüzden ibn Uthâl'ı buldu ve onu öldürdü ⁽⁴²⁾; ama Allah en iyi bilendir. ⁴³

El-Hasan ibn Ali'nin ölümü.

Râvi der ki: Elli bir yılında ⁽⁴⁴⁾, El-Hasan ibn Ali, sonunda kendisini öldürecek olan hastalığa yenik düştü. Medine valisi Muaviye'yi bilgilendirmek için bir mesaj yazdı. Muaviye şöyle cevap verdi: "**Durumunun gidişatını bana bildirmeden tek bir günün bile geçmemesini sağlayabiliyorsan, bunu yap.** Oda ölümüne kadar böyle yaptı. **El-Hasan'ın öldüğü haber verildiğinde, sevinçten secdeye kapandı ve yanındakiler de onu taklit etti.** Bu haber, o sırada Şam'da bulunan Abdullâh ibni Abbâsın kulağına geldi. Muâviye'yi görmeye gitti. Oturunca, Muâviye ona dedi ki: « Ey ibni Abbâs! El-Hasan bin Alivefat etti ». İbn Abbâs: "« Evet, o öldü (hepimiz Allah'ınız ve Allah'a döneceğiz) dedi. » -bunu birkaç kez tekrarladı. Bunu da biliyorum ki **onun ölümüne sevinç ve neşe gösterdin. Allah'tan, onun cesedi senin mezarını kapatmadı ve kısa ömrü senin yaşamından hiçbir şey uzatmadı.** Sizden daha iyi olmasına rağmen o öldü. Ve eğer onun ölümü bize ulaşırsa, ondan daha hayırlı olanların ölümü ondan önce

⁴¹ el-istî'âb'da metin şu şekildedir (830): «el-Muhâcir onu öldürür».

⁴² Bkz: kitâb nasab kureys: 327.

⁴³ Alıntı : Usd al-Ghâba fî ma'rîfet assahâba Yazan: 'Izeddine ibn al-Athîr Abî al- Hasan Ali ibn Muhammad al-Jazrî Dâr al-fîkr. Beyrut 1995. Cilt III.

⁴⁴ Târîhu Halife ibn Hayyât, s.128, el-Bidâye vel nihâye: 8/34, ibnü'l-Esîr'in el- Kâmil'i: 3/315 ve Siyer a'lâmü'n-nübelâ': 3/186'da: kırk dokuz yılında eşi Câde bint el- Eş'at'ın kendisini zehirlemesi sonucu vefat etmiştir. Dahhâbî'n i n Târîhu'l-islâm'ında : 2/220 (Assa'âda matbaası) ve annujûm azzâhira'da : 1/183 : elli yılında öldü..

gelmiştir: dedesi, Allah'ın Elçisi. Allahonun kaybından dolayı bizi teselli etsin ve ondan sonra bize en iyi haleflerinasip etsin. Bundan daha fazla gözyaşı döktüğüm bir gün görmedim. Muaviye, "Ben onun küçük çocuklar bıraktığını biliyordum" dedi. İbnü'l-Abbâs, "Hepimiz küçüktük ve büyüdük" dedi. Muaviye, "Kaç yaşındaydı?" diye sordu. İbn Abbâs, "El-Hasan, kimsenin ne zaman doğduğunu gerçekten bilmeyeceği kadar önemlidir" dedi. Muâviye bir an sustu. Sonra devam etti: "Ey ibn-i Abbâs! Sen ondan sonra kavminin efendisi oldun." İbnü'l-Abbâs, "Hayır, Allah Ebû Abdillâh el-Hüseyin'i hayatta tuttuğu müddetçe olmaz" dedi. Muaviye, "Allah babanın ruhunu şâd etsin ey Abbâs'ın oğlu! Zaten buna hazır olduğunı anlamadan sana hiçbir şey sormuyorum!"⁴⁵ dedi.

Al Zouhri, Peygamber صلى الله عليه وسلم Ortodoks Halifeler zamanında, bir kâfirin (ateistin) bir Müslümandan miras alamayacağı veya bir Müslümanın bir kâfirden miras alamayacağı kuralının olduğunu anlatır. Muaviye kendi döneminde bu kuralı değiştirdi: artık bir kâfir bir Müslüman'a mirasçı olabilirdi. Ömer Bin Abdülaziz bu değişikliği kaldırdı, ancak Hicham Bin Abdül Malek bunu yeniden yürürlüğe koydu.

İbn Kesir, Muaviye'nin Peygamber tarafından konulan ve Ortodoks Halifeliği sırasında uygulanan, geleneksellerin tazminatına (Diyat) ⁴⁶ ilişkin kuralı değiştirdiğini bildirmiştir. Bu, bir Müslüman'inkine eşitti, Muaviye bunu yarıya indirdi ve diğer yarısını kendisi için sakladı.

Muaviye de bir kural icat etti ve diğerlerini buna uymaya zorladı. Tüm valilerine ve devletteki tüm camilerin imamlarına, namaza çağırırken Ali'ye hakaret etmelerini ve lanet okumalarını emretti. Bu emir geneldi ve herkese dayatılıyordu, oysa Ali Peygamber'in kuzenydi, ona en yakın olanlardan ve Peygamber'in özellikle sevdiği adamlardan biriydi. Peygamber'in mescidinde bile, Ali, ailesinin ve arkadaşlarının her gün beş kez duyacağı şekilde hakarete uğruyordu.

Birine ölümünden sonra hakaret etmek başlı başına hukuka, dine ve genel olarak ahlaka aykırıdır. Dahası, bir Cuma konuşmasında birine hakaret etmek İslam'ın tüm kurallarının açık bir ihlalidir. Peki bu kişi Ali Bin Ebi Taleb ise ne olmuş?

Ömer Bin Abdülaziz iktidara geldiğinde bu tür uygulamalara derhal son verilmesini ve Cuma konuşmasının sonunda Ali'ye yöneltilen hakaretlerin şu ayetle değiştirilmesini emretti: « Allah adaleti, ihsanı ve akrabaya yardımı emreder. Çirkin işleri, zulmü ve isyanı da yasaklar. O, düşünüp öğüt alınız diye size öğüt verir. » (Nahl Suresi, 90. Ayet)

⁴⁵ eEl-İmâmetu ve's-Siyâsetu. Ebû Muhammed Abdullâh ibn Müslim ibn Kuteybe ed-Daynûrî

⁴⁶ Diyyat, bir adamın ailesine katili tarafından ödenen tazminatıdır.

Muaviye, fetihler sırasında elde edilen ve ele geçirilen malların paylaşımı konusunda Allah'ın Kitabı'nı ve Peygamber'in kurallarını küstahça çiğnemiştir. Kuran ve Sünnet (Peygamber'in öğretileri ve kuralları), bu malın beşte birinin zorunlu olarak Miras Evi'ne ödenmesi gerektiğini ve kalan beşte dördünün fetih sırasında savaşta savaşan erkekler arasında paylaşılması gerektiğini belirtir.

Muaviye, altın ve gümüş olan her şeyin kendisine bildirilmesini ve bunları kendi için saklanmasını emretti; geri kalanı ise askerler arasında paylaşılacaktı.

Muaviye valilerini hukukun üstünde tutuyor ve yaptıkları adaletsizlikler ve ihlaller nedeniyle Allah'ın kanunlarına göre yargılanmalarına veya cezalandırılmalarına izin vermeyi kategorik olarak ithiraz ediyordu. Bir keresinde Basra'daki valisi Abdullah Bin Amro Bin Ghilane camide konuşma yaparken bir adam ona taş attı. Bunun üzerine, İslam'da bir adama taş atmanın suç sayılmamasına rağmen, adamın tutuklanmasını ve elinin kesilmesini emretti

Eli kesilmiş bu zavallı adam Muaviye'ye şikâyete gittiğinde, Muaviye: «**Benim temsilcilerimden hesap soramazsın, diyyatını alacaksın**» dedi ve ona Miras Evi'nden bir diyyat ödedi.

Muaviye, Ziyad'ı Kufe ve Basra'ya vali olarak atadığında, ilk konuşmasını Kufe Camii'nde yapmak istedi. Bazı insanlar ona taş atınca, muhafızlarına caminin kapılarını kapatmalarını ve orada bulunan ve sayıları yetmiş ile seksen arasında değişen herkesi hapsedmelerini emretti ve hepsinin ellerinin kesilmesini emretti! Bu öyle bir şekilde yapıldı ki, hiç kimse valinin eyleminden şikayet etmeye cesaret edemedi. Dahası, bu cezayı herhangi bir duruşma ya da tanık olmadan emretmişti. Beş ya da altı taş atan vardı, ama o birkaç düzine kişinin elini kesti. Muaviye onu Ali'yle savaşması ve elini kaldırmaması için Hicaz ve Yemen'den, sonra da Hamdan'dan göndermişti. Peki Bişr ne yaptı?

Ali tarafından atanan Yemen valisi Ubeydullah Bin Abbass'ın iki çocuğunu yakalayıp öldürdü. Anneleri o zamandan beri deli. Olayı gören bir kadın bağırdı: «**Ey sen! Erkekleri öldürdünüz ama bu çocuklardan ne istiyorsunuz? Cahiliye döneminde bile kimse bunu yapmadı! Size yemin ederim ki, ulusumuz ancak yaşlıları ve gençleri yok edersek ve lanetli kralınızın tüm ailesinin kalplerini ve midelerini sökersek lütuf görecektir**».

Tüm bunlardan sonra Muaviye aynı adamı Ali'nin doğrudan kontrolü altında olan Hamdan'a gönderdi. Ardından, tüm bu adaletsizliklere ek olarak, bu şehrin Müslüman kadınlarına tecavüz etmekten ibaret olan başka adaletsizlikler de yaptı ki bu kesinlikle yasaklanmış bir şeydi. Tüm bunlar Muaviye'nin yöneticilerine ve valilerine istedikleri tüm yasaları cezasız bir şekilde ihlal etmeleri için verdiği bir vize ya da açık çek gibiydi.

Ayrıca Muaviye döneminde, insanların kafalarını kesip bir yerden başka bir yere taşımak gibi yeni bir moda ortaya çıktı. ■ Ayrıca, cesetlere hakaret etme gibi

uygulamalar, cahiliye döneminde sıkça görülen ve İslam'ın kaldırdığı ve kesin olarak yasakladığı şeylerdi.

İslam'da kesilen ilk baş Ammar bin Yasir'in başıydı⁴⁷. Ahmed Ebu Hanbel, hadislerini İbn Sa'd'ın « At Tabaqat » adlı kitabında olduğu gibi anlatır, Ammar'ın başı Sıffin Savaşı'nda kesilmiş ve iki adam onu Muaviye'ye getirmişler, her biri, onu öldüren kişi olduğunu iddia ederek, birbirleriyle kavga etmişlerdir.

İkinci kelle, Peygamber'in ashabından Amro Bin El Hamak'ın kellesiydi ama o da Osman'ın öldürülmesinde rol almıştı. Bu, Ziyad'ın Irak hükümeti üzerindeki hükümdarlığı sırasında oldu. Ziyad onu tutuklamaya çalıştı ama o kaçtı ve bir mağaraya saklandı, orada bir yılan tarafından ısırıldı ve öldü. Onu takip eden muhafızlar cesedin başını kesip Ziyad'a götürdüler. Ziyad kafayı Şam'daki Muaviye'ye gönderdi. Kral daha sonra şehri dolaşmalarını, kafasını herkese göstermelerini emretti ve sonunda başı dul eşinin odasına attılar.⁴⁸

Geniş anlamda, sorularımız şöyle olabilir: İslam'ın iki sahih hadis koleksiyonu olan Sahih Bukhari ve Sahih Muslim'un isnad zincirlerinde sadece güvenilir erkekler ve zaman zaman güvenilir kadınlar bulunduğu iddia edilir, bunlar üzerinde münafıklık veya sapkınlık şüphesi bulunmaz. Şimdi, aynı Sahihlerde, örneğin, sadece bu aynı Muaviye'yi değil, aynı zamanda kendisinden öğrendiğimiz Ebu Horeira'yı da buluyoruz ve alıntı yapıyorum:

2589 – Ebû Bekr radiyallahu anh anlatıyor: « Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Ben Ebû Hüreyre'yi *işittim*, öğüt veriyor ve diyordu ki: "Seher vakti **kendisini cünüb bulan kimse oruç tutmasın**. Ben bunu Ebû Bekr'in babası Abdurrahmân İbnü'l-Hâris'e söyledim. Bunun üzerine Abdurrahmân oradan ayrıldı. Âişe ve Ümmü Seleme'nin evine varıncaya kadar onu takip ettim. Abdurrahmân onlara **bu husûsu sorunca**, ikisi de şu **cevâbı** verdiler: "**Bâzan Peygamber sabahleyin, rü'yâ olmaksızın cünüb olurdu. Sonra oruç tutardı**. Bunun üzerine biz Mervân'a gittik ve Abdurrahman ona haber verdi. Mervân dedi ki, **sizden ricâ ederim, Ebû Hureyreye gidiniz de, onun sözünü yalanlayınız!** Biz de Ebû Hüreyre'yi görmeye gittik. Ebû Bekr hep orada idi. Abdurrahmân, Ebû Hüreyre'ye haber verince, sordu: **Sana söylediler mi?** O da: **Evet, diye** cevâb verdi. -Onlar **daha bilgilidirler**, dedi. **Bunun üzerine Ebû Hüreyre, Fadl bin Abbâs'a isnâd ederek: Ben Fadl'dan işittim, Peygamberden işitmedim, dedi. Böylece Ebû Hureyre bu hadisi geri aldı**⁴⁹.

Daha açık bir ifadeyle, Ebu Hureyre şu sözleri Peygamber'e atfetmiştir: « **Şafak vakti cünüp olan kimse oruç tutmasın** », ancak gerçekte bu sözler Peygamber'e değil *Fadl ibn Abbas'a aittir!* *Zalakachi*'nin *Al'İjabat* kitabı da dahil olmak üzere küçük bir araştırma⁵⁰, Ebu Horeira'nın ölümünden önce ifadesini

⁴⁷ O, Peygamber'in "Seni zalim isyancılar öldürecek" dediği büyük **sahabiydi**.».

⁴⁸ Seyyid Ebul Ala Mevdudi'nin **Halifeliği ve Krallığı**

⁴⁹ **Müslim'in Sahih'i** 3. cilt

⁵⁰ الاجابة -الزرکشي

geri çektiğini ve sözlerinin gerçek kaynağını verdiğini ortayakoymaktadır.

Ama yine de.

İbn Hatim ve İbn Merdeveyh, Ebu Hüreyre'den naklen İbn Cüreyc'e göre Müslim ve Nesai'nin rivayet ettiği şu hadisi zikretmişlerdir: « *Allah'ın Elçisi elimden tuttu ve şöyle dedi: 'Allah Cumartesi günü yeryüzünü yarattı; Pazar günü yerden dağları yarattı; Pazartesi günü ağaçları, Salı günü rahatsızlıkları ve Çarşamba günü ışığı yarattı. Sonra Perşembe günü hayvanları yeryüzüne yaydı ve nihayet Cuma günü öğleden sonra, yaratılışın sonunda, günün son saatinde ikindi vakti ile gecenin gelişi arasında Adem'i yarattı.*» Bu hadis Sahih-i Müslim'de yer alan garib metinlerden⁵¹ biridir. **Ali İbn-i Medini, Buhari ve diğer gelenekçiler tarafından eleştirilmiştir; Ka'b El Ahbar'a atfederler ve Ebu Hüreyre'nin bunu sadeceondan duyduğunu düşünürler**⁵²».

Sonunda... her şey açıklığa kavuştu!

Ama yine de. İmam Taberi'nin Kuran tefsirinde, 5. Surenin 96. ayeti şöyle der « *Denizde avladıklarınız size helal kılındı* », yani balıkçılıktan elde edilen tüm taze ürünler ve yiyecekler, yani denizden gelen ancak avlanandan farklı olan yiyecekler. Bunlar, denizin canlı veya ölü olarak attığı ve sahile çıkarılan her şeydir. Ebu Hüreyre, Peygamber'in bu pasaj hakkında şöyle dediğini rivayet eder: « *Denizin ölü olarak attığı şey, ondan gelen yiyeceklerdir* ». Taberi, « *bazılarının bu sözlerin bizzat Ebu Hüreyre tarafından söylendiğini düşündüğünü* » belirtmektedir.⁵³ » Ve bu nedenle Peygamber'inkiler değil!

« *Bazıları* », ama kimlikleri hakkında daha fazla bir şey söylemeyeceğiz. Her halükarda, Taberi'nin, Tefsir'inde onlardan bahsetmesi için yeterince güvenilirlerdir. Bu nedenle **bazıları** Ebu Hüreyre'nin yalan söylediğini düşünmektedir, çünkü « *Denizin ölüsünü reddettiği şey, ondan çıkan gıdadır* » şeklindeki « Hadis »: **peygamberin değil, kendisinin sözleridir !**

وقد وقف هذا الحديث بعضهم على ابي هريرة

Yezid ibn el-Esamm, Ebu Hüreyre'nin şöyle dediğini işittiğini söyledi: « *Sizden biri kardeşinin gözündeki zerreyi görür ve kendi gözündeki merteği ya da çöpü unuttur.* »⁵⁴ » Herkesin bildiği gibi, bu Ebu Hüreyre'nin değil, İsa Peygamber'in sözüdür, selam onun üzerine olsun. Aslında, zerre ve mertek benzetmesi Matta

⁵¹ Garip, tehlikeli, tuhaf.

⁵² İbn Kesir. **Sahih tefsir** cüz 1 sayfa 80

⁵³ **Kuran Tefsiri**. Cilt 4 sayfa 218.

⁵⁴ **Gerçek eğitim**. Buhari. Sayı 603

İncili'nde kaydedildiği üzere İsa Mesih tarafından Dağdaki Vaazında söylenmiştir. Konuşma oldukça kısadır ve öğrencilerini başkalarını yargılamamanın tehlikeleri konusunda uyararak, kendilerinin de aynı standartla yargılanacaklarını ilan ederek başlar. Ovadaki Vaaz'ın benzer bir bölümü Luka İncili'nde de yer alır; bu benzetme Thomas İncili'nde de geçer.⁵⁵

Dolayısıyla bu intihalden ne daha fazla ne de daha azdır, çünkü Ebu Hüreyre bu metni okurken bu kıssanın kendisinden değil İncil'den geldiğini belirtmez. Bu sadece bir kez daha, Ebu Hüreyre'ye yöneltilen, Medine Yahudilerine o kadar yakındı ki, aslında hahamlara ait olan sözleri Peygamber'e atfetmekte tereddüt etmedi suçlamasını kanıtlama eğilimindedir.

1589: Hacib (yani ibn Ömer) dedi ki: *El-Hakem ibn el-A'rac'ın eşliğinde Bekir ibn Abdullah'ı görmeye gittim. Konuşmamız sırasında, ölen adamın ailesinin ağlamasıyla eziyet çekmesi konusunu açtık. Bekir bize Peygamber'in ashabından birinin bu konuda Ebu Hüreyre ile tartıştığını söyledi. Ebu Hüreyre şöyle dedi: Allah'a yemin olsun ki! Eğer bir adam Allah yolunda savaşmaya gider, bir yerde şehit olarak öldürülür ve bir kadın münaflığından veya cehaletinden dolayı onun için ağlamaya başlarsa, o şehit, o münaflığın onun için ağlamasından dolayışkence görür! Adam dedi ki: "Allah'ın Elçisi doğru söyledi, ama Ebu Hüreyre yalan söylüyor. Allah'ın Elçisi doğru söyledi ama Ebu Hüreyre yalan söylüyor."*⁵⁶

عن منصور، عن إبراهيم، قال: ما كانوا يأخذون من حديث أبي هريرة إلا ما كان حديث جنة أو نار. (سَيْرُ أَعْلَامِ النَّبَلَاءِ -الإمام شمس الدين محمد بن أحمد بن عثمان الذهبي- الجزء الرابع⁵⁷)

iran hadisleri aldılar.»*tısrğa* « Ebu Hüreyre'den sadece cenneti ve cehennemi ç قال يزيد بن هارون: سمعت شعبة يقول: كان أبو هريرة يدلس⁵⁸

yapıyordu.⁵⁹ *Tadliss* Horeira Ebu öre:g Chorba'ya

عن أبي سلمة، عن أبي هريرة، قال: ما كنا نستطيع نقول: قال رسول الله حتى قبض عمررضى الله عنه كنا نخاف السياط.⁶⁰

Ebu Hüreyre şöyle dedi: « *Ömer öldüğünde Peygamber'in bunu söylediğini . korkuyordum* » *ırbacındank ünkcü öyleyemezdim*s

يحيى بن سعيد عن ابن المسيب قال ابو هريرة اذا اعطاه معاويةسكت فاذا امسك عنه تكلم⁶¹

⁵⁵ Wikipédia

⁵⁶ *Müsned Ebi Ya'la el-Mevsili.* Cilt 2 Sayfa 109

⁵⁷ İmam Dhahabi'den Syrat Al'lam Al-Nubala.

سَيْرُ أَعْلَامِ النَّبَلَاءِ -الإمام شمس الدين محمد بن أحمد بن عثمان الذهبي- الجزء الرابع

⁵⁹ *Tadliss* aynı zamanda şu anlamlara gelir: aldatma, ikiyüzlülük, hile, dolandırıcılık, vb

⁶⁰ -الإمام شمس الدين محمد بن أحمد بن عثمان الذهبي سَيْرُ أَعْلَامِ النَّبَلَاءِ

⁶¹ ذكره ابن كثير في البداية

« *Muaviye, Ebu Hureyre'ye* (para) verdiğiinde o *susmuş ve ona para vermediğinde konuşmuştu*. Başka bir deyişle, Muaviye, Ebu Hureyre'ye para verdiğiinde, Ebu Hureyre büyük olasılıkla Muaviye'nin haksız eylemleri hakkında sessiz kalmıştır. Tersine, Muaviye ona para vermediğinde, Ebu Hureyre açıkça İslam adına Muaviye'nin eylemlerini kınayacaktı. Başka bir deyişle, Muaviye Ebu Hureyre'nin sessizliğini satın almıştı.

یحیی بن ابوب عن ابن عجلان ان ابا هريرة كان يقول اني لاحديث احاديث لو تكلمت بهافي
زمن عمر لشج راسي⁶²

Ebu Hureyre şöyle derdi: « *Ben size hadis rivayet ediyorum. Eğer onları Ömer zamanında bildirseydim, kafamı kırardı.* ».

Yine de Ayşe'nin Ebu Hureyre'yi yönelik bu uyarısı:

يا ابا هريرة اذا حدثت عن رسول الله فانظر كيف تحدث⁶³

« *Ey Ebu Hureyre, Peygamber'in sözlerine atıfta bulunurken* (doğru olmasına) *dikkat et* ».

Aşağıdakiler İmam Buhari'nin Sahih'inde okunabilir⁶⁴ :

Ebu Hureyre -radiyallahu anh- anlatıyor: "Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdular ki: «Sadakanın en faziletlisi kişinin kendi malından verdiğiidir. Gözetiminiz altında olanlara harcamaya başlayın. "Kadın dedi ki:« Ya bana geçimimi sağlayacak kadarını verirsin ya da beni boşarsın. » Köle dedi ki : « Ya bana geçimimi sağlayacak kadarını verirsin ya da beni boşarsın. "Bana yaşayacak bir şey ver! Beni kiminle bırakacaksın?" Dediler ki
Ey *Ebu Hureyre! Bunu Allah'ın Elçisi'nin ağzından mı duydu?* » EbuHureyre, "***Bu, Ebu Hureyre'nin kesesinden*** (torbasından) » dedi.

Ebu Hüreyre'nin «**Peygamber dedi ki**» dediğini, ancak "Ey **Ebu Hureyre, bunu Peygamber'den mi duydu?**" diye sorulduğunda "**Çantamdan!**" diye cevap verdiğiini görebilirsiniz. İnanılır gibi değil! **Madem Peygamber'den değil de kendi çantasından çıktı, o zaman neden** « **Peygamber dedi ki** » dedi!

Şimdi, aynı metnin orijinal haline bir göz atın. Arapça olarak. Metnin Abu Hureyre'nin yanıtına karşılık gelen kırmızı renkli kısmına odaklanalım

⁶² ابن كثير في البداية ورجاله ثقات

⁶³ الزركشي - الاجابة

⁶⁴ Sahih Buhari sayı 5355

حدثنا عمر بن حفص: حدثنا أبي: حدثنا الأعمش: حدثنا أبو صالح قال: حدثني أبو هريرة رضي الله عنه قال: قال النبي ﷺ: أفضل الصدقة ما ترك غنى، واليد العليا خير من اليد السفلى، وأبدأ بمن تعولتقول المرأة: إما أن تطعمني، وإما أن تطلقني، ويقول العبد أطعمني واستعملني، ويقول الابن: اطعمني إلى أن تدعني. فقالوا: يا أبا هريرة، سمعت هذا من رسول الله ﷺ؟ قال: لا، هذا من كيس أبي هريرة

Abu Hureyre cevap verir: « **HAYIR, benim çantamdan** ». **قال: لا، هذا من كيس أبي هريرة**

Şimdi yukarıda Buhari'den alıntılanan ve *Abdül'hafid Guettache* tarafından *Lübnan'daki Dar-koutoub-Ralmiya* baskısında, sayfa 754, numara 5355'te tercüme edilen metni tekrar okuyalım. Bir kez daha, sizden **metnin sadece Ebu Hureyre'nin cevabına karşılık gelen kırmızı renkli kısmına** odaklanmanızı rica ediyorum.

Ebu Hüreyre -radiyallahu anh- anlatıyor: "Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdular ki: « *Sadakanın en faziletlisi kişinin kendi malından verdiği. Gözetiminiz altında olanlara harcamaya başlayın. Kadın der ki: Ya beni geçindirirsin ya da beni boşarsın, köle der ki: Beni geçindir! Beni kime bırakacaksın? Dediler ki: "Ey Ebu Hureyre! Sen bunu Resûlullah'ın ağzından işittin mi? Ebu Hureyre dedi ki: « **Bu, Ebu Hureyre'nin kaisi** (çantası)ndandır. »*

Ebu Hureyre: « **Bu, Ebu Hureyre'nin torbasından (kaisi)** » dedi.

Ama... **HAYIR** parçacığı nereye gitti!!!! Çünkü orijinal Arapça versiyonda Ebu Hureyre şöyle cevap verir: **قال: لا، هذا من كيس أبي هريرة**

Ancak Fransızca versiyonda '**Hayır**... kelimesi kaybolmuş durumda!

قال: لا، هذا من كيس أبي هريرة – (Orijinal Arapça versiyon)

"Cela vient du kaisi d'Abou Horeira." –(Fransızca Çeviri)

Bu tahrifatın amacı, açıkça bir tahrifat olduğu için, metni sıradan, klasik hale getirmektir. Çünkü «**çantamdan geliyor**» cevabı biraz kaçamak gibi görünüyor, ancak bu mutlaka Ebu Hüreyre'nin bunu Peygamber'den duymadığı anlamına gelmez. Öte yandan, «**HAYIR, çantamdan çıktı**» demek, mutlaka Peygamber'den duymadığı anlamına gelir. Belki de en iyi ihtimalle başka birinden duymuştur; en kötü ihtimalle de hikâye anlatıyordur.

Her halükarda ona bu hadisi veren kişi Peygamber değildi. Bu durumda **neden Peygamber söyledi dedi!**

Peygamber'den duymadığı halde Peygamber'in bunu **söylediğini**, söylemek yalandır. Bu durum, Peygamber'i sadece üç yıl kadar tanıyan Ebu Hureyre'nin ⁶⁵neden garip bir şekilde çok sayıda hadis rivayet ettiğini kısmen açıklamaktadır⁶⁶. Büyük olasılıkla, orada burada duyduğu sözleri Peygamber'e atfettiği içindir. Aşağıdaki hadiste yaptığı da tam olarak budur.

2589 - Ebû Bekr radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Ben Ebû Hüreyye'yi işittim, öğüt veriyor ve diyordu ki: "**Kim seher vakti kendini cünüb olarak bulursa oruç tutmasın**". Ben bunu Ebû Bekr'in babası Abdurrahmân İbnü'l-Hâris'e söyledim. Bunun üzerine Abdurrahmân oradan ayrıldı. Ayşe ve Ümmü Seleme'nin evine varıncaya kadar onu takip ettim. Abdurrahmân onlara **bu hususu** sorunca, ikisi de şu **cevabı** verdiler: "**Bazen Peygamber sabahleyin, rü'yâ olmaksızın cünüb olurdu. Sonra oruç tutardı**". Bunun üzerine biz Mervân'a gittik ve Abdurrahman ona haber verdi. Mervân dedi ki, **sizden rica ederim, Ebu Hureyre'ye gidiniz de, onun sözünü yalanlayınız!** Biz de Ebû Hüreyyeyi görmeye gittik. Ebû Bekr hep orada idi. Abdurrahmân, Ebu Hüreyye'ye haber verince, sordu: **Sana söylediler mi?** O da: **Evet, diye** cevap verdi. - **Onlar daha iyi bilirler**, dedi. **Sonra Ebu Hureyre, söylediklerini Fadl bin Abbâs'a isnâd ederek, (Ben Fadl'dan işittim, Peygamberden işitmedim) dedi. Böylece Ebû Hureyre bu hadisi geri aldı**⁶⁷.

Daha açık bir ifadeyle, Ebu Hureyre şu sözleri Peygamber'e atfetmiştir: "**Kim şafak vakti kendini cünüb olarak bulursa oruç tutmasın**". Ancak gerçekte bu sözler Peygamber'e değil, *Fadl ibn Abbas'a aittir!* Ve **çanta ile ilgili hadiste** de yaptığı tam olarak buydu. Yani bu münferit bir vaka değil, aksine bir yöntemdir.

Hadislere, dolayısıyla Peygamber'in sözlerine sahip olmanın bir hazineye sahip olmak gibi görüldüğünü biliyoruz. Bu size insanların gözünde hatırı sayılır bir önem kazandırır. Bu hadislerin sahibinin şu veya bu otoriteye destek sağlayıp sağlamaması ölçüsünde güçle para kazanılabilecek bir bedel. Bu, cebinde tek bir "euro" bile olmayan Ebu Hureyre'nin nasıl bu kadar zengin olduğunu açıklar: **Bir gün Ebu Hureyre cübbesinin içinde burnunu sümkürdü ve şöyle dedi: "Harika, harika, Ebu Hureyre keten içinde burnunu sümkürüyor. Birden bire bir sarsıntı geçirdiğimi hatırlıyorum. Ayşe'nin odası ve minber, insanlar benim ele geçirildiğimi düşündü, oysa gerçekte açlık beni ele geçirmişti**⁶⁸».

Gerçekten... Müthi... Müthiş...

⁶⁵ Sahih Buhari'nin metnine göre

⁶⁶ Yaklaşık 5374.

⁶⁷ Müslim'in Sahih'i 3. cilt

⁶⁸ Adab moufrad - Gerçek eğitim. Buhari numara 1312.

Dahası, bu gözlem isnadı, yani nakil zincirini ciddi bir şekilde sorgulanır hale getirmektedir. Gerçekten de, iki Sahih'in, Buhari ve Müslim'in nakil zincirlerinin özelliği, bize söylendiğine göre, diğerlerinin yanı sıra tamamen güvenilir kişilerden oluşmalarıdır. Şimdi, eğer Ebu Hüreyre gerçekte Peygamber'e ait olmayan sözleri Peygamber'e atfediyorsa, bu sözler en iyi ihtimalle başka birine aittir, en kötü ihtimalle de Ebu Hureyre bunları uydurmaktadır. Bu da zorunlu olarak nakil zincirinin parçalandığı anlamına gelir. Gerçekten de, Buhari ve Müslim'in gözünde Ebu Hureyre güvenilir ise, kimliği nihai olarak bilinmeyen "diğer kişi" güvenilir midir? **Onun dışında hiç kimse bu kişinin kimliğini bilmediğine göre, bunu nasıl bilebiliriz?** O halde bu kişinin ya da bu kişilerin Buhari ve Müslim'in istediği güvenilirlik kriterlerini karşıladığından nasıl emin olabiliriz?

Nihayetinde, Ebu Hureyre'nin içinde bulunduğu tüm nakil zincirleri aynı soruya tabidir: Peygamber'i doğrudan mı duymuştur yoksa "hadisi" başka birinden mi almıştır? Bu kişi kimdir? Güvenilir midir, değil midir? Bir sahabe mi yoksa Ehl-i Kitap'tan biri mi? Bu durum, Ebu Hureyre'nin Ehl-i Kitap'ın ileri gelenlerinden, özellikle de Yahudi hahamlardan duyduğu sözleri Peygamber'e atfettiği suçlamasını bir kez daha doğrulamaktadır.

Bükeyr bin al-Asha, Busar bin Said'den şöyle dediğini rivayet etmiştir: "Allah'tan korkun ve hadis yayarken dikkatli olun. Vallahi ben seni Ebu Hureyre ile otururken gördüm. Bize Resûlullah'ın sözlerini anlatır, sonra Ka'b'ın sözlerini anlatırdı. Sonra kalkardı ve yanımızdakilerden bazılarının Resûlullah'ın bir sözünü Ka'b'a, Ka'b'ın bir sözünü de Resûlullah'a nispet ettiklerini işitirdim."

بکیر بن الأشج، عن بئر بن سعید، قال: اتقوا الله، وتحفظوا من الحديث، فو الله لقد رأيتنا نجالس أبا هريرة، فيحدث عن رسول الله ويحدثنا عن كعب، ثم يقوم، فأسمع بعض من كان معنا يجعل حديث رسول الله عن كعب، ويجعل حديث كعب عن رسول الله⁶⁹.

Gösteri burada sona erebilirdi; ancak yine de en iyisini sizin için sona sakladım.

Buhari'nin isnad zincirlerinde, sadece Harici bir aşırılıkçı değil, aynı zamanda Ali bin Ebi Talib'in katilinden başkası olmayan *Abd-al-Rahman bin el-Muljam Muradi*⁷⁰ adında başka bir Harici'yi öven bir şiir yazarı belirli bir *İmran bin Hittan*'ı bulmamız nasıl mantıklı bir şekilde açıklanabilir?

O halde **Buhari'nin Sahih**'indeki rivayet zincirlerini oluşturan kişilerin hepsinin en yüksek güvenilirliğe ve muteberliğe sahip kişiler olduğu nasıl

⁶⁹ سِيرُ أَعْلَامِ النَّبَلَاءِ الْإِمَامِ شَمْسِ الدِّينِ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ عُثْمَانَ الدَّهْلِيِّ الْجَزْءُ الرَّابِعُ

⁷⁰ Ali, 19 Ramazan 40 H. (26 Ocak 661) tarihinde Kufe Ulu Camii'nde namaz kıldı; sabah namazı secdeleri sırasında Abd-al-Rahman ibn Muljam tarafından saldırıya uğradı ve zehirle kaplı kılıcıyla yaralandı.

söylenbilir? Aynı anda hem Harici bir kâfir, hem dindar hem de güvenilir olabileceğinize inanmak zorundasınız! Her ne kadar Peygamber'in Haricileri... **Cehennem köpekleri** olarak nitelendirdiğini bilsek de. **Yani hem dindar ve güvenilir hem de cehennem köpeği olabilirsiniz!** Dolayısıyla hem dindar ve güvenilir olup hem de müminlerin kanını döken bir suçluyu ve Ali ibn Ebi Talib gibi müstesna bir mümini öven ayetler yazmak mümkündür!

Bu bir gerçek, Ömer inancın bir parçası. Ve sıradan Sünni'nin gözünde, Ömer'in "kusursuzluğuna" inanmıyorsanız, başarılı bir Müslüman olamayacağınızı söyleyebilirim. Teravihi kabul etmemek, **"Hokkabazlık ve şüpheli işbirlikleri cemaati"** olarak tanımladığım bu ünlü ideolojik akımın bazı "şeyhlerine" göre sizi bir kafir, bir münafık⁷¹ yapar. Ve benim durumumda olduğu gibi, Şii olarak damgalanma tehdidi sizi tamamen kayıtsız bıraktığında, kafanızı kesmekle ve ailenizi ve mallarınızı ganimete dönüştürmekle tehdit ediyorlar. Birçok selefin çocuklarına Kuran'ı öğrettikleri gibi Ebubekir ve Ömer'i sevmeyi öğrettiklerini de öğreniyoruz. Ya da **اهدنا هِدْيَةَ الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ " Bizi dosdoğru yola ilet "**⁷² **ayetinin tefsirinde, dosdoğru yolun onlara göre Peygamber, Ebu Bekir ve Ömer olduğunu!**

Sonuç olarak, Ebu Bekir ve Ömer de Peygamber gibi eleştirilemezler, çünkü onlar da Peygamber gibi doğru yoldadırlar! Ancak, bu ayeti okuduğumuzda, **doğru yolun** Peygamber olamayacağı ve hatta Ebubekir veya Ömer olamayacağı sonucuna varabiliriz.

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا
لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُنِمْ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

"Andolsun ki biz sana göz kamaştırıcı bir zafer verdik ki, Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlasın, üzerindeki nimetini tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola iletin."

Peygamber'in doğru yolu gösterdiğine şüphe yoktur, ancak o doğru yol değildir. Ebu Bekir ve Ömer'e gelince, her ikisi de diğer Müslümanlar gibi doğru yolu seçmeye davet edilmişlerdir. Ya da yine Malik ibn Enes, **Selefler çocuklarına, Ebubekir ve Ömer'i sevmeyi, Kuran'dan bir sureyi öğrettikleri gibi öğrettiler**⁷³ ! Bu koşullar altında, Ebubekir ve Ömer'i tamamen yapıcı bir şekilde eleştirebilmek bana karmaşıktan da öte görünüyor. Ömer'in kendisinin de şu ya da bu konuda hatalı olduğunu açıkça kabul ettiğini belirtmeliyim.

⁷¹ <https://www.youtube.com/watch?v=dd-tONfvDz4> : Teravih kılmayanlar: sapıtmışlar, bid'atçılar ve kâfirlerdir.

⁷² السنة -المروزي Eserin adı : **Al-Sunnat** de l'imam **El'Marwazi**.

⁷³ الرد على المبتدعة sayfa 251

Konumuza geri dönelim. Eğer gerçekten iki Sahih'te yer alan hadis, yani Aişe şöyle anlatır: "*Allah'ın Elçisi bir gece yarısı dışarı çıktı ve mescitte namaz kılmaya gitti. Diğer insanlar da onunla aynı namazı kıldılar. **Sabahleyin namaz kılanlar bu olay hakkında konuştular** ve (ertesi gece) daha fazlası Peygamberle birlikte namaz kıldı. Sabahleyin **müminler konuyu tekrar tartıştılar** ve üçüncü gece daha fazla kişi mescide gitti. Peygamber onların arasına girdi ve müminler onun namazına uydular. Dördüncü gece geldiğinde, mescit müminleri zorlukla içine alabildi. **Fakat Peygamber sadece sabah namazı için dışarı çıktı.** Sabah namazını bitirdiğinde müminlere döndü, iman ikrarında bulundu ve sonra şöyle dedi: **"Varlığınızdan habersiz değildim, ancak bu namazın sizin için her zaman yerine getiremeyeceğiniz bir zorunluluk haline gelmesinden korktum"**.*

Bu hadis, hiçbir koşul altında, anlatıldığı şekilde anlaşılabilir. Birincisi, Peygamber hiçbir **zaman ashabıyla birlikte namaz kılmamıştır**. İkinci olarak, eğer Peygamber **ashabıyla birlikte namaz kılmayı değil de camiye gitmeyi** bıraktıysa, bu kesinlikle inanmamız istendiği gibi, **bunun bir zorunluluk haline gelmesinden korktuğu için değildir**. Bunun en az iki nedeni vardır:

- İlk olarak, bu hadis **eksiktir**. Daha doğrusu, diğer pek çok hadis gibi, özellikle de iki Sahih'te **kesilmiştir**. Başka bir deyişle, "âlimler", **yapmaları gerektiği gibi, Peygamber'in söylediklerinin tamamını değil, sadece Peygamber'in söylediklerinin bir kısmını esas almışlardır**. Açıkçası, kendilerine uygun olan kısmı!

Bu açıkça **gerekli sonuçlara varmaktan kaçınmak**, yani **sadece Peygamber'in iradesiyle değil, göreceğimiz gibi öğretisiyle de tamamen çelişen bu yenilikçi uygulamayı kınamak için yapılmıştır**.

Bu hadis kesilmiştir: "*Burada olduğunuzdan habersiz değildim, ancak size farz olan bu ortak namazı kılamayacağınızdan korktum*"⁷⁴.

Hadisin tamamını aktarıyorum: "*Allah'ın Elçisi (mescidin) küçük bir köşesine deriden veya hurma lifinden yapılmış bir hasır koydu. Namaz kılmak için oraya giderdi. Bazı adamlar onu gözetliyor ve arkasında namaz kılmaya geliyorlardı. Bir gece gelip onu beklediler, fakat Allah'ın Elçisi gecikti. Onları bulmak için dışarı çıkmayınca seslerini yükselttiler ve kapısına küçük taşlar attılar. Allah'ın Elçisi öfkeyle dışarı çıktı ve onlara şöyle dedi: **"İbadetinizi bırakmadınız, o kadar ki bunun size dayatılacağını düşündüm! Öyleyse evlerinizde namaz kılın! Çünkü kişinin en faziletli namazı, farz namaz dışında, kendi evinde kıldığı namazdır."***

Gördüğünüz gibi, Peygamber'in sözleri **su sözlerle bitmiyor**: "*Uygulamanızı bırakmadınız, o kadar ki bunun size dayatılacağını düşündüm*". Şöyle devam

⁷⁴ "İslami Gelenekler – Cilt 1" El Buhari'den alıntı. "Ramazan gecelerinde ortak dua"; I. Bölüm: "Ramazan ayında (gece) namaz kılanın fazileti üzerine"; 3 numaralı hadis; sayfa 639.

ediyor: "**Eylerinizde namaz kılın! Çünkü kişinin en hayırlı namazı, farz kılınan namaz dışında, kendi evinde kıldığı namazdır**".

Kendimize sormamız gereken soru şudur: **Ne zamandan beri metnin bir parçasından bir ders, bir bilgi, bir sonuç, bir yansıma veya bir analiz çıkarıyoruz?** Akıl, normallik, açıkça metnin tamamından bir ders, bir bilgi parçası ya da bir sonuç çıkarmamızı gerektirir, ama asla bir parçasından değil. **Yine de, inanılmaz gibi görünse de, yapılan tam olarak budur!** "Âlimler" böyle yapmıştır, çünkü normal bir insanın yapacağını yapmış olsalardı, yani metni bir bütün olarak ele almış olsalardı, *teravihi* asla ve asla helal kılamazlardı. Çünkü hadisın tamamı bize şunu söylemektedir: "[...] **siz uygulamanızı bırakmadınız, öyle ki ben bunun size farz kılınacağını sandım! Öyleyse eylerinizde namaz kılın! Çünkü kişinin en hayırlı namazı, farz namaz dışında evinde kıldığı namazdır**".

"**Öyleyse eylerinizde namaz kılın! Çünkü kişinin en faziletli namazı, farz namazlar dışında, kendi evinde kıldığı namazdır**". Bu, dikkat edilmelidir ki, sadece Peygamber'in söylediklerinin bir devamı değil, aynı zamanda bir emirdir. Bu emrin ardından şu açıklama gelir: "**Bir kişi için en hayırlı namaz, farz namaz dışında evinde kıldığı namazdır**". Dolayısıyla, Peygamber'in ashabının kendisiyle birlikte namaz kılma arzusuna, **bu namazın bir zorunluluk haline gelmesinden korktuğu için** son verdiği iddiası tamamen yanlıştır. Her halükarda, Peygamber'in sözlerini bütünüyle kullanırsak, **başka türlü yapma seçeneğimiz var mı?**

Sonuç olarak: Teravîh kılmanın resmen yasak olduğuna dair en az iki işaret vardır:

1. Peygamber'in "**Evinde namaz kıl**" sözleri, ne bir tavsiye ne de bir öğüttür, aslında bir emirdir - üstelik metinlerden öğrendiğimize **göre - öfke tonuyla** ifade edilmiştir. Sizi aşağıdaki sahneyi hayal etmeye bırakıyorum. Ramazan ayında bir gece, bazı sahabeler Peygamber'in evine yaklaşır ve gitmesini sağlamak için evinin duvarına küçük taşlar atarlar. Bunun üzerine Peygamberimiz **öfkeyle evinden çıktı** ve onlara şöyle dedi: "**Eylerinizde namaz kılın! Çünkü kişinin en hayırlı namazı, farz namaz dışında, kendi evinde kıldığı namazdır**".

Kızgın bir tonda haykırılan "**Evinizde namaz kılın**" emri o kadarağıktır ki, sahabeler bunu mükemmel bir şekilde anlamışlardır. Çünkü öğreniyoruz ki:

"**Peygamber öldüğünde**, Ömer'in halifelğine kadar **işler aynı durumdaydı**⁷⁵". Onlar da benim gibi, Peygamber onlara "**Evinizde namaz kılın**" dediğinde bunu anladılar ve itaat ettiler. Dahası, hepimiz Peygamber'e itaat edilmesi gerektiğini ve Peygamber'e itaatsizliğin günah olduğunu biliyoruz.

Kur'an demiyor mu: "**De ki: Allah'a ve Resûl'e itaat edin. Eğer yüz çevirseniz, (bilesiniz ki) Allah kâfirleri sevmez. !**

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقَّوْا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

"**Bu, onların Allah'a ve Resûlüne isyan etmelerinden dolayıdır. Kim Allah'a ve Resûlüne isyan ederse, şüphesiz Allah'ın cezası çok çetindir. !**

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا

"**Erkek veya kadın hiçbir mümin için, Allah ve Resûlü bir işe hüküm verdiği z a m a n , artık o işte muhayyerlik yoktur. Kim Allah'a ve Resûlüne isyan ederse, şüphesiz apaçık bir sapıklığa düşmüş olur."**

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ وَاتَّبِعْتُمْ تَسْمَعُونَ

"**Ey iman edenler! Allah'a ve Resûlüne itaat edin ve onu işittiğiniz zaman yüz çevirmeyin.(konuşun)"**.

Dahası, aşağıdaki ayet hiç de şaşırtıcı olmayacaktır: "**Dairelerin arkasından size seslenenlerin çoğu akıl yürütmez. Eğer onlar, senyanlarına çıkıncaya kadar bekleselerdi, elbette kendileri için daha hayırlı olurdu. Fakat Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir.**" (49/4) ayeti, "[...] **seslerini yükselterek birkaç taşla kapıyı çalanlar hakkında nazil olmuştur.** Allah Resulü (s.a.a) **öfkeyle onların yanına** gitti ve şöyle buyurdu: "**Bu namazlar üzerindeki ısrarınız, onların farz olacağına inanmama neden oluyor. Öyleyse evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar hariç, namazların en faziletlisi evde kılınandır**" buyurdu.

2. İkinci sebep ise Peygamberimizin bize evde kılınan namazın camide kılınan namazdan daha hayırlı olduğunu öğretmiş olmasıdır. Bu durumda, **fazileti daha düşük olan bir namazı kılmak için neden camiye gidelim?** Bu tercihin ne anlama geldiğini tam olarak anlamadığımı itiraf etmeliyim!

⁷⁵ "İslami Gelenekler – Cilt 1" El Buhari'den alıntı. "Ramazan gecelerinde ortak dua"; I. Bölüm: "Ramazan ayında (gece) namaz kılınan fazileti üzerine"; 3 numaralı hadis; sayfa 639.

Ayrıca, "**daha iyi**" (أفضل)) teriminin, biri iyi diğeri daha iyi olan iki şey arasında bir seçim yapmak anlamına gelmediğini anlamak önemlidir. "**Daha iyi**" terimi, başka türlü değil, bu şekilde davranmamız gerektiği fikrine atıfta bulunur. Aslında, "**İnsan için en hayırlı dua evinde kıldığıdır**" cümlesinden önce gelen "**EVDE NAMAZ KILIN**" emri, **inananların başka türlü davranma olasılığını kapatır**. Ve eğer kişi aksini yaparsa, o zaman Peygamber'e itaatsizlik etmiş olur ve bu da günah teşkil eder, özellikle de kendisinin bu namazı hiç kılmadığını bildiği zaman. "**Bir kadın için en hayırlı namaz kendi evinde kıldığı namazdır**" hadisini okuduğumuzda durum böyle değildir. Aradaki temel fark, bu hadiste **EVDE NAMAZ KILIN** gibi **bir emir bulunmadığı için**, bu hadise göre kadın yine de camiye gitmek isterse günah işlemiş olmaz. Hadis sadece **bir kadın için en iyi namazın evde kıldığı namaz olduğunu** belirtmektedir. Bu hadise rağmen kadın yine de **daha hafif bir namaz kılmak** için camiye gitmek isterse, bunu yapmakta özgürdür.

Bununla birlikte, hadis hakkında tam bilgiye sahip olarak bu seçimi yapan kişinin akıl sağlığını merak etmek yine de meşrudur. Bana kalırsa, dengesiz bir insan hariç, konu ne olursa olsun en az iyi, en az faziletli, en az iyi olanı seçecek biriyle hiç karşılaşmadım.

Ampute versiyonu :

Aişe tam eti : "*Allah'ın Elçisi bir gece yarısı dışarı çıktı ve camide namaz kıldı. Diğer insanlar da onunla aynı namazı kıldılar. **Sabahleyin namaz** kılanlar **bu olay hakkında konuştular** ve (ertesi gece) daha fazla insan Peygamberle birlikte namaz kıldı. Sabahleyin **müminler konuyu tekrar tartıştılar** ve üçüncü gece daha fazla sayıda ibadet eden mescidegitti. Peygamber onların arasına girdi ve müminler onun namazını takip etti. Dördüncü gece geldiğinde, mescit müminleri zorlukla içine alabildi. Fakat Peygamber sadece sabah namazı için dışarı çıktı. Sabah namazını bitirdiğinde müminlere döndü, iman ikrarında bulundu ve sonra şöyle dedi: "**Varlığınızdaki habersiz değildim, ancak bu namazın sizin için her zaman yerine getiremeyeceğiniz bir zorunluluk haline gelmesinden korktum**".*

Aişe dedi ki: "*Allah Resülü -Allah ona salat ve selam etsin- geceleri **alçak bir duvarı olan** odasında namaz kılırdı. İnsanlar **Peygamber'in (s.a.a) silüetini gördüklerinde** onun namazını takip etmeye başladılar ve ertesi sabah insanlar **bunun hakkında konuşmaya başladılar**. İkinci gece o namaz kıldı ve bazı insanlar onun arkasında namaz kılmaya geldi ve bu iki veya üç gece tekrarlandı. Bundan sonra Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- evinde oturdu ve dışarı çıkmadı. Ertesi sabah insanlar bu konudan bahsedince Rasûlullah -sallallahu aleyhi vesellem- şöyle buyurdu : "**Gece namazının farz kılınmasından korktum**".*

Tam versiyon :

"Allah'ın Elçisi **وسلم عليه هلا صلى** (mescidin) küçük bir köşesini deri veya hurma lifinden yapılmış bir hasırla kendisi için ayırdı. Oraya dua etmeye gitti. Erkekler onu izliyor ve arkasında namaz kılmaya geldiler. Bir gece gelip onu beklediler, fakat Allah'ın Elçisi gecikti. Onları bulmak için dışarı çıkmayınca seslerini yükselttiler ve kapısına küçük taşlar attılar. Allah'ın Elçisi **öfkeyle dışarı çıktı ve onlara şöyle dedi: "Uygulamanızı durdurmadınız, o kadar ki size dayatılacağını düşündüm! O halde evlerinizde dua edin! Çünkü kişinin en faziletli namazı, farz namazı dışında, kendi evinde kıldığı namazdır."**

Zeyd bin Sabit -Allah ondan razı olsun- şöyle demiştir: "Rasulullah -Allah ona salat ve selam etsin- kendisini insanlardan ayıran bir hasır serdi. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- hasır üzerinde namaz kılarken bazı kimseler **onu taklit etmeye ve namazında ona uymaya başladılar**. Bir gece toplandılar, fakat Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- onları görmek için dışarı çıkmadı. Seslerini yükselttiler ve birkaç taşla kapıya vurdular. Allah Resulü (s.a.a) öfkeyle dışarı çıktı ve onlara şöyle dedi: **"Bu namazlardaki ısrarınız, onların farz olacağına inanmama neden oluyor. Öyleyse evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar hariç, namazların en faziletlisi evde kılınandır"** buyurdu.

Zeyd bin Sabit şöyle rivayet eder: "Peygamber -Allah ona salat ve selam etsin- **kendisini insanlardan ayırmak için** (mescidin bir köşesine) **bir hasır** koydu. (Bazı geceler) orada namaz kılarken, bazı adamlar **onu taklit etmeye çalıştılar** ve bu namazlarda ona uymaya başladılar. **Bir gece onun sesini duymadılar ve uyuduğunu düşündüler**. Bazılarının aklına şu fikir geldi

Peygamber onları görmek için dışarı çıksın diye öksürerek seslerini duyurmaya çalışıyorlardı. (Peygamber) dedi ki: "Sizin (bu namazları kılmaktaki) ısrarınız, onların farz olmasından korkmama neden oldu. Eğer farz olsalardı, siz onları kılmazdınız. Ey **insanlar! Evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar hariç, namazların en faziletlisi evde kılınandır."**

Force est de constater que des « savants » ont préféré prendre la version amputée, alors que dans les mêmes ouvrages de Boukhari et de Muslim, parfois à la même page, ce qui est encore plus choquant, il s'agit finalement d'une variante complète du même texte !

Bazı "akademisyenlerin" kesilmiş versiyonu almayı tercih ettikleri söylenmelidir, oysa Buhari ve Müslim'in aynı eserlerinde, bazen aynı sayfada, daha da şok edici olan, aynı metnin tam bir varyantıdır!

Allah kitabında şöyle buyurur: **"Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki..."**. Bu ayetin devamını okumazsak, devamında **"... namazlarını ihmal ederler"** dendiğinde vardığımız sonuç aynı mı olacak? Ya da tekrar: **"Namaza yaklaşmayın..."** - ... sarhoşken". Ama sonra yine: **"Biz gerçekten gökyüzünde burçları yapılandırdık ve onu gözlere için süsledik"** ve sonra Allah şöyle der: **"Onu her sürgün edilmiş şeytandan koruduk..."**. Bu ayetlerde duracak olursak,

gökyüzünün **tamamen korunduğunu** anlarız, **ancak bir** sonraki ayette Allah şöyle diyor: "**... Onlardan biri gizlice dinlemevi başaramamışsa, hemen apaçık bir meteor tarafından takip edilir**" (S/15v16 ila 18).

Her halükarda, bir cümlenin veya ifadenin bir kısmından bir sonuç çıkarmayacağımızı ve hiçbir koşulda çıkarmamız gerektiğini söyleyerek kimseye bir şey öğretmediğimden eminim.

Yine de, âlimlerin ifadenin geri kalanıyla ne yaptıklarını bilmek ilginç olurdu?

Bu aynı zamanda bir zamanlar recm ve emzirmelerle ilgili ayeti yiyen ve aynı zamanda tadına bakan ünlü keçi mi: "Ey insanlar! **Evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar hariç, namazların en faziletlisi evde kılınandır**"! Açıkça, **"Evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar hariç, namazların en faziletlisi evde kılınandır"** ifadesinin bazı "âlimleri" son derece rahatsız ettiği açıktır. Ve bu insanların aşırı mezhepçiliği göz önüne alındığında bunun nedenini kolayca anlayabiliriz.

Teravihin bir bid'at ve dahası kınanmaya **değer bir aiddat** olduğunu iddia etmek⁷⁶ Ömer İbn Hattab'ı suçlamak anlamına gelir ki dış gıcırdatması da burada devreye girer. Her ne kadar bize "**Peygamberin hadisini reddeden kişi helak olmanın eşiğindedir**"⁷⁷ denmiş olsa da Ancak işin aslı, onların Sahih hadisi reddedip, doğru olmasına rağmen eksik ve bu nedenle değiştirilmiş ve geçersiz hale gelmiş bir hadise yönelmeleridir.

Peygamber dedi ki: "**Evde namaz kıl**". Ömer: "**Camide kıl**" dedi. Ve... **camide namaz kıldılar!** Peygamber ölüm döşeğindeyken şöyle dedi, aynen aktarıyorum: "**ne yazmalı ki , böylece sizi yoldan çıkmaktan alıkoysun**", " Hz. Ömer hemen araya girer ve şöyle haykırır: "Hayır... Ona vermemek lazım... **"Bizim Kuran'ımız var ve o bize yeter! Ve ona vermediler!**Peygamber Asr namazından sonra namaz kılmayı yasaklamazdı; Hz. Ömer açıkça yanılmış olmalı. Bugün bize, ikinci namazından sonra nafile namaz kılmanın resmen yasak olduğunu söylüyorlar, iddia ediyorlar.

Allah, Peygamber için: "**O, hevasının (arzu ve tutkularının) etkisi altında hiçbir şey söylemez; o, vahiyden başka bir şey değildir**" dediğinde, onlara göre **kesinlikle vahiyden başka bir şey değildir... "Bana yazacak bir şey verin"** ve "**Evdenamaz kılın**" dediği zamanlar hariç! Daha doğrusu Ömer her seferinde "veto" koyduğunda.

Dikkatinizi çekmek isterim ki, bazı hadisler -en deneyimsiz kişileri bile

⁷⁶ İyi bir inovasyonun var olduğunu varsayarsak.

⁷⁷ Ebu Usma Selîm ibn 'Îd el-Hilâlî'nin Yenilikçiliği ve Toplum Üzerindeki Zararlı Etkileri, Al-Hadîth Publishers, sayfa 77

yanılabilecek şekilde- kesilmiş olsa da, diğer yandan, gördüğümüz gibi, Peygamber'in **ashabıyla birlikte namaz kılmadığını** açıkça gösteren metinler kesilmemiştir. **Yine de bu durum âlimleri tam tersini söylemekten alıkoymamıştır!** İnsanların camiye giderek daha az faziletli bir namaz kılmayı tercih etmekle kalmayıp, her şeyden önce şu emre boyun eğmeyi reddederek Peygamber'e açıkça itaatsizlik ettikleri söylenmelidir: **EVDE NAMAZ KILIN!** Bir kez daha hatırlatmak isterim ki, **Ömer'in hilafetine kadar tüm sahabeler,** tekrar ediyorum, **tüm sahabeler** bu emri **anlamış ve saygı göstermişlerdi.**

Ömer'in kişiliği kültü adına, yüz milyonlarca insanın **Peygamber'e itaatsizlik etmesine ve bu küfür bidatini uygulamasına** yol açmış olmaları çok üzücüdür.

Bu bölümü kapatmadan önce, kesilmiş olan hadislerden birkaç örnek vermek istiyorum. Bu 'âlimlerin' Teravih'te yaptığı gibi yapsaydık, zararın ne olacağını hayal etmeyi size bırakıyorum.

2443- Enes bin Malik -Allah ondan razı olsun- şöyle **dedi:** "**Resulullah -Allah ona salat ve selam etsin- şöyle buyurdu: 'Zalim de olsamazlum da olsa kardeşini destekle'**" **hadisin sonu** (Sahih Buhari)

2444- Anas - Allah ondan razı olsun - şöyle dedi: "**Allah'ın elçisi - Allah ona salat ve selam etsin - şöyle buyurdu: 'Kardeşini destekle, zulmeden de olsa, zulme uğrayan da olsa.'** Dediler ki: '**Ey Allah'ın Resûlü! Şüphesiz zulme uğrayanı destekleyeceğiz, ancak zulmedeni nasıl destekleyeceğiz?'** (Hz. Peygamber) şöyle dedi: '**Onun zulmetmesini engelleyerek.'** (Sahih Buhari)

Eğer sadece **2443** numaralı hadisi ele alacak olsaydık, o zaman **kardeşimizi ister mazlum ister zalim olsun, her iki durumda da desteklememiz** gerektiğini anlayabilirdik. Ancak **2444** numaralı hadis bize hayati bir bilgi vermektedir. Hiçbir durumda kardeşimiz zalim olsa bile ona zulmünde yardım ederek destek olmamalıyız. Aksine, bu onun zalim olmasını engellemekle ilgilidir.

İlave bilgilerin, tıpkı âlimlerin teravih için yapması gerektiği gibi, yine de toplanması gerekmez miydi?

Başka bir örnek :

Bu hadis her iki Sahih'te de geçmektedir. El-Esved rivayet eder: Allah'ın Elçisi şöyle buyurdu: "**Allah'tan başka ilah olmadığını itiraf edinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum. Kim bunu itiraf ederse, benden korkacak bir şey yoktur: İslam hukukuna uygun olmadıkça kendisine veya malına zarar verilemez ve onun hesabını gören Allah'tır**"⁷⁸ .

⁷⁸ El Buhari; Başlık LVI: "De la guerre sainte"; Bölüm CII : hadis n°6 ; sayfa 331.

Bu sahih hadisi okuduğumuzda, bir kişinin Allah'ın birliğini tasdik ettiği anda, canının ve malının, kutsal ve dokunulmaz olduğunu anlıyoruz. Ancak aynı sahihlerde şu hadisi de okuyabiliriz: "İbn Ömer'den rivayet edildiğine göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu: "Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Rasûlü olduğuna şehadet edinceye, **namazı kılıp, zekâtı ver** inceye kadar insanlarla (müşriklerle) savaşmamı emretti. **Bunu yaptıktan sonra, İslam hukuku hariç, canlarına ve mallarına saygı duyacağım ve hesapları yalnızca Allah'a ait olacaktır.**"

Dolayısıyla, ilk hadis olan El-Esved hadisinde duracak olursak, bir Müslüman Allah'ın birliğini tasdik eder etmez şahsı kutsaldır ve malı dokunulmazdır. İkinci hadis olan İbn Ömer hadisi ise **üç** şart koşar ve ancak bu üç şart yerine getirildikten sonra kişinin canı ve malı kutsal sayılır:

1. İman şehadeti.
2. Namazın yerine getirilmesi.
3. Zekatın ödenmesi.

İki sahih hadisten hangisi doğrudur? İkisinden biri! Ya da herkes kendine uygun olanı seçebilir!

Aslında Kur'an'a başvurmak yeterlidir, çünkü Allah'ın Kitabı bu konuda şöyle buyurmaktadır: "**Haram aylar çıktıktan sonra müşrikleri nerede bulursanız öldürün. Onları yakalayın, kuşatın ve herhangi bir pusuda onları bekleyin. Eğer bundan sonra tevbe eder, namaz kılar ve zekât verirlerse, artık onlara yolu açık tutun; çünkü Allah bağışlayan ve esirgeyendir⁷⁹ ", "Eğer tevbe eder, namaz kılar ve zekât verirlerse, artık onlar *sizin dinde kardeşleriniz olurlar*". "**Biz bilen bir toplum için ayetleri anlaşılır bir şekilde açıklıyoruz.**"⁸⁰"**

Bu üç şartı içeren hadisin sahih olduğu şüphesizdir.

392. Enes İbn Malik radiyallahu anh anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Ben, "**Allah'tan başka ilah yoktur**" deyinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum; **eğer bu kelimeyi söyler, namazımızı kılar, kiblemizi benimser ve yolumuzda (hayvanları) keserlerse, bütün bunları yaparlarsa, kanları ve malları -bir hak söz konusu olmadıkça- bizden hürmet görür. Hesapları ise sadece Allah'a aittir**".

⁷⁹ Kur'an 9-5

⁸⁰ Kur'an 9-11

393. Hümejd dedi ki: "*Meymun b. Siyah, Enes b. Malik'e şöyle sordu: Ey Ebu Hamza! İnsanın kanını ve malını kutsal kılan nedir? Enes dedi ki: Kim Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik eder, bizim kiblemizi benimser, bizim namazımızı kılar ve bizim kestiğimiz hayvanı yerse o Müslüman'dır. Diğer Müslümanlarla aynı hak ve yükümlülüklerle sahiptir". Bu iki hadis, *kendi yöntemimizle kesilen hayvanları yeme* şartına bir şart daha ekliyor ve **zekât** şartını çıkarıyor! Özellikle de tüm bu hadisler Buhari'nin Sahih'inden alındığı için bu durum gerçekten çok karmaşık bir hal almaktadır! Nihayetinde, sahih hadis üç şarttan bahseden hadistir: tövbe, namaz ve zekât.*

İbn Ömer'e göre, Peygamber şöyle demiştir: "Bir kadın, kendisiyle evlenmesi yasal olarak yasak olan biriyle birlikte olmadıkça üç günden fazla yolculuk yapmamalıdır⁸¹".

Kazâ olarak bilinen Ebu Sa'îd El-Hudrî, Peygamber'den beni memnun eden dört söz rivayet etti. Peygamber şöyle buyurdu: "*Bir kadın yanında kocası veya*⁸² *(evlilik için) yasaklanmış derecedeki bir yakını olmadan iki gün geçiremez."*

Ebu Hureyre'den rivayet edildiğine göre Peygamber şöyle buyurmuştur: "*Allah'a ve ahiret gününe inanan bir kadının, yanında kendisiyle evlenmesi haram olan bir kimse bulunmadığı halde bir gün, bir gecelik mesafeye yolculuk yapması helal olmaz⁸³".*

Ne buluyoruz? Bazen bir kadının tek başına üç gün (Sahih El-Buhâri - Cilt 1, sayfa 357) - bazen iki gün (Sahih El-Buhâri - Cilt 1, sayfa 384) - **bazen de bir gün ve bir geceden fazla** (Sahih El-Buhâri - Cilt 1, sayfa 357) seyahat etmesinin caiz olmadığını görüyoruz.

Doğru anladıysam, Buhari'deki tüm hadisler sahih ve infaz sürecini başlatmak için tek yapmanız gereken "***Buhari veya Müslim tarafından bildirilmiştir***" demek mi? O zaman şunu söylemek isterim... Ne infaz ama!

Tüm bunlar size apaçık olanı, yani hiçbir koşul altında bir sahihi açıp bir hadisi alıp ondan bir öğreti çıkaramayacağımızı veya bir içtihat geliştiremeyeceğinizi açıklamak içindir. Bu kaçınılmaz olarak Teravîh'tekine benzer teolojik felaketlere yol

⁸¹ Sahih El-Buhâri - Cilt 1, sayfa 357

⁸² Sahih El-Buhâri - Cilt 1, sayfa 384

⁸³ Sahih El-Buhâri - Cilt 1, sayfa 357

açacaktır. Bununla birlikte, Teravîh söz konusu olduğunda, metinlerin kolayca deşifre edilebilir olduğu ölçüde, hatadan çok manipölasyonla ilgilendiğimizi belirtmek gerekir. Örneğin, hadislerin tamamı diğerlerinin yanı sıra iki Sahih'te de yer aldığından, hadisleri toplamaya gerek yoktu.

Dahası, Peygamber'in ashabıyla birlikte asla namaz kılmadığı gerçeği gibi metinler son derece açık olduğunda bile, "âlimlerin" yine de bunun tam tersini iddia ettiklerine dikkat edilmelidir!

3 – Peygamberimiz ashabıyla birlikte namaz kıldığı için teravih sünnet-i müekkededir. (onaylanmış)

Bunun dışında, açıkça gördüğümüz gibi, Peygamber **hiçbir zaman ashabıyla birlikte namaz kılmamıştır**. Sonuç olarak, hiçbir koşul altında bir sünnetten ve hatta bir sünnet-i müekkededen söz edemeyiz. Onaylanabilecek ve onaylanması gereken tek sünnet, hem Ramazan gecelerinde hem de Ramazan geceleri dışında Peygamber'in yaptığı gibi bireysel olarak kılınan namazdır. Bu namazın, *Teravihin* aksine, Kur'an ve Sünnet'te yazılı bir adı vardır: Kıyam lîl, قیام اللیل gece nöbeti.

Sonrasında, her birinin bu gece ibadetini, ya namazla, ya da okuma veya başka bir şekilde nasıl yöneteceği, ona tamamen bağlıdır.

Müslüman gece nöbetini aile hayatına, işine, yaşına, sağlığına vb. göre düzenleyecektir. Çünkü hiçbir yerde Ramazan gecelerinde ibadet etmemiz gerektiği belirtilmemiştir. Aslında bizden sadece bu mübarek ayda ve hattakader gecesi olarak bilinen gecede uyanık olmamız istenmektedir. Özellikle şu hadisle: Ebu Hureyre'den rivayet edildiğine göre Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "*Kim inanarak ve sevap umarak Ramazan gecelerinde namaz kılsa, geçmiş günahları bağışlanır*"⁸⁴ .

من قام رمضان إيماناً واحتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه

Bu hadisin sıkça Teravih namazlarını vurgulamak için kullanıldığını bilmek önemlidir. **Ancak, bu hadis ile Teravih namazları arasındaki ilişkiyi açıklayabilir misiniz?**

Şunu söylemek bana önemli geliyor: Peygamber sahabelere Ramazan ayı boyunca bir imamın arkasında saf tutmalarını tavsiye etmişse, Peygamber'in **evde namaz kılmalarını emrettiği o meşhur günden bu yana nasıl oldu da hiç kimse camide bir imamın arkasında saf tutmadı?** Peygamber'in ashabından hiçbirinin hasenat açısından önemli sevaplar elde etmek istemediğini mi düşünmeliyiz, yoksa

⁸⁴ Buhari Sahih n°37'de ve Müslim Sahih n°759'da rivayet etmiştir.

Peygamber'in Ramazan ayı boyunca camide bir imamın arkasında saf tutmamızı hiç istemediğini mi düşünmeliyiz? **Yani, eğer doğru anladıysam, Peygamber bazen Müslümanlara evde namaz kılmalarını emrediyor, bazen de camide imamlarla birlikte namaz kılmalarını istiyor! Aslında Peygamber her şeyi ve tersini söylerdi!**

Şunu da eklemek isterim ki, "**Kim Ramazan ayında geceleyin inanarakve sevap umarak namaz kılsa, geçmiş günahları bağışlanır**" hadisini sevap açısından istisnai bir hadis olarak sunuyorlar, oysa *Hamed ibn Hanbel'in Müsned'inde*⁸⁵ diğer şeylerin yanı sıra şunları da okuyabiliriz: "**Peygamber şöyle buyurdu: Kim güzelce abdest alırsın ve ardından iki kere secde ederse, önceki günahları bağışlanır**". Bu hadisten, bu şekilde hareket eden kişinin, Ramazan ayı boyunca inanç ve kanaatle ibadet eden kişiyle **tamamen aynı sevaba** sahip olacağını görebiliriz. Aradaki tek önemli fark, ödülün elde edilmesinin çok daha kolay olmasıdır. Gerekli olan tek şey abdestleri ve iki selamlamayı doğru bir şekilde yapmaktır.

İlk olarak: Peygamber'in yaşadığı dönemde *Teravih* yoktu. Dolayısıyla bu Hadis ile *Teravih* arasında bir bağlantı yoktur. **İkinci olarak:** Bu Hadis'i okumak hiçbir şekilde inanan erkek ve kadınları Ramazan geceleri **camide sabahlamaya** teşvik etmez. Ancak, bu Hadis her zaman insanları *teravihin* kılınması gerektiğine inandırmak için kullanılır! Aynı zamanda, bize evde namaz kılmamızı emreden **sahih, bağlamsal ve en yeni** hadisi de gizlemektedir.

Dahası, Buhari ve Müslim'in bildirdiğine göre, Ayşe annemizinağzından öğreniyoruz ve aynen aktarıyorum: "**Peygamber, hem Ramazan ayında hem de Ramazan ayı dışında 11 rekati asla aşmadı**". Bu, bir kez daha bu namazın yenilikçi doğasına katkıda bulunmaktadır. *Teravih namazı kılınırken* namaza daha sık ara verilebilmesi için **11** sayısı açıkça aşılmakla kalmamıştır. Ayrıca bu namazın zorlu doğasına uyum sağlamanın zorluğu nedeniyle sürekli olarak değiştirilmiştir.

"İbn Şihâb der ki: **Allah'ın Elçisi, işleri bu durumda bırakarak öldü: el-Kaçmayhani'nin rivayetinde "işleri bu durumda bırakarak", öldüğünde kimsenin teravih kılmadığı anlamına gelir**.

Ahmed, Azzuhri'ye göre bu hadisin İbn Ebi Dib versiyonunda şunları rivayet etmiştir: "**Allah'ın Elçisi insanları gece namazı (kıyam) icin toplamadı**.

Ebu Hureyre'ye göre şöyle demiştir: "**Allah'ın Elçisi Ramazan ayında**

⁸⁵ İmam Ahmed'in Müsned'i cilt 7 sayı 17517

dışarı çıktı ve mescidin bir köşesinde namaz kılan insanlar gördü. "Ne yapıyorlar?" diye sordu. Kendisine: "**Übey bin Ka'b'ın arkasında namaz kılıyorlar**" denildi. O da: "**İyi yapmışlar**" dedi. Bu hadisi Müslim b. Halid'in rivayetine göre İbni Abdil Berr rivayet etmiştir. Zayıf kabul edilir, çünkü bilinen, insanları Übey b. Ka'b'ın arkasında toplayanın Ömer olduğu gerçeğidir".

(Fethu'l-Bâri' Fi sahihi'l-Buhari - İbn Hacer el-Asklâni - Dar Mısır littibâ'a, 2001). Ayrıca: تجرب المم

عن ابي هريرة قال: سمعت رسول الله يرغب في قيام رمضان و لم يكن رسول الله جمع الناس على القيام⁸⁶

Ebu Hüreyre'ye göre: "**Peygamberin insanları Ramazan ayı boyunca uyanık kalmaya teşvik ettiğini duydum, ancak gece namazı için insanları bir araya toplamadı**"

Dahası, Peygamber ashabıyla birlikte namaz kılmış olsa ve daha sonra şu veya bu nedenle, örneğin ashabını **evde namaz kılmaya** davet ederek bu tür bir uygulamaya son vermeye karar vermiş olsa bile - üstelik tamamen açık bir şekilde -. O zaman camide cemaatle namaz kılarken, Peygamber'in "geri çekilmeden" önce bunu yaptığı bahanesiyle hala sünnetten bahsedebilir miyiz? Biliyoruz ki, Allah ve Elçisi dışında hiç kimsenin namaz kıldırma hakkı yoktur. Peygamber'in bu yönde devam etmeyi reddetmesi, bu uygulamanın ya yürürlükten kaldırılması ya da yürürlükten kaldırılmaması anlamına gelir. Heriki durumda da kanun haline gelir. Dahası, Peygamber **bu namazı hiç kılmamışken ve adını bile bilmiyorken, Teravihin** bir sünnet olduğu nasılsöylenebilir?

Eğer doğru anladıysam, Peygamber'in hayatında hiç kılmadığı, adını hiç duymadığı ve kodifikasyonunu hiç bilmediği bir namaz yine debir Sünnet ve dahası bir Sünnet-i müvekkede olabilir!

Sünnet, bildiğimiz gibi, Peygamber tarafından gerçekleştirilen bir eylemdir. Sünnetin olmazsa olmaz şartı, Peygamberin öğrettiği şekilde aynen uygulanmasıdır. Hiçbir şey **çıkarılmamalı, eklenmemeli** ya da **değiştirilmemelidir**. Ve anlıyorum ki, en hafif tabirle, bundan çok uzaktayız... Bundan çok uzaktayız...

غاية المقصد: ص 27 86

Dahası, Şeyh Albani⁸⁷ bize şöyle der: "**Ekleme veya çıkarma yapmadan öğretilerinde ve düzenlemelerinde Peygamber'i takip etmemiz gerektiğini söylemekle yetineceğiz. Ekleme ve da çıkarma yapmadan. Ve Peygamberden daha dindar olmaya çalışmamamız gerektiğini** zaten söylemiştik⁸⁸".

Açıkçası, *Teravih* hariç...

Bununla birlikte, İbn Ömer'in bize hatırlattığı gibi, bir uygulamanın sünnet olarak kabul edilmesinin şartlarından birinin, hiçbir şekilde geçici bir yön içermemesi olduğu, açıkça belirlenmiş bir kural vardır.

و الله انها لبدعة ما قنت رسول الله صلى الله عليه وسلم الا شهرا واحدا
« Allah'a yemin ederim ki bu bir bid'attir, zira Peygamber sadece bir ay boyunca kunut kıldı. »⁸⁹ »

Bu metin aracılığıyla İbn Ömer bize, bir uygulamanın sünnet olarak kabul edilebilmesi ve dolayısıyla taklit edilebilmesi için, diğer şartların yanı sıra, **bizzat Peygamber tarafından kesin olarak tesis edilmiş olması** gerektiğini öğretir. Sonuç olarak, Peygamber'in terk ettiği bir uygulama bir yana, geçici olarak uyguladığı bir uygulama bile hiçbir koşulda sünnet olarak sunulamaz.

İbni Ömer'e göre, Kunut sadece bir ay süren bir uygulamaydı. O zaman hiç var olmamış Teravihler hakkında ne söyleyebiliriz!

Salih Fevzan ve diğer birçok âlim teravihin sünnet-i müekkede olduğunu iddia etmektedir. Eğer teravih sünnet-i müekkede ise, o **zaman nasıl oluyor da hiçbir sahabe ya da âlim bize sahabenin Peygamberle birlikte kaç rekât kıldığını söyleyemiyor?** Ve daha önce de söylediğim gibi, Peygamber'in kaç selam verdiğini öğrenmek için gidip Ayşe'yi görmek zorunda kaldılar! O da şöyle cevap verdi: "Peygamberimiz **Ramazan ayı içinde ve dışında hiçbir zaman 11 rekâtı geçmemiştir**".

Sonra Ayşe'nin cevabını *Teravih*'e aktardılar! Sonunda, Peygamber'in eşi tarafından belirlenen sayı *Teravih* için uygun olmadığı için "kopyalarını" gözden geçirmeye devam ettiler. Bu da mantıklıdır, Çünkü Peygamber'in Ramazan ayı boyunca evde kıldığı namaz, camide cemaatle kılınan *Teravih* namazına hiçbir şekilde benzememektedir. Aradaki temel fark, bazı insanların Ramazan ayı boyunca Kuran'ın

⁸⁷ **Muhammad Nasir-ud-Din al-Albani** (الألباني الدين ناصر محمد), 1914 yılında Shkodër (Arnavutluk) şehrinde doğmuş ve vatanızs olarak 2 Ekim 1999'da Amman (Ürdün) şehrinde hayatını kaybetmiş bir İslam teologu, hukukçusu ve alimdir. Özellikle İslam hukukunda ve hadislerin doğrulanmasında uzmanlaşmıştır.

⁸⁸ Şeyh Albani'nin **Teravih namazı**

⁸⁹ – نُخيرة الحفاظ sayfa 109 cilt 3

tamamını okumak gibi bir takvime bağlı olması, oysa Peygamber'in böyle bir takvime bağlı olmamasıdır. "Al Hawi"⁹⁰ adlı kitabında As Souyouti şöyle der: "**Âlimler teravih namazının rekât sayısı konusunda hiç de hemfikir değildir. Bu da Peygamber'in bu namazı on bir rekât olarak kıldığına dair hiçbir delilin bulunmadığını kanıtlamaktadır, çünkü aksi takdirde herkes emin olur ve şüphe ortadan kalkardı**".

Yani, eğer doğru anladıysam, *Teravih'in* Sünnet-i **Müekkede** olduğunu söylüyorlar **ama Peygamber'in ashabıyla kaç rekât kılacağını söyleyemiyorlar!** Ama söyleyin bana, Ramazan bir ay sürüyor bahanesiyle üç dört günden bir aya uzatılan bir sünnet, hatta bir Müekkedât Sünnet bile hâlâ sünnet midir? Tamamen dönüştürülmüş olsa bile!

"Kınanacak bid'at, ancak sünnete muhalif olan veya onu değiştirmeye götüren bid'attir. (Gazâli)

"Üç" ya da "dört gece" den bir aya çıkararak, durum böyle değil mi?

Aralarında Şeyh Albani'nin de bulunduğu bazı kişiler, metinlerden alıntı yapmaya cüret ettiklerinde, açıkça alay konusu olduğumuzu düşünüyorum. Numan İbn Beşir'in şu sözleri gibi: "**Yirmi üçüncü Ramazan gecesi gecenin üçte birine kadar, sonra yirmi beşinci Ramazan gecesi gecenin yarısına kadar ve son olarak yirmi yedinci Ramazan gecesi şafak sökene kadar Peygamberle birlikte namaz kıldık ve sahur yemeğini kaçırdığımızı düşündük**" ve şu sözlerle bitiriyor: "**Bu nedenle bu bir sünnettir**".

- Böylece, sahih hadisleri göz ardı etmekle yetinmeyip "Âlimler" bize gerçekliği henüz tespit edilememiş ve iki sahihle çelişen bir metin aktarıyor, bu onu daha da kırılğan hale getiriyor.

Birdenbire, tamamen aynı şeyi söyleyen iki sahih arka plana atılıyor! Ne diyorum ben? Dikkate bile alınmıyor... Pardon... Dikkate bile alınmıyor... **Hadisin** Geri kalanına gelince, "**Beni size katılmaktan alıkoyan şey, bu namazın farz olmasından korkmamdı...**" **kısmı hariç.** "**Bundan böyle ey müminler, namazlarınızı evlerinizde kılınız; çünkü kişi için en hayırlı namaz, evinde kıldığı namazdır**" alıntılanmamıştır!

Bu oldukça basit... **Muhteşem!**

⁹⁰ Sayfa 74.

Bunun, Ömer ibn Hattab tarafından icat edilen bu yeniliği kınamak zorunda kalmamak amacıyla, söylemediği şeyleri ona atfederek Peygamber hakkında yalan söylemekle eşdeğer olduğuna şüphe yoktur. Şeyh Albani'nin Teravîh Namazı⁹¹ adlı kitabında **"Bundan böyle, ey müminler, namazlarınızı evlerinizde kılın, çünkü bir insan için en hayırlı namaz, farz namazlar dışında, evinde kıldığı namazdır"** hadisini bir kez bile alıntılanmamıştır.

Bu Basitçe... **akıllara durgunluk veren bir durum !**

Özellikle de bu pasaj *Teravîh* konusunun ana unsuru olduğu için. Bu, İslam hakkında bir kitap yazıp Peygamber'den, Kuran'dan veya Mekke'den bahsetmemek gibi bir şey! Ya da Paris'in anıtları hakkında bir kitap yazıp Eyfel Kulesi'nden veya Zafer Takı'ndan bahsetmemek gibi!

- - Bu durumda, bu kitap boyunca alıntıladığımız belirli metinleri görmezden gelmekle yetinmeyip, konuyla ilgisi olmayan ve bize hiçbir şey söylemeyen bir metin aktarıyor.
- Açıkça görülüyor ki, "âlimlerimiz" Müslümanlara **camide namaz kılmalarını** söylemek için Peygamberimizin **"evde namaz kılın"** emrini görmezden geliyorlar! Başka bir deyişle, **Peygamber'e itaatsizlik etmek ve tam... tersini yapmak!**
- Ömer'in halifeliliğine kadar, sahabenin Peygamberle birlikte namaz kılma arzusuna son veren bu emri görmezden gelmekle yetinmedi.
- Tarihi ve bağlamı hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bir metinden alıntı yapmakla yetinmemek.
- Sadece Peygamberin veya Allah'ın, bir ibadeti, özellikle de namazı kanunlaştırabileceği temel gerçeğini, görmezden gelmekle yetinmemek.

Sonra da Peygamber'in sadece 23, 25 ve 27'sinde namaz kıldığına dair bir metni argüman olarak kullanmaya cüret ediyorlar ve sonra da bize bunun Teravîh sünneti olduğunu söylüyorlar!

Oysa ben, Sünnet'in Peygamber tarafından gerçekleştirilen bir eylem olduğunu ve **hiçbir şey eklemeyen, çıkarmadan veya değiştirmeden Peygamber'in tarzında zorunlu olarak**, sürdürmemiz gerektiğini anlamıştım! **"Kınanacak bid'at, sadece Sünnet'e muhalif olan veya onu değiştirmeye yol açan bid'attir.** (Gazâli) **"Peygamber'in öğretilerinde ve düzenlemelerinde hiçbir şey eklemeyen veya**

⁹¹ 1985- 1405 الطبعة الثانية المكتبة الاسلامي

cıkarmadan onu takip etmeliyiz".

(Şeyh Albani)

Dolayısıyla sünnet, sonuçta sadece yirmi **üçüncü, yirmi beşinci ve yirmi yedinci gecede namaz kılmaktan** ibaret olacaktır! Eğer böyle olmadığını, sünneti değiştirmenin caiz olduğunu düşünürsek, o zaman örneğin namazını iki değil de on iki veya yetmiş sekiz secde ile tamamlayan birini kınamamız gerekir! Ve neden olmasın? Sünnetin bir kısmını, en azından %1'ini, pratiğimize entegre ettikten sonra, her şeyin ve her şeyin %99'unu ekleyebilirsiniz. Dilediğiniz gibi çıkarın, ekleyin veya değiştirin!

Peygamber'in ayın 23'ünde, 25'inde ve 27'sinde namaz kıldığı söylenir. Bir ay boyunca namaz kılarlar. Ve sonra bize şöyle deniyor : **Bu Peygamberin sünnetidir! Peygamber sadece bir kez namaz kıları ve onlar bunu her yıl bir ay boyunca yapıyorlar ve bunu yaklaşık on dört asırdır yapıyorlar!**

"Peygamber'in çeşitli hadislerinden, Müslüman âlimler tarafından bilinen ilke, bir eylemi Peygamber'in ve sahabelerinin gerçekleştirmiş şeklini aşan bir şekilde gerçekleştirmenin, özellikle de namaz gibi fiziksel eylemler için yasak olduğudur".

Teravih hariç tabii ki!

Soru: Neshedilmiş veya terk edilmiş bir sünnet yine de sünnet olarak kalır mı?

Peygamber'in ayın 23'ü, 25'i ve 27'sinde namaz kıldığı ve daha sonra vefatına kadar başka bir şey kılmadığı söylenir. O zaman şöyle diyebilir miyiz: Bir zamanlar Peygamber tarafından "kılınan" ama "ihmal edilen" bu namazı, tabii ki tamamen dönüştürerek, 23, 25 ve 27'sinden bir aya değiştirerek kılacağız!

Özellikle bu metin adına: **"Peygamber Ramazan ayında bir gece dışarı çıktı ve mescidin bir köşesinde namaz kılan bazı insanlar gördü. Sonra sordu: Bu insanlar ne yapıyor? Ona şöyle denildi: 'Ey Peygamber! Onlar Kur'an'a sahip olmayan insanlar, bu yüzden Kur'an okuyan ve onun gibi namaz kılan Obeyy ibn Ka'b'ı dinlemek için arkasında durdular. Peygamber şöyle buyurdu: "Onlar iyi yaptılar"**. Bazı "Şeyhler" bu metinde *Teravih*'in kökenini ya da en azından yasallığını görüyorlar... Bu inanılmaz! Sadece iki sahih, belirli ve düzenli metinden uzaklaşmakla kalmıyorlar, aynı zamanda orijinallığı, tarihi ve düzenliliği olmayan bir metni alıntılıyorlar!

Daha ciddi olarak şunu öğreniyoruz: **"İbni Vehb'in rivayet ettiğine gelince, Ebu Hüreyre'ye göre şöyle demiştir: 'Allah'ın Elçisi Ramazan ayında dışarı çıktı ve mescidin bir köşesinde namaz kılan insanlar gördü. "Ne yapıyorlar?" diye**

sordu. Kendisine şöyle denildi: Onlar Obeyy b. Ka'b'ınarkasında namaz kılan insanlardır. O da: "İyi yapmışlar" dedi. Bu hadisiİbni Abdil Berr rivayet etmiştir,

Müslim ibn Halid'e göre. Bu rivayet zayıf kabul edilir, çünkü bilinen şey, insanları Obey ibn Ka'b'ın arkasında toplayanın Ömer olduğu gerçeğidir⁹² ".

Birdenbire, sanki sihirli bir değnek değmiş gibi, artık iki Sahih'e atıfta bulunmuyoruz!

Unutmayalım ki Buhari'nin Sahih'i, kendi ideolojik akımlarına göre Kuran'dan sonra en sahih kitaptır! Öyle ki Şeyh Fevzan şöyle diyor, aynen aktarıyorum: "**Buhari ve ondan sonra Müslim'in Kuran'dan sonra en sahih kitaplar olduğundan şüphe eden herkes kâfirdir**⁹³ ". Belli ki her zaman değil, sadece onları rahatsız etmediği zaman...

Ömer'i inanca entegre ettikleri gibi, Buhari ve Müslim'i de inanca entegre ettiler!

Teravîh konusunda bazı "âlimlerin" tüm kuralları ve ilkeleri çiğnediğine, en temel delilleri ve unsurları göz ardı edecek kadar ileri gittiğine tanıklık edebilirim!

Yüzsüzce teravîhin Sünnet-i Müekkede olduğunu iddia ediyorlar. Peki, bir **kısım sahabenin ve büyük âlimlerin bu sözde Sünnet-i Müekkede'den yüz çevirmeleri nasıl izah edilir!**

Gerçekten de, ne zamandan beri, ilim ve takvasıyla tanınan insanlar, bir sünnetten, hem de sahih bir sünnetten yüz çevirmişlerdir?

---

⁹² **Fi şerhi sahih el-Buhârî** İbn Hacer el-Asklâni Dar Mısır littibâ'a, 2001. Sayfa sayısı: 357 - 363

⁹³ Tiktok videosu elimde. Başlık: **Paris'te bir Emevi.**

4 - Bazı "âlimler" şöyle der, aynen aktarıyorum: "Ömer sadece Peygamberin bir zamanlar **terk ettiği şeyi yeniden canlandırdı**".

Gerçekten de pek çok "âlim" yeniden canlanmadan bahseder. Ömer sadece Peygamber'in bir zamanlar terk ettiği şeyi yeniden canlandırabilirdi. Oysa açıkça gördüğümüz gibi, Peygamber ashabıyla birlikte namaz kılmamakla kalmamış, **onlara evde namaz kılmalarını da emretmiştir**. Bu durumda Ömer neyi **canlandırmış** etmiş olabilir?

Bu tarihsel gerçekliğin ötesinde, **yeniden canlandırma** kavramı en hafif tabirle beni özellikle şaşırtıyor. Gerçekten de, Peygamber tarafından terk edilen bir uygulamayı ne zamandan beri ve ne adına, hangi bilim, hangi otorite adına yeniden canlandırabiliriz? Gerçekten de, eğer Peygamber kendinedenleriyle böyle bir uygulamayı terk etmeye karar verirse, o zaman onuyeniden canlandırmaya kimin hakkı vardır?

Onlara göre sonuçta Ömer sadece terk edilmiş edilmiş bir sünneti yeniden canlandırmıştır.

Peygamber tarafından terk edilmiş ama hala sünnet olan bir sünnetvar mıdır?

Teravih dışında, Peygamber tarafından ihmal edilen ama şu veya bu sahabe tarafından yeniden canlandırılan başka sünnetler var mı? Bildiğim kadarıyla kesinlikle yok. Bunun nedeninin oldukça basit olduğuna inanıyorum: **Bir sünnet terk edilmişse, artık sünnet olarak kabul edilemez**. Sonuç olarak, Müslümanlara herhangi bir şekilde dayatmak için onu yeniden canlandırmak kesinlikle yasaktır.

"Sünnete uymanın başarısı, terk edilmesi bildirileni terk etmek ve yapılması bildirileni yapmaktır, aksi takdirde bid'at kapısı kapanmaz"⁹⁴.

Gerçekten de âlimler bize **Peygamber'in bir uygulamayı terk etmesinin başlı başına bir sünnet olduğunu** ve bu nedenle bu sünnete tıpkı terk edilmemiş bir sünnete saygı duyulduğu gibi saygı duyulması gerektiğini öğretirler. O zaman bize Ömer'in Peygamber tarafından terk edilen bir sünneti yeniden canlandırmaktan

⁹⁴ **Yenilik ve onun Ebu Oussâme Salîm ibn 'Âd el-Hilâlî'nin toplumu üzerindeki zararlı etkisi**, Hadis Basımları, Sayfa 27.

asla vazgeçmediğini nasıl söyleyebilirler! **Bu açık bir çelişki değil midir?** Ayrıca, bir sünneti canlandırmak istemek ne kadar garip bir fikir! ancak o zaman kendi hesabına ve geri kalan Müslümanlara hiçbir şekilde dayatmadan. her ne olursa olsun, her kim bir sünneti canlandırmak gibi garip bir fikre sahipse, bırakın onu canlandırсын. **Peygamber'in kendisi ek bir ibadet uygulamasını yasalaştırmazsa, hiç kimse bunu yapamaz.**

Yoksa Peygamber'in artık ümmeti için neyin iyi neyin kötü olduğunu çok iyi bilmediğini mi düşünmeliyiz?!

Peygamber geride bir şeyler bırakır ve insanlar Peygamberin Müslümanlar için geride iyi şeyler bıraktığı inancıyla onları canlandırmak için ondan sonra gelirler!

Az-Zohry şöyle der: "Allah'ın Elçisi'nin -Allah ona salât ve selam etsin- emirlerine her zaman **en son güne kadar**⁹⁵ bağlı kalmalıyız."

Fetih yılında Allah Resulü عليه هلا صلى ورمضان ayında yolculuk yaptı. "Kadîd¹'e kadar oruç tuttu, sonra yedi. Şimdi Allah Resulü'nün ashâbı **Peygamberimizin en son** uygulamalarına atıfta bulundular⁹⁶". "Yolculuk sırasında oruç tutmamak en son uygulamaydı. Ancak biz **Allah'ın Elçisi'nin son uygulamasına atıfta bulunuyoruz**".⁹⁷ Bu durumda, Peygamber'in son uygulaması şöyle demekti: "**Evinizde namaz kılın**" ve o andan itibaren herkes evinde namaz kıldı... Ömer'in Halifeliğine kadar.

4986- Zeyd bin Sabit -Allah ondan razı olsun- şöyle demiştir: "Yemâme halkından bir kaç kişinin öldüğü olaylar sırasında Ebu Bekir, Ömer bin el-Hattab'ın yanında olduğu bir sırada beni alması için birini gönderdi. Ebu Bekir -Allah ondan razı olsun- şöyle dedi: Ömer bana az önce el-Yemâme savaşında birkaç Kur'an okuyucusunun öldüğünü ve diğer savaşlarda da ölümün (diğer) Kur'an okuyucularını yakalamasından ve Kur'an'ın büyük bir kısmının kaybolmasından korktuğunu söyledi. Kur'an'ı toplamaya başlama emrini verdiğini düşünüyorum. Ömer'e dedim ki: **Ama Allah Resulü'nün -Allah ona salat ve selam etsin- yapmadığı bir şeyi ben nasıl yapabilirim**⁹⁸ ?

Ebubekir'in haykırışı: "**Ama Resulullah'ın - Allah ona dua etsin ve onu selamlasın - yapmadığı bir şeyi nasıl yapabilirim?**" Teravih meselesini mükemmel bir şekilde açıklamaktadır. **Peygamber'in yapmadığı bir şeyi biz nasıl yapabiliriz?** Dahası, bildiğimiz gibi, yalnızca Allah ve Resulü için ayrılmış bir alan

⁹⁵ Sahih **Boukhari**

⁹⁶ Sahih **Boukhari**

⁹⁷ Sahih **Boukhari**

⁹⁸ Sahih **Buhari** 67. Bölüm: "Kuran'ın Faziletleri Kitabı".

olan namaz alanında. Her iyi Müslüman kendine her zaman şu soruyu sormalıdır: **Peygamberin yapmadığı bir şeyi nasıl yapabilirim?** Sonra, yapmaktan ya da yapmamaktan önce samimi ve bilimsel olarak düşünmelidir.

Teravihin aksine, Kur'an'ın derlenmesi hiçbir şekilde yasadışı değildir, çünkü Peygamber Kur'an'ı derlememiş olsa da, bu konuda herhangi bir yasaklama getirmemiştir. Dahası, Kur'an'ın derlenmesi, ister Kur'anı, ister peygamberi olsun, hiçbir öğretille çelişmez. Teravih ile mükemmel bir şekilde gösterdiğimiz gibi, durum böyle değildir.

Ebu Vail dedi ki: "Şeybe ile bu mescidin içinde oturdum ve şöyle dedi: 'Ömer aynı yerde oturdu ve şöyle dedi: 'Neredeyse orada ne altın ne de gümüş bıraktım ve (Kabe'nin mallarının) hepsini Müslümanlar arasında dağıttım. Sonra ben ona dedim ki: Ömer: "**Peki ne sebeple?**" dedi. Dedim ki: "**Senden önceki iki kişi bunu yapmadı!** O (Ömer) şöyle cevap verdi: "**Onlar gerçekten adamdı; biz de onları örnek almalıyız**"⁹⁹".

Bu pasajı okuyan Ömer bir kez daha **ne Peygamber'in ne de Ebubekir'in** yapmadığı bir şeyi yapmaya kararlıdır. Bunun üzerine Ebu Vail şöyle cevap verir: "**Senin iki selefin bunu yapmadı!** Bunun üzerine Ömer fikrini değiştirir ve bu iki selefi över.

Sizden önceki iki selefiniz de teravih kılmamıştı, ama teravih geldi çattı!

"Peygamberimiz **ﷺ** عليه هلا صلى Ya'lâ, Bereke, Eflah, Yesâr, Nâfi' dediğeri isimlerin verilmesini yasaklamak istedi. Fakat daha sonra onun bu konuda sustuğunu ve hiçbir şey söylemediğini gördüm. Sonra Resûlullah صلى عليه هلا onları yasaklamadan vefat etti Daha sonra **Ömer onları yasaklamak istedi, ancak sonra bundan kaçındı**¹⁰⁰".

Kesinlikle...

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

"Bugün sizin için dininizi ikmal ettim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı kabul ettim."

Öyle olmadığına inanmak zorundayız! Allah hiçbir şeyi tamamlamamıştır, çünkü bu ayetin nüzulünden ve Resûlullah'ın vefatından yaklaşık on yıl sonra yeni bir dua doğmuştur! Ve dahası, bazı "âlimlere" göre, **Peygamber tarafından yasalaştırılan ve bir Sünnet Mükkeke olarak kabul edilen dualar listesine dahil edilmelidir... Tıpkı bize söylenen yağmur duası, tutulma duası, cami selamı veya iki bayram gibi... Tıpkı bunun gibi!**

⁹⁹ Sahih Buhari cilt 5 sayfa 402 numara 7275

¹⁰⁰ Sahih Müslim cilt 8 Sayfa 130

"Dolayısıyla bu tür yıl dönümlerini kutlamak, Allah'ın bu ümmetin dinini tamamlamadığı ve Rasulullah'ın bu ümmete yapması gerekenleri yapmadığı anlamına gelir¹⁰¹" derler. "Bu konudaki ayet ve hadisler çoktur ve Allah'ın bu ümmet için dinini tamamladığını ve onun üzerindeki faydasını gerçekleştirdiğini açıkça kanıtlamaktadır. Aynı şekilde Allah, Peygamberini, mesajı tam olarak tebliğ etmeden ve Allah tarafından emredilen tüm söz ve eylemleri topluma göstermeden geri çağırmamıştır. Peygamberimiz bid'atı, kendisinden sonra insanların İslam dininin bir parçası olduğunu iddia ederek söz ve amel olarak (dine) soktukları her şey olarak açıklamıştır. Bu yenilikleri bir niyetle yapılmış olsalar bile reddedileceklerdir¹⁰²". Gariptir ki, bu sadece doğum günleri için değil, Teravih dışındaki tüm konular için de geçerlidir!

"Allah'ın dininde bir ibadet icat eden kişi, bir bakıma dinin tamamlanmadığını ilan etmiş olur, çünkü Allah'a yaklaşmak için bu ibadeti hala icat etmesi gerektiğine inanmaktadır¹⁰³".

Tabii ki Teravih hariç! Hiç şüphe yok ki bu sadece bir bid'at değil, aynı zamanda insanlara evlerinde namaz kılmalarını emreden, Peygamber'e açık bir itaatsizliktir.

Bazı Yahudiler Selman'a: "Peygamberiniz size her şeyi, hatta doğal ihtiyaçlarınızı nasıl karşılayacağınızı bile öğretti" dediler. Teravih dışında HAYIR mı demeliyiz!

"Gudayf ibn el-Hâris'e göre, Abdülmelik ibn Mervân beni çağırdı ve şöyle dedi: 'Ey Ebu Esmâ! Biz insanları iki şey hakkında topladık.

Dedim ki: Nedir onlar?

O da şöyle cevap verdi: "**Cuma günleri minberlerde ellerinizi kaldırın ve öğle ileikindiden sonra hikâyeler anlatın.**

Dedim ki: Bunlar benim için yeniliklerinizin en iyisidir, ancak ben ikisine de olumlu yanıt vermeyeceğim.

O sordu: Neden?

"Çünkü Peygamber şöyle buyurmuştur: "**Bir kavim, benzeri bir sünnet ortaya koymadıkça bir bid'at icat etmez. Sünnete bağlı kalmak, bid'at çıkarmaktan daha hayırlıdır¹⁰⁴ⁿ.**

¹⁰¹ Ekselansları Şeyh Abdül Azîz İbn Bâz Tarafından Yazılan **Yeniliklere Karşı Uyarı**, Sayfa 8

¹⁰² Ekselansları Şeyh Abdül Azîz İbn Bâz Tarafından Yazılan **Yeniliklere Karşı Uyarı**, Sayfa 26-27.

¹⁰³ **Yenilik tehlikesi** Muhammed ibn Salih el-Useymin, sayfa 16.

¹⁰⁴ Şeyh Selim el-Hilâlî'ye göre **yenilik ve toplum üzerindeki zararlı etkisi**, sayfa 130.

"De ki: Eğer Allah'ı gerçekten seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah Gafur'dur, Rahim'dir."

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

5 - Ömer bir keresinde şöyle haykırmıştı, aynen aktarıyorum:
"nirma Bid'a". "**Ne harika bir yenilik!**"

قال عمر: نعم البدعة هذه

Ömer şunları söyledi: "**Ne harika bir yenilik!**"

"Başka bir gece, ben de Ömer'le dışarı çıktım. İnananlar okuyucularının rehberliğinde dua ediyorlardı: "**Ne güzel bir yenilik**" diye haykırdı Ömer¹⁰⁵".

"Âlimler" Ömer'in bid'atten bahsederken **dilsel anlamda bid'atten** bahsettiğini, **teolojik** anlamda bid'atten bahsetmediğini açıklıyor. Bilirsiniz, Peygamber'in şiddetle kınadığı türden.

"Ömer: "**Ne güzel bir yenilik!**" dediğinde *Terimin dini anlamını değil, dilbilimsel ve edebi anlamını anlamalıyız. Bu dilsel anlam Kur'an'da bulunabilir: "De ki: Ben elçiler arasında bir bid'atçı değilim; bana ve size ne yapılacağına da bilmiyorum. Ben ancak bana vahyedilene uyarım ve ben ancak apaçık bir uyarıcıyım."* (El Ahkaf, Ayet 9). *Yani kelimenin edebi anlamı mevcuttur ve az önce Kuran'da nasıl kullanıldığını gördük.*¹⁰⁶

Ki bu kesinlikle hiç mantıklı değil! Neden olsun ki?

Çok basit bir sebepten dolayı

Öncelikle kendimize şu soruyu sormamız gerekiyor: **Dilsel bir yenilik ile teolojik bir yeniliği nasıl ayırt edebiliriz?** Bunu öğrenmek için tek yapmamız gereken kendimize neden bahsettiğimizi sormaktır. Eğer bahsettiğimiz şey dünyevi bir şeyse, o zaman dilbilimsel anlamda bir yenilikten bahsediyor olabiliriz. Öte yandan, kutsalı etkileyen bir yenilikten bahsediyorsak, o zaman terimin teolojik anlamında bir yenilikten bahsediyor olabiliriz.

Teravîh hakkında konuştuğumuzda, gerçekten namazlardan mı

¹⁰⁵ "İslami Gelenekler - Cilt 1" El Boukhari'den alıntı; Başlık XXXI: "Ramazan gecelerinde ortak dua"; I. Bölüm: "Ramazan ayında (gece) namaz kılının fazileti üzerine"; 2 numaralı hadis; (sayfa 638).

¹⁰⁶ **Bid'at ve Topluma Zararlı Etkileri** Şeyh Salîm El-Hilâlî, s. 130

bahsediyoruz? Açıkçası, Ömer'in eserini düşünürken haykırdığı şey bu olduğu için, yani Ramazan ayının gecelerinden birinde Peygamber'in mescidi dualarla dolup taşıdığı için. Yani kutsal bir şeyden bahsediyoruz, dini olmayan bir şeyden değil.

Ne zaman: "*Başka bir gece, ben de Ömer'le dışarı çıktım. İnananlar okuyucularının rehberliğinde dua ediyorlardı: "Ne güzel bir yenilik" diye haykırdı Ömer*¹⁰⁷". Ömer ne ya da kimden bahsediyor? Ramazan ayı boyunca cemaatle kılınan ve daha önce örneği olmayan namazdan bahsediyor. Dolayısıyla bu, terimin teolojik anlamında bir yeniliktir. Dahası, Ömer'in kendisinin de kabul ettiği ve metinlerin de gösterdiği gibi, bunun bir yenilik olduğunu kabul edersek, ancak sonra bize bunun dilsel anlamda bir yenilik olduğu söylenirse, o zaman bunun namaz alanında emsali olmayan yeni bir şey olduğunu kabul etmiş oluruz. **Şimdi, dua alanındaki her yenilik mutlaka kınanacak bir yeniliktir.** Namaz konusu Peygamber tarafından kanunlaştırıldığı ve kodifiye edildiği ölçüde, Peygamber'in ölümüyle birlikte kelimenin tam anlamıyla kesin olarak kapanmış bir alandır. O halde nasıl olurda bir kimse bir namaz icat edebilir, hatta üzerinde değişiklikler, eklemeler ya da çıkarmalar yapabilir ve bunu iyi bir yenilik olarak değerlendirebilir!

Tabii ki Peygamber'in misyonunu tamamlamadığını ve dolayısıyla bizim de misyonu tamamlamak için onun izinden gitmemiz gerektiğini düşünmüyorsak! Dahası, Peygamber'in vefatı kaçınılmaz olarak, **başta** namaz olmak üzere çeşitli törenlerin tamamlanmasını da beraberinde getirir. Öte yandan, Ömer ya da başka bir kişi, örneğin mescidin kapısına kilit takıldığını fark ettiklerinde "**Ne güzel bir yenilik**" diye haykırmış olsalardı, o zaman dilselanlamda mı yoksa teolojik anlamda mı bir yenilikten söz etmiş olurduk? Elbette ki dilbilimsel anlamda, çünkü bu, İslam'la ilgili bir gerçek olmasına rağmen dünyevi alanda gerçekleşen bir olaydır. Bu nedenle, bid'at ile ilgili sayısız hadislerle ilgili olmayan bir alandır

"Âlimlerin" teolojik anlamda "yenilik" terimini reddetmek için mümkünolan ve akla gelmeyen her yolu denemeleri oldukça "anlaşılabilir" bir durumdur. Çünkü itikadi anlamda bid'at Peygamber tarafından şiddetle kınanmıştır ve bu kınama **Peygamber'in şehri Medine'de yapıldığında daha da artmaktadır.** En azından ben, bazı "âlimlerin" Ömer'in bid'at çıkardığı gerçeğine şiddetle karşı çıkmalarının ve her ne pahasına olursa olsun Ömer'in aşağıdaki şekilde kınanmasını önlemek istemelerinin nedenlerinden birinin bu olduğunu düşünüyorum:

1867- Enes radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Peygamber

¹⁰⁷ "İslami Gelenekler - Cilt 1" El Boukhari'den alıntı; Başlık XXXI: "Ramazan gecelerinde ortak dua"; Bölüm I: "Ramazan ayında (gece) namaz kılınanın fazileti üzerine"; 2 numaralı hadis; (sayfa 638).

sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Medine falan ve filanın mabedidir, kimse onun ağaçlarını kesmesin, orada bir bid'at çıkarmasın, kim orada bir bid'atçıkarırsa Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun** üzerine olsun¹⁰⁸".

1870- Ali -Allah ondan razı olsun- şöyle dedi: "**Bizim elimizde sadece Allah'ın kitabı ve Peygamber'den -Allah ona salat ve selam etsin- aldığımız şu yazı vardır: Medine bir haremdir ve her kim orada bir sapıklık ortaya çıkarır veya bir sapığı barındırırsa, Allah'ın laneti, meleklerin laneti ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun ve ondan ne bir kefarete kabul edilsin ne de**¹⁰⁹ ..."

2697- Aişe radiyallahu anha anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "**Kim bizim nizamımızda (İslam'da), onda bulunmayan bir bid'at çıkarırsa neshedilmesi gereken bir şey işlemiş olur**¹¹⁰ "

Yeniliğin tanımı konusunda küçük bir tartışma olduğu gerçeğini gözardı etmeden ve tartışmaya bile girmeden, yanlış olma riski olmadan *teravihin kınanabilir bir yenilik olduğunu* düşünebiliriz çünkü: "Kınanabilir bir **yenilik sadece Sünnet'e karşı olan veya onu değiştirmeye yol açan şeydir**" (Gazâli). Buradaki durum da tam olarak budur.

Şâfiî'nin şöyle dediğini duydum: "**Yenilik iki çeşittir** (el bid'atu bid'atân), **onaylanmış (bid'a mahmûde) ve onaylanmamış (bid'a madhmûme)**. **Geleneğe (Sünnet) uygun olan her şey onaylanır** (mahmûd) ve **ona karşı olan her şey iğrençtir** (mezmûm)".

Şâfiî şöyle demiştir: "**Yenilikler** (el-muhdesâtu mine'l-umûri darbân) **iki çeşittir: Biri, Kur'ân, Sünnet, sahabe uygulaması** (athar) **veya icmâ' ile çelişen bir yeniliktir** (mâ uhditha yukhâlifu). **Bu yenilik bir hatadır** (fahâdihi'l-bid'atu dalâle). **Sadece geleneğe (Sünnet) aykırı olan bid'at kınanmaya değerdir**".

Yenilik (bid'a) ilk olarak emsali olmakstızın icat edilen şeydir. Şeriat'ta, Sünnet'e karşı olduğu için tiksindirici olarak kabul edilir¹¹¹. Bana öyle geliyor ki, durum tamamen böyledir!

Gerçekten de, yenilik kelimesinin tanımına daha fazla bakmaya bile gerek kalmadan, şiddetle kınanan yeniliğin Kuran veya Sünnet'e aykırı olarak İslam'ın bünyesine sokulan yenilik olduğundan emin olabiliriz. Bu kesinlikle *Teravîh için de geçerlidir*, çünkü Peygamber insanlara **EVLERİNDE**

¹⁰⁸ Sahih el-Buhari. Cilt II; Kitap 29: "Medine'nin Faziletleri Kitabı"; sayfa 202.

¹⁰⁹ Sahih el-Buhari. Koleksiyon, Cilt II; Kitap 29: "Medine'nin Faziletleri Kitabı; 1. Bölüm: "**Medine'nin Mabedi**"; sayfa 202.

¹¹⁰ Sahih el-Buhari. Cilt II; Kitap 29: "Medine'nin Faziletleri Kitabı; Bölüm 1 **Medine Mabedi**", sayfa 202

¹¹¹ **Fethu'l-Bâri' Fi sahihi Buhari** İbni Hacer el-Asklâni

NAMAZ kılmalarını emretmiştir. Sonuç olarak, bu emre karşı gelmek ve camide namaz kılmak, **Peygamber'e itaati emreden Kuran'la çeliştiği için** günahdır. Bu bir bid'at teşkil eder. Çünkü Peygamber'in kılmadığı bir namazı kılmak kuşkusuz çok ciddi bir bid'at'tir

Teravih kuşkusuz Kur'an ve Sünnet ile çelişmektedir.

1-Çünkü Peygamber insanlara evlerinde dua etmelerini emretmiştir.

2- Çünkü Peygamberimiz bu duayı kanunlaştırmamıştır.

3- Çünkü en iyi namaz, farz namazlar dışında evde kılınan namazdır.

4- Çünkü sabit içtihat bize zorunlu olmayan ibadetleri evde yapmamızı öğretir ve bunu zorunlu kılar.

Buna ek olarak, *Teravih* namazı nafil olduğu için sünnetin temel bir ilkesine de aykırıdır. Bu nedenle camide kılınamazlar. Aslında, Peygamber tarafından yasalaştırılanlar hariç, tüm nafil namazların evde kılındığını biliyoruz. Bunların hepsi iyi bilinmektedir ve teravih bunlardan biri değildir.

Bu nedenle nafil bir namazla karşı karşıyayız, ancak bu namaz camide cemaatle kılınan, çoktan geçmiş bir kameri ay boyunca ve yılda bir kez kılınan bir namaz! Bir sapkınlık!

El Askari'nin ifadesine göre, "Ömer şunları yapan ilk kişidir:

Ramazın gecelerinde (Teravih) toplu namaz kılmayı emreden

- **Geçici evliliği yasaklayan.**
- **Matem namazlarının dört tekbirle kılınmasını emreden.**
- **Sadakanın sermaye faizi üzerinden ödenmesini emreden.**
- **Mirasların yuvarlanmasını emreden.**
- **Sahip olduğu atlar için Zekat ödemeyi kabul eden.¹¹² ».**

Ömer'in bir dua icat etme ve bunu ümmete dayatma konusunda peygamberlik yetkisine sahip olduğunu kabul edersek, bu listenin doğruluğuna neden şaşırırım? Ya Peygambersin ya da değilsin!

Eğer gerçekler doğruysa -en azından *Teravih için*- bu durum sorunu daha da kötüleştirilmektedir. Anladığım kadarıyla Ömer, cenaze namazı için getirilecek tekbir sayısı konusunda bir rakam üzerinde anlaşmaya varılması konusunu istişareye sunmuştu. Çünkü şöyle demişti: ***Eğer bugün ihtilafa düşerseniz, ya sizden sonra gelecek Müslümanlar ne olacak!*** Bu yüzden dört sayısı seçilmiştir. Ömer'in endişesinin meşru olup olmadığını kendimize sorabiliriz ve sormalıyız da. Bana göre, bu çok basit bir nedenden dolayı haksız bir endişeydi: **Peygamber bu konuda endişelenmemişti.** O halde Peygamber'in, Ömer'in aksine, ihtilaf meselesi hakkında endişelenmediğini düşünebilir miyiz? !

¹¹² Souyouti "Halifelerin tarihi".

Bize *teravih namazının* farz olmadığı söylenir, ancak şu da söylenir: "*Ve o (Ömer), Ramazan ayı boyunca teravih olarak bilinen namazı kılmak için insanları (Müslümanları) tek bir imamın önderliğinde toplayan ilk kişiydi*". "Müslüman beldelerindeki tüm şehirlere mektuplar göndererek onlara bunu yapmalarını emretti"¹¹³".

و عمر رضي الله عنه أول من أرخ الكتب، وختم بالطين. وهو أول من جمع الناس على إمام يصلي بهم التراويح في شهر رمضان، و كتب بذلك إلى البلدان و أمرهم به

Zorunlu değil... Zorunlu değil... Yine de biraz. "*İslam toraklarındaki tüm şehirlere mektuplar göndererek bunu yapmalarını emretti*", bu mesajın içeriği isteğe bağlı olmaktan çok zorunluluğa yakındır! يه أمرهم و yani "ve onlara yerine getirmelerini emretti". Yanılıyorsam beni düzeltin, ama onlara yapmalarını emretti, başka türlü yapma seçeneği bırakmıyor! Özellikle de mektup bir Halife'den geliyorsa, dahası bu Halife'nin adı Ömer ibn Hattab ise!

İblis'in Kur'an konusunda onlara karşı hilesi: "*İblis, namaz ve ibadet için mescitlere kapanan ve bununla tanınan diğer insanları kandırdı. İnsanlar onların etrafında toplanıyor ve onların namazlarına göre namaz kılıyorlardı. Onların bu durumu daha sonra insanlar arasında yayıldı ve bu, İblis'in hilelerindedir ki, (insanlar arasında) yayılması sebebiyle nefis ibadette güçlenir ve hamd'e sebep olur*¹¹⁴. Zeyd ibn Sâbit'ten rivayet edildiğine göre Peygamberimiz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "*Kişi için en hayırlı namaz, farz namaz dışında evinde kıldığı namazdır*¹¹⁵".

Bu durum şöyle: "*Dua ve ibadet için mescitte inzivaya çekilen ve bununla tanınan insanlar. İnsanlar onların etrafında toplanıyor ve onların namazlarına göre namaz kılıyorlardı. Onların durumu yayıldı" şeklindeki durum Teravihin durumu değil midir? Öyle olmadığını varsayarak sorumu yeniden soruyorum: **Bu durum her yönüyle Teravihin aynısı değil midir?** Metinden sonra zikredilen ve bu durumu kınayan hadis şudur: "*Kişi için en hayırlı namaz, farz namaz dışında evinde kıldığı namazdır*¹¹⁶". Bu da "Teravih'i" kınayan hadisle aynı değil midir?*

"Amir İbn Abdül Kays namaz kılariken görülmekten hoşlanmazdı, mescitte nafile namaz kalmazdı ve buna rağmen her gün bin vakit namaz

¹¹³ **Taberi Kronikleri.** Dar Al-Kotob Al-ilmıyyah, DKİ, Sayfalar 569-570, Sayfalar 77-78.

Diğerlerinin *الامم تجارب*ın yanı sıra

¹¹⁴ **Talbis İblis Şeytanın Hilesi,** İbnü'l Cevzi, Basım Sabil, Sayfa 205.

¹¹⁵ **El-Buhârî** n°731 ve **Müslim** n°781 tarafından bildirilmiştir

¹¹⁶ **Talbis İblis Şeytanın Hilesi,** İbnü'l Cevzi, Basım Sabil, Sayfa 205.

kılandı. İbn Ebî Leylâ, *namaz vakti içeri biri girdiğinde yere uzanırdı*¹¹⁷ .

و قد لبس على آخرين انفردوا في المساجد للصلاة و التعبد , فعرفوا بذلك واجتمع إليهم و ناس فصلوا بصلاتهم , و شاع بين الناس حالهم و ذلك من دسائس إبليس و به تقوى النفس على التعبد لعلهما أن ذلك يشيع و يوجب المدح.

– وقد أخبرنا ابن الحصين، قال: أخبرنا الحسن بن علي، قال: أخبرنا أبو بكر بن مالك قال: قال عبد الله بن أحمد، قال: حدثني أبي، قال: نا عفان، قال: نا وهيب قال: نا موسى بن عقبة قال: سمعت أبا النضر يحدث عن بسر بن سعيد عن زيد بن ثابت عن النبي صلى الله عليه و سلم أنه قال: " إن أفضل صلاة المرء في بيته إلا المكتوبة

قال ابن الماجشون : سمعت مالكا يقول : من ابتدع في الإسلام بدعة يراها حسنة فقد زعم أن محمدا صلى الله عليه و سلم خان الرسالة , لأن الله يقول : اليوم أكملت لكم دينكم فما لم يكن يومئذ دينا فلا يكون اليوم دينا¹¹⁸

"Malik'in şöyle dediğini duydum: Kim dinde bid'at çıkarır ve çıkardığı bid'atı iyi bir şey olarak görürse, Muhammed'in risaletine ihanet ettiğini iddia etmiş olur. Çünkü Allah şu ayeti indirmişti: "Bugün sizin için dininizi ikmal ettim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı belirledim " Bu nedenle, bazı "âlimlerin" neden "**Ne mükemmel bir yenilik**" diye haykıran Ömer'in itirafını her ne pahasına olursa olsun inkâr etmek istediklerini anlamak kolaydır! Teravih'i Peygamber'e atfetmeyi tercih ederler. İbn Kudâme¹¹⁹ *El-Muğni*'de bize şöyle der:

"Teravih namazı Peygamber tarafından konulmuş bir sünnettir, bir gelenek değildir. Ömer zamanından kalma bir icattır". Bu şüphesiz yanlıştır! Bununla birlikte, İbn Kudâme'nin bir Hanbelî olduğu düşünüldüğünde, bu pozisyonu alması hiçde şaşırtıcı değildir...

Ve yine de Ömer'in kendisi şöyle haykırdı: "**Ne büyük bir yenilik!** Ömer'in yalan söylediğine ya da artık ne hakkında konuştuğunu bilmediğine mi inanacağız? Peygamber bu **ismi hiç bilmediği halde Teravih namazını ona nasıl isnat edebiliriz?** Ashabıyla birlikte bir ay boyunca hiç namaz kılmadığını ve **Peygamber'in "Evinizde namaz kılın..." dediği günden beri, Ebu Bekir'in halifeliğine kadar Ramazan ayı boyunca camide hiçbir ibadet yapılmadığını tüm âlimler kabul etmektedir.**

¹¹⁷ Ibid, sayfa 205.

¹¹⁸ كتاب الاعتصام تأليف العلامة الإمام أبي اللخمي الشاطبي الغرناطي الصفحة 37

¹¹⁹ İbn Kudame el-Makdisî 1147'de Filistin'de Cemma'in'de doğdu ve öldü

1223 yılında Şam'da doğan Hanbeli mezhebine mensup^{Arap1} Müslüman ilahiyatçı, İslam hukuku ve Hanbeli doktrini üzerine, Hanbeli hukukunun en tanınmış *el* kitaplarından biri olan *el-Muğni ve Tahrim en-nadhar da* dahil olmak üzere çok sayıda kitabın yazarıdır.

İbn Şihab ise şöyle demiştir: "**Ömer onları Ramazan gecelerinde namazlarını kaldıran Obayy ibn Ka'b'ın arkasında toplayana kadar. Bu, insanların Ramazan ayında ilk kez tek bir okuyucunun arkasında toplanmasıydı**"¹²⁰.

و اول من جمع الناس على امام واحد في قيام شهر رمضان¹²¹

"Ramazan ayı boyunca insanları tek bir okuyucunun önderliğinde toplayan ilk kişi Ömer'dir".

Açıkkçası, **Ömer'in bu namazı ilk başlatan kişi olduğuna dair hiçbir şüphe yoktur.** Bununla birlikte, âlimlerin, teravihi kuran, öncülük eden vetasarlayanın gerçekten de Peygamber olduğunu söylemek için, üç veya dört gün, 23, 25 ve 27'nci geceler ve Peygamber'in "İmamla **birlikte saf tutan...**" dediği söylenen metin de dâhil olmak üzere, bahsettiğimiz çeşitli metinlerin belirsizliği üzerinde oynadıklarını anlıyoruz.

ان عمر بن الخطاب امر ابي كعب ان يصلي بالليل في رمضان فقال : ان الناس يصمون النهار ولا يحسنون ان يقرأون فلو قرأت القرآن عليهم بالليل.
فقال: **يا امير المؤمنين هذا شيء لم يكون.**
فقال: **قد علمت ولكنه احسن.** فصلی بهم عشرين ركعة¹²².

Ömer ibn Hattab, Obay ibn Karb'a şöyle dedi: "**İnsanlar gündüzleri oruç tutuyorlar ve Kur'an'ı doğru dürüst okumuyorlar, akşamları onlar için okusan ne olur?"** Obay ibn Karb: "**Ey Müminlerin Emiri, bu var olmayan birseydir" diye cevap verdi!** Ömer: "Böyle bir şeyin olmadığını **biliyorum, ama buyi bir şeydir" diye cevap verdi.** Bunun üzerine Obay ibn Karb namazı yirmi selamla yönetti"¹²³.

İbn Teymiye'nin yenilik tanımını hakkında bize söylediklerine dikkat edelim.

أن البدعة هي الدين الذي لم يأمر الله به ورسوله , فمن دان ديننا لم يأمر الله ورسوله به فهو مبتدع بذلك و هذا معنى قوله تعالى : أم لهم شركاء شرعوا لهم من الدين ما لم يأذن به الله¹²⁴

"Bid'at, ne Allah ve ne de onun Resulü tarafından emredilmemiş bir uygulamayı dine sokmaktır. Bunu yapan kimse bid'atçıdır". Yanlışım varsa düzeltin lütfen. **Teravih Kuran tarafından mı yoksa Peygamber**

¹²⁰ Müslim'in Sahîh'i, Al-Nawawi'nin yorumlarıyla birlikte Peygamber'den gelen sahih hadisleri toplar, Dar Al-Kotob Al-ilmiyah DKi, Cilt 3, sayfa 437 – 441

¹²¹ تاريخ الخلفاء ~ ابي الحسن علي بن محمد الروحي-ص: 89

¹²² مختصر اتحاف السادة المهرة

¹²³ Hadis el mohktar cilt 3 ve 4 numara 1161

¹²⁴ كتاب الإستقامة تأليف أبي العباس تقي الدين أحمد عبد الحليم الجزء الصفحة 5/3

tarafından mı getirildi?Hiç de bile!

Ömer'e atfedilen bu sözleri bilmelisiniz:

قال عمر: نعم البدعة هذه

Ömer şunları söyledi: "**Ne harika bir yenilik!**"

Burada da yine manipüle edilmiş durumdayız. Gerçekten de, bunların gerçekten Ömer'in sözleri olduğundan şüphe etmek için hiçbir neden olmamasına rağmen, yine de *Musa Chahine Lachine*'nin açıklamasıyla(شرح) Sahih Müslim kitabını okurken şunları öğreniyoruz: "Ömer, Müslümanlardan Ramazan ayı boyunca mescitte gruplar halinde yatsı namazı kılmalarını istedi, bunun üzerine Obey ibn Ka'b haykırdı: **Bir bid'atın uygulanmasını nasıl emredersiniz!** Ömer şöyle cevap verdi: "**Ne güzel bir yenilik**"¹²⁵ "

Bize söylenenin aksine, Ömer'in kendiliğinden "**ne güzel bir yenilik**" diye haykırmadığına dikkat çekiyoruz; bu da bizi onun saklayacak bir şeyi olmadığını ve sonuçta yenilik kelimesinin olumlu bir tarafı olabileceğini düşünmeye sevk edebilirdi. Durum kesinlikle böyle değildir, çünkü bu bir düşünceye, bu durumda Ömer'i yenilik yaptığı için eleştiren Obey ibn Ka'b'ın düşüncesine verilen bir yanittir.

Ömer, ona "**evet, bu bir yenilik ve peki, ben de bunun arkasındayım!**" şeklinde bir tonla cevap veriyormuş gibi görünüyor.

6. Âlimler, sadece teravihin farz olacağı korkusunun Peygamber'i ashabıyla birlikte namaz kılmaktan alıkoyduğunu söylerler. Peygamber vefat edince bu korku ortadan kalkmış ve teraviler kılınmaya başlanmıştır.

Bu konu üzerinde daha fazla durmaya degeceğini düşünmüyorum, çünkü açıkladığımız gibi, bu saçma bir ifade.

1- Bu ifade, görüldüğü gibi, hadisin bir kısmına dayanmaktadır. Bu sebeple, iddia geçersizdir. Ayrıca, daha önce belirttiğim gibi, gerçekten de yalnızca Allah veya O'nun Elçisi belirli bir uygulamayı zorunlu kılabiliyorsa, açıkça bu onlara ait bir yetki olduğundan **Allah ve Elçisi'nin, daha da güçlü bir sebeple, belirli bir uygulamayı yasallaştırma yetkisine sahip olmaları açıktır;** ancak bu, açıkça "onlardan kaçmış gibi" görünüyor...

2- Sanılanın aksine, Peygamberimiz ashabının kendisiyle birlikte namaz kılma arzusuna, sırf bu namazın farz olmasından korktuğu için son vermemiştir; zira kendisi de şöyle demiştir: "**Bir insan için en hayırlı namaz, farz namazlar dışında evinde kıldığı namazdır**".

¹²⁵ Moussa Chahine Lachine tarafından yazılan Charh Sahih Muslim cilt 3 sayfa 538

3- Peygamber bize bir kez "**Evinizde namaz kılın**" diye emrettiğinde, **artık başka türlü davranmamıza izin verilmez.** Aksini yaparsak, Peygamber'e itaatsizlik etmiş oluruz. Ve Peygambere karşı gelmenin, herkesin bildiği gibi bir günah olduğunu hatırlatmam gerekmiyor!

Teravih kılanların ödüllendirileceklerine kesin olarak inandıklarını anlıyorum! **Ne için ödüllendirilecekler? Sadece bir bid'atı barındırdıkları için değil, aynı zamanda Peygamber'e itaatsizlik ettikleri için!**

4- Son olarak, Peygamber bu anekdottan birkaç yıl sonrasında yaşamasına ve dolayısıyla tek başına namaz kıldığı başka Ramazan ayları yaşamasına rağmen, bu namazı ashabıyla birlikte kılmadığı için, Ömer veya Ali de dahil olmak üzere hiç kimsenin bunu başlatma hakkı yoktur.

Şu soru akla geliyor: *Peygamberimiz Ramazan aylarında ashabıyla birlikte namaz kıldı mı? Hayır, asla kılmadı! Diğer Ramazan aylarını bilmesine rağmen, Peygamberimiz hiçbir zaman ashabını kendisiyle birlikte mescitte namaz kılmaları için toplamamıştır. Bu nedenle ondan sonra insanların böyle bir şey yapması haramdır.* Eğer öyle değilse Ömer'in de Peygamber ile aynı ayrıcalıklara sahip olduğu bize açıkça gösterilmelidir!

Bid'at tam da burada, yani Peygamber bunu asla yapmadığı halde insanları camide namaz kılmak için bir araya getirme olgusunda ortaya çıkmaktadır. Peygamber insanları dağıttı, Ömer ise tam... tersini yaptı.

7. – Âlimler, "Doğru Yol Gösterici Halife" sıfatıyla Ömer'e uyulması gerektiğini düşünürler.

Nitekim Peygamber'in şöyle dediği söylenir: "**O'nun sünnetine ve O'ndan sonraki Raşit Halifelerin sünnetine uyun**"¹²⁶ .

O halde bu hadisin sahih olduğunu ve dolayısıyla Ömer'in yaptığı her şey de onu takip etmemiz gerektiğini varsayalım.

6924 - Ebu Hüreyre *radıyallahu anh anlatıyor:* "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm vefat ettiği, Ebu Bekr iktidarda bulunduğu ve Araplardan bir kısmı tekrar kâfir olduğu zaman Ömer: "**Ey Ebu Bekr! Resulullah (s.a.a) şöyle buyurduğu halde neden insanlarla savaşıyorsun: "Allah'tan başka ilah yoktur deyinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum. Kim bunu söylerse, bir hak olması durumu hariç, malını ve**

---

¹²⁶ Bid'a Nedir? Yazan: Şeyh Abdullah İbn Es-Siddîk (Sayfa 24)

canını benden korumuş olur. Onun hesabına gelince, o Allah'ın sorumluluğundadır. Ebu Bekir dedi ki: Allah'a yemin olsun ki, namaz ile zekâtın arasını ayıran herkesle savaşağım! Çünkü ikincisi malla ilgili bir haktır. Allah'a yemin olsun ki, eğer Rasulullah'a -Allah ona salat ve selam etsin- verdikleri bir keçiye bana vermekten kaçınırlarsa, bunun için onlarla savaşırim."

Ebu Bekir, Halid bin Velid liderliğinde birkaç savaşçı müfrezesi göndererek isteklerini yerine getirdikten sonra, Ömer sonunda onunla aynı fikirde oldu ve şöyle dedi: "**Vallahi! Ömer, "Allah Ebu Bekir'e ilham etmiş olmalı, çünkü onun haklı olduğunu anladım**¹²⁷ " diye haykırdı. "**Ebu Bekir'in haklı olduğunu anladım**¹²⁸ ".

Annelerini takip eden civcivler gibi takip edilmesi gereken, ancak aynı fikirde olmayan iki iyi yönlendirilmiş Halife... Yine de biraz karmaşık... ! Bir an için Ebubekir'in Ömer'i dinlediğini hayal edelim! Daha da kötüsü, bir an için bu durumun Ömer'in Halifeligi sırasında ortaya çıktığını ve Ebubekir'in Ömer'i dinlediğini hayal edelim! Ömer'in Halifeligi döneminde ve onun istediği gibi davranma tutumuna sahip olduğunu düşünelim. Hiç şüphe yok ki o da bir bid'at çıkaracaktı. Ama Allah'a şükür o sırada Halife Ebubekir'di ve durumu bilgiyle ve sertlikle ele aldı. Ömer'in "Teravih" hadisini görmezden geldiği gibi hadisin tamamını görmezden gelmesi pekâlâ mümkündür. Ama şu ayetleri de görmezden gelsin: "Haram aylar çıkınca müşrikleri nerede bulursanız öldürün. Onları yakalayın, kuşatın ve her türlü pusuda onları bekleyin. Eğer bundan sonra **tevbe eder, namaz kılar ve zekât verirlerse**, artık onları kendi hallerine bırakın; çünkü Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir"¹²⁹. "**Eğer tevbe eder, namaz kılar ve zekât verirlerse, artık onlar** sizin dinde kardeşleriniz olurlar. Biz bilen bir toplum için ayetleri anlaşılır bir şekilde açıklıyoruz. ¹³⁰ " Şiddetle sorulur...

Sonuç olarak Ömer'in argümanı şu şekildeydi: *İbn-Said* şöyle dedi: Allah'ın Elçisi şöyle buyurdu: "**Allah'tan başka ilah olmadığını itiraf edinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum. Kim bunu itiraf ederse, benden korkacak bir şey yoktur: İslam hukukuna uygun olarak kendisine veya malına zarar verilemez ve hesabı Allah'a aittir**". Ancak bu hadis de bu hadisten farklı olarak neshedilmiştir: *İbn Ömer'e* göre Allah'ın Elçisi şöyle demiştir: "**Allah'tan başka ilah olmadığını ve Muhammed'in Allah'ın Elçisi olduğuna şehadet edinceye, namazı kılınca ve zekatı verinceye kadar insanlarla amansızca savaşmakla emrolundum. Bütün bunları yaptıkları gün, İslam'ın onlara zarar verilmesine izin verdiği durumlar dışında, canlarına ve mallarına saygı göstereceğim. Gerisi için sadece Allah'a hesap verecekler**¹³¹ ".

Yukarıda alıntılanan ayetlerle pekiştirilmiştir.

¹²⁷ Buhari

¹²⁸ Buhari

¹²⁹ Kuran 9-5

¹³⁰ Kuran 9-11

¹³¹ "İslami Gelenekler - Cilt 1" **El Buhari**'den alıntı; Başlık II: "İnanç"; Bölüm XVI hadis no.1; sayfa 17.

Sonunda Ömer, **Kuran'la çelişen** bir "hadisi" argüman olarak aldı. Ancak bu hadis yine de **SAHİH** olarak etiketlenmiştir. Bu hadisin tamamen ve basitçe uydurulmuş olmadığından hiç şüphem yok. Bununla birlikte, bilmediğim ve bence teravih konusuyla hiçbir ilgisi olmayan nedenlerden dolayı bu hadis yanlıştır.

"Medine'de Ensâr'ın meclisindeydim, Ebu Musa **korkmuş veya korkuya kapılmış bir halde** yanımıza geldi. Ona sorduk: 'Sana ne oldu? Şöyle cevap verdi: Ömer, gidip onu görmem için bana birini gönderdi. Kapısına gittim ve üç kez el salladım ama cevap vermedi. Ben de tekrar ayrıldım. Sonra bana sordu: Bizi görmeye gelmeni engelleyen neydi? Cevap verdim: Evinize gittim ve kapınıza üç kez el salladım ama cevap vermediniz. Ben de geri döndüm. Bunun üzerine Rasulullah صلى الله عليه وسلم şöyle buyurdu: **"Sizden biriniz üç defa izin ister de alamazsa, geri dönsün!** Bunun üzerine Ömer şöyle dedi: **Bunun kanıtını getirin, yoksa sizi dövürürüm**¹³² !".

"Obeyy İbn Ka'b'ın evinde bir mecliste bulunuyorduk ki, Ebu Musa el- Eş'ari öfkeyle çıkageldi. (Onların hizasında) durdu ve şöyle dedi: Allah'a yemin ederim ki! Sizden biriniz Rasûlullah'ın صلى الله عليه وسلم şöyle buyurduğunu işitti mi: "İzin talebi üç defa yapılır. Ya izin verilir ya da geri dönülür. Obeyy sordu: Bu ne hakkında? Ebu Musa dedi ki: Dün Ömer İbnü'l-Hattab'ın evine girmek için üç kez izin istedim, ancak alamayınca oradan ayrıldım. Sonra bugün onu görmek için geri döndüm ve evine girdim. Ona bir gün önce geldiğimi, üç kez selam verdiğimi ve sonra ayrıldığımı söyledim. Bana şu cevabı verdi: "Seni duyduk ama o sırada meşguldük. Neden biz sana izin verene kadar ısrar etmedin? Resûlullah صلى الله عليه وسلم'tan işittiğim gibi izin istedim, diye cevap verdi. Ömer devam etti: **Vallahi mi? Eğer buna şahit olacak birini getirmezsen karnını ve sırtını inciteceğim**¹³³ !" dedi.

"Ubeydullah İbn-i Umeyr'den rivayet edildiğine göre, Ebu Musa el- Eş'ari, Ömer bin el-Hattab'ı -Allah ondan razı olsun- görmek için içeri girmek üzere izin istemiş, ancak Ömer'in meşgul olduğu anlaşıldığından kendisine izin verilmemiş, bunun üzerine Ebu Musa adımlarını geriye doğru atmış ve Ömer (meşguliyetlerinden) kurtulunca şöyle demiştir: Bu az önce duyduğum Abdullah bin Kays'ın sesi değil mi? Ona girmesi için izin verin! Dediler ki: "O döndü. Onu çağırdı ve (Ebu Musa) dedi ki: "Biz bunu yapmakla emrolunduk." (Ömer) dedi ki: "Bana buna dair bir delil getirmelisiniz. Ebu Musa, Ensar'dan bir topluluğa giderek onları sorguladı ve ona şöyle dediler: İçimizdeki en genç olan Ebu Said el-Hudri'den başka hiç kimse bu konuda senin lehine tanıklık etmeyecek. Bunun üzerine hemen Ebu Said el-Hudri'yi yanına aldı ve Ömer şöyle dedi: **Allah Resulü'nden (Allah ona salat ve selam etsin) böyle bir şeyden habersiz olmam mümkün mü? Öyle görünüyor ki, pazarlardaki anlaşmaların sonuçlanmasından dolayı dikkatim dağılmıştı. Yani ticaret yapmak için yolculuk yapıyordum**¹³⁴ ".

¹³² **Sahih Müslim**, Cilt 5; Kitap 38: "Edep kitabı" Sayfa 137.

¹³³ **Sahih Müslim**, El-Hadîs basımları, Cilt 5; Kitap 38: "Edep Kitabı"; Bölüm 7: "İzin talebi üzerine"; hadis 5628; Sayfa 138.

¹³⁴ **Sahih Buhari** Cilt 2; Kitap 34: "Satışlar"; 9. Fasil: 2062 Sayılı Hadis; Sayfa 155.

Başka bir deyişle, eğer bu zavallı adam bir tanık bulacak kadar 'şanslı' olmasaydı, çok zor zamanlar geçirecekti...

Ama yine de.

Ömer, ikinci namazından sonra nafîle namaz kılanları yasakladı ve onlara vurmakta tereddüt etmedi. İbn Hazm'ın Fıkıh kitabında şunları okuyoruz: "*Ebu Eyyub El Ensari ikinci namazından sonra nafîle namaz kıları. Ancak Ömer halife olunca bıraktı. Sonra Ömer ölünce yeniden başladı. Kendisine sorulduğunda şöyle dedi "Ömer ikinci namazından sonra dua edenleri dövü*¹³⁵".

Zeyd ibn Hâlid el-Cüheni şöyle demiştir: "*Ömer halife iken ikinci namazından sonra, iki rekât namaz kıldığımı görünce **yanıma geldi ve ben namaz kılarken bana** vurdu*¹³⁶".

Namaz kılarken bir adama vurmak...

*İbn Zübeyr kutsal camide ikinci namazından sonra iki selam vererek cemaatle namaz kıldırdı*¹³⁷ *ve Enes de aynı şeyi yaptı*¹³⁸ "

Ahmed ibn Hanbel şöyle demiştir: "*İkinci namazından sonra dua etmiyorum, ancak dua eden kimseyi suçlamıyorum*¹³⁹".

*"Abdullah bin Hufeyl ile birlikte oturuyordum ki, Ömer'in çocuklarından iki genç içeri girdi. İkinci namazından sonra iki rekât namaz kıtıyorlardı. Onlara: "Babanız yasakladığı halde ikinci namazından sonra namaz kıtıyor musunuz?" diye soruldu. Onlar da cevap verdiler: Ayşe bize Peygamber'in onun evinde ikindiden sonra namaz kıldığını söyledi, bu yüzden sustu ve ne cevap vereceğini bilemedi*¹⁴⁰ "

Aişe şöyle dedi: "**Ömer yanlış anladı, çünkü Allah'ın Elçisi -Allah ona lütuf ve esenlik versin- sadece güneşin doğuşunu ve batışını**¹⁴¹ (namaz kılmak için) **hedeflememizi yasakladı.**"

---

¹³⁵ **المحلى بالآثار** Cilt 2 sayfa 43 Dar Koutoub Rilmiya

¹³⁶ Boulough Al Maram üzerine yorum cilt 1 sayfa 185

¹³⁷ El-Harâm Camii (Arapça: الحرام المسجد, *al-Masjid al-Harâm*, "Kutsal Cami") veya Mekke Ulu Camii, Suudi Arabistan'ın Mekke şehrinde bulunan bir camidir. Aynı zamanda İslam'ın ilk kutsal mekânı ve dünyanın en büyük camisidir.

¹³⁸ Fik as-Salaf cilt 1 ve 2 sayı 40

¹³⁹ Fik as-Sunna cilt 1 ve 2 sayı 75

¹⁴⁰ Mosnad Ahmed ibn Hanbal sayı 22975

¹⁴¹ Sahih Müslim - Cilt 1; Kitap 6: "Yolcunun namazı ve azaltılması hakkında"; hadisn°349; sayfa 206.

Aişe şöyle demiştir: "İki (nafile) namaz vardır ki, Allah'ın Elçisi -Allah ona lütuf ve esenlik versin- evimde gizli ya da **açık** asla ihmal etmedi: Şafaktan önce **iki rekât ve ikindiden sonra iki rekât daha**"¹⁴² ". Ömer burada da açıkça yanılmıştır.

قال ابو جعفر¹⁴³: فذهب قوم الى هذا و قالوا: لا بأس بأن يصلي الرجل بعد العصر ركعتين و هما من السنة عندهم¹⁴⁴

İmam Ebu Ca'fer Ahmed b. Muhammed b. Selâme el-Ezdî et-Tahâvî bize şunları söylemektedir: "Bir **grup insan** (âlimler-şeyhler) **ikinci namazından sonra iki rekât namaz kılmanın helal olduğunu ve bunun bir sünnet olduğunu** söylerler". Ve bu yasağı çok ciddi bir şekilde sorgulayan başka birçok metin vardır. Ancak, bir kez daha Ömer'in hatasını kınamak zorunda kalmamak için bu meydan okumayı susturmuşlardır. Öyle ki, Şeyh *Ebu Bekir el-Cezairi'nin* meşhur kitabı *Müslüman'ın Yolu'nda*¹⁴⁵, yasaklanan nafile namazlar bölümünde, farz olan ikinci namazından sonra namaz kılmak hakkında bir şeyler okunabilir! Bir kez daha, Ömer'in sünneti Peygamber'in sünnetine galip gelmiştir.

Bu konudan, yani *ikinci* namazının kılınmasından sonra herhangi bir ek namazın yasaklanması gerçeğinden, Ömer'in, eğer diğerleri arasında Ayşe'nin sözlerine inanacaksak, bir kez daha yanıldığı anlaşılmaktadır. Bana öyle geliyor ki, dikkatinizi bu olayların, ister bu olsun, ister *Teravîh olsun*, aynı zamanda ölümler için ağlama ve diğerleri olsun, **her zaman Ömer'in Halifeliği sırasında gerçekleştiği** gerçeğine çekmem gerekiyor. Başka bir deyişle, Ebu Bekir'in halifeliği döneminde insanlar ikinci namazından sonra dua eder, ölümler için ağlar ya da Ramazan gecelerinde evlerinde dua ederlerdi. **Ebubekir'in tüm bu "yasaklardan" veya gerekli reformlardan habersiz olduğuna mı inanmalıyız, yoksa gevşek davrandığına mı!**

"Ömer ağlayanları sopalarla dövdü, onlara taş attı ve ağızlarına toprak doldurdu"¹⁴⁶ ".

"Kardeşinin ölümü hakkında; hatta ona kırbaçıyla vurdu"¹⁴⁷

¹⁴² Sahih Müslim - Cilt 1 Kitap 6 Hadis n°350; sayfa 206.

¹⁴³ İmam Ebû Ca'fer Ahmed b. Muhammed b. Selâmet el-Ezdî et-Tahâvî el- Hanefî (843 veya 853 - 935), Sünnî hukuk ekolünün en seçkin âlimlerinden biri Hanefî. Hicri 239 yılında doğmuş ve 321 yılında vefat etmiştir. "*Beyân akîdet ehli's- sünne ve'l-ğamâ*" (Sünnet ve Cemaat *Ehlinin* İman İkrarının Açıklanması) başlıklı Sünnî akidesi üzerine standart eser de dâhil olmak üzere birçok hukuk ve hadis eserinin yazarıdır, Akîde-i *Tahâviyye* (Tahâvî'nin İman İkrarı) olarak bilinir ve birçok Sünnî ulematarafından birçok kez şerh edilmiştir (*Şarh*).

¹⁴⁴ الطحاوي شرح معاني الآثار page 392

¹⁴⁵ **Aboubaker Djaber ben Moussa ben Abdelkader ben Djaber** plus connu sous le nom d'**Aboubaker Djaber el Djazaïri** né en 1921 à **Lioua (Algérie française)** et mort le 15 août 2018 à **Médine** est un **écrivain, érudit musulman et enseignant algérien**.

¹⁴⁶ Tome 1 » **El Boukhâri** Titre XXIII : hadith n°1 ; Page 421

¹⁴⁷ Sahih **Boukhari**

Bunun dışında: Enes dedi ki: "Allah Resulü'nün kızının cenazesine katılıyorduk. Kabrin kenarında oturuyordu ve **gözlerinden yaşlar aktığını gördüm**¹⁴⁸ ".

Enes ibn Mâlik şöyle demiştir: "Allah'ın Elçisi ile birlikte İbrâhîm'in süt babası demirci Ebû Sâf'ın yanına gittik. Daha sonra İbrâhîm son nefesini verirken Ebû Seyf'in evine tekrar girdik. **Peygamber' in gözleri yaşarmaya başladı** ve Abderrahman ibn Ayf ona şöyle dedi: *Sen de ey Allah 'ın Resulü! O da şöyle cevap verdi: Ey İbn Ayf, bu merhametin bir etkisidir. Sonra gözyaşları tekrararmaya başladı ve ekledi: **Gözler ağlar, kalp üzülür; ama biz Rabbin hoşnut olmayacağı bir şey söylemeyiz. Ey İbrâhîm, senden ayrı kaldığımız için üzgünüz***¹⁴⁹ ".

Abdullah ibn Ömer şöyle dedi: "Sa'd bin Odâda hastaydı. Peygamber, yanında Abdurrahman b. Ayf, Sa'd b. Ebî Vakkâs ve Abdullah b. Mes'ud olduğu halde onu ziyarete geldi. İçeri girdiğinde İbn-i Obâda'nın bütün ailesi tarafından kuşatıldığını gördü. Her şey bitti mi? Hayır, ey Allah'ın Elçisi" diye cevap verdi. **Sonra Peygamber ağlamaya başladı ve orada bulunanlar bunu görünce hepsi ağlamaya başladı.** Sonra şöyle dedi: İyi işitiyor musunuz? Allah, gözlerin yaşarmasına veya kalplerin üzülmüne ceza vermez. Ancak bunun kullanımına göre cezalandıracak ya da hoşgörülü olacaktır - ve bunu söylerken dili kastediyordu¹⁵⁰ ".

"Daha sonra, Ömer ölümcül bir şekilde yaralandığında, Sohaib ağlayarak ve bağırarak içeri girdi: Ah! Kardeşim! Ah! Dostum! - Ey Sohaib, benim için mi ağlıyorsun? Ömer'e sordu; ama Allah'ın Elçisi şöyle dedi: "Ölü, ailesinin onun için yapacağı bazı ağıtların cezasını çekecektir. Ömer'in ölümünden sonra bu sözleri Aişe'ye bildirdim, o da bana şöyle dedi: **Allah Ömer'e rahmet etsin! Ama Allah'a yemin olsun ki! Allah'ın Elçisi, ailesinin onun için döktüğü gözyaşları nedeniyle Allah'ın mümini cezalandıracağını öğretmedi; sadece ailesinin onun için döktüğü gözyaşları nedeniyle Allah'ın kâfirin cezasını arttıracağını söyledi. Ve ekledi: Kuran'ın şu sözlerine kulak vermeniz yeterli olacaktır: "Kendi yükünü taşıyan hiçbir nefis, başkasının yükünü taşımak zorunda değildir"** (Sure xxxv, ayet 19). Ve sonra İbn Abbas ekledi: İnsanları güldüren de ağlatan da Allah'tır¹⁵¹ ".

Aişe bir kez daha son derece açık görünen argümanlar öne sürerek Ömer'i çürütür ve bana Gerçekten de bir erkek, bir kadın, bir çocuk, kısacası bir insan nasıl olur da ölünün yasını tutmaktan men edilebilir! Daha da kötüsü, yaşayanlar yüzünden ölenleri cezalandırır!

¹⁴⁸ Tome 1» **El Boukhâri**, Titre XXIII : « Des funéraires » ; hadith n°1 ; Page 432.

¹⁴⁹ Cilt 1 » **El Buhari**, Başlık XXIII: hadis no 1; Sayfa 421.

¹⁵⁰ Sahih **Buhari**

¹⁵¹ "İslami Gelenekler - Cilt 1" **El Boukhâri**'den alıntı, Başlık XXIII: "Cenazeler";Bölüm XXXIII; hadis n°3; (sayfa 416) ve **Müslim** cilt 1 sayfa 248.

Ama yine de.

"Bir adam Ömer'e geldi ve dedi ki: 'Ben cünüp durumdayım, ama su bulamıyorum. Ömer: "Namaz kılma!" dedi. Ammâr araya girdi: "Hatırlamıyor musun ey Müminlerin Emiri? Biz bir seferdeydik. Sen namaz kılmadın ama ben toprağın içinde yuvarlandım ve namaz kıldım. Bunun üzerine Peygamberimiz şöyle buyurdu: **Tek yapman gereken ellerinle toprağa vurmak, sonra ona üfleme, sonra da onu yüzüne ve avuçlarına sürmek.**"

Ömer haykırdı: "Allah'tan kork ey Ammâr! O da cevap verdi: Dilersen onu anlatmayayım¹⁵²." "Ömer dedi ki: **"Söylediklerinin sorumluluğunu üstleniyorsun.**

Ömer, Kuran'da bahsedilmesine rağmen kuru abdest (teyemmüm) konusundan habersizdi. Öyle ki su bulamayanlar için namaz kılınmaması gerektiğini düşünüyordu.

*"Hafız imam, Ebu Abdullah Muhammed ibn Ali ibn el-Hasan ibn Ali, Allah ondan razı olsun, "el-azhan" (ezan) kitabında şöyle diyor: "Hayırlı amele gelin", onun referansıyla. Dedi ki: Zeyd ibn Ali'nin şöyle dediğini işittim: **Müslümanların Ömer'i kınadıkları şeylerden biri de ezandan "Hayra gel" ifadesini çıkarmasıdır, oysa âlimler Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hayatından vefatına kadar ezanın bu şekilde okunduğunu bilirler. Ebu Bekir'in hayatında, vefatına kadar ve Ömer'in hilafeti döneminde, bu ifadenin ezandan çıkarılmasını emredinceye kadar ezan bu şekilde okunmuştur.**"*

*Bu bilgi, aynı içerik ve aynı aktarıcılarla bu şekilde aktarılmıştır. "Amali Ahmed ibn İsa "da, selam onu kuşatsın, şöyle denir: Bana şöyle dememi emretti: "Hayra gel" , çünkü müezzinin şöyle dediği duyulmalıdır: Namaza gelin (hayya ala as-salat), saadete gelin (hayya ala al-falah), iyi amele gelin (hayya ala hayr al- 'amal), Allah'tan başka güç ve kuvvet yoktur, En Yüce, Muhteşem (la hawla wa la quwwata illa billah al-'ali al-'adhim). Bunu İmam el-Mehdi Li-Dine Allah Muhammed ibn el-Mutahhar, Peygamber'e (s.a.a) nispet ederek zikretmiştir. Benzer şekilde, Amali Ahmed ibn İsa'da, Muhammed'in ailesinin tüm üyelerinin, Ehl-i Beyt'in kitaplarına dayanarak, "saadete gel" (hayya 'ala al-falah) kelimesinden hemen sonra, ezanda iki kez "iyi işlere gel" (hayya 'ala hayr al-'amal) kelimesinin varlığını doğruladıkları belirtilmektedir: Ahmed b. İsa, Tecrid ve Ahkâm, Câmiu'l- Muhammed gibi Ehl-i Beyt kitaplarına dayanarak ve bunu doğrudan Allah Resulü'ne (s.a.a) atıfta bulunarak teyit etmektedir. El-Ahkâm'da (hükümler) şöyle denilmektedir: "Hayra gelin: hayya ala hayri'l-amel" ifadesinin, Allah Resulü'nün (s.a.a) zamanında ezanda yer alan bir ifade olduğu kanıtlanmıştır. **Ömer zamanına kadar ezandan çıkarılmamıştır.**"*

Bu aynı zamanda El-Hasan ibn Yahya tarafından da söylenmiştir. Al Bayhaqi'ye göre, Al-Sunan al-Kubra'da, Abdullah ibn Omar'a sahih bir referans kullanarak: "İyi amele gelin", genellikle ezanda yer alan bir ifadedir. Ayrıca Ali ibn el-Hüseyn'in şöyle dediğini aktarır: Bu ilk ezandır. El-Muhibb el-Taberi, Ahkâm adlı eserinde Zeyd b. Erkam'ın bu şekilde namaza çağırdığını aktarır. Muhibb et-Taberi, İbni Hazm'dan ve Sünen'inde Said b. Mansur'dan, Ebi Umame b. Sehl el-Bedri'den bu şekilde rivayet edildiğini söyler. Ancak ezanda "hayra gel" ifadesinin varlığını inkâr edenler, bunun iki Sahih'te zikredilmediğini söylerler. Derler ki: Eğer gerçekten var olduğu sabit olsaydı, (Sahih'te) zikredilmediğine göre ikinci ezanda olması gerekirdi. Buna verilecek cevap şudur: İki Sahih'te zikredilmeyen bir şeyin mutlaka bâtil olması gerekmez. Çünkü sahih sünnetin tamamı iki sahihin içinde yer almaz. Dahası, eğer hüküm neshedilmiş olsaydı, bu Ali b. Ebi Talib ve onun soyundan gelenler tarafından ve onların "Müsned "i tarafından, insanlığın efendisi olan atalarının dediği gibi kurtuluş gemisini temsil ettiklerinde göz ardı edilemezdi: "Evimin üyeleri aranızda Nuh'un gemisi gibidir. Kim ona sığınırsa kurtuluşa erer, kim de ona ulaşamazsa boğulur ve düşer".

"Kitab al-Adhan "da, "hayra gel" hakkında, Peygamber'in zamanında, Ebu Bekir döneminde ve Ömer'in halifeliğinin ilk döneminde, sonuncusu tarafından yasaklanmadan önce ezanda sabit olduğu söylenir. Yasaklanmasının nedeninin, insanların cihattan (kutsal savaş) uzaklaştığını görmesi olduğu söylenir. Bunun üzerine şöyle buyurmuştur: "Amellerin en hayırlısı gerçekten de cihattır. Bu nedenle Cihad'ı korumak için, ezandan çıkarılmasını emretti"¹⁵³ .

"Mâlik'e anlatıldığına göre, bir gün müezzin Ömer ibn El-Hattâb'ı sabah namazına çağırmak için geldi. Onu uykuda bulunca şöyle dedi: 'Namaz uykudan daha hayırlıdır! Bunun üzerine Ömer ona bu ifadeyi sabah ezanına eklemesini emretti"¹⁵⁴ .

Ömer, boşanma konusunda da bir yenilik getiren kişi oldu. Gerçekten de, Ömer'in, "boşayanın" aynı oturumda üç kez eşini boşamasına rağmen boşanmayı geçerli kılma kararı aldığını öğreniyoruz. Fıkıh kitapları bu uygulamayı açıkça, alıntı yaparak, "**yenilikçi boşanma**"¹⁵⁵ olarak nitelendirir. Bize söylendiğine göre, **bazı sahabelerin eşlerini reddetme konusundaki aceleciliği nedeniyle böyle bir yenilik yapmıştır.** Ancak bilinmelidir ki, bu durum Peygamber'in zamanında da ortaya çıkmıştı; ancak Peygamber, bunu, alıntı yaparak, "**ben hala aranızdayken Allah'ın Kitabı ile oynamak** " olarak nitelendirmiş ve bu boşanmayı geçersiz kılmıştı.

"Yenilikçi boşanma, vahyedilmiş kanun tarafından belirlenmiş olana aykırı olan boşanmadır; örneğin, aynı formülde üç boşanmayı bir araya getirerek kişinin karısını boşaması gibi. Hukuk doktorlarının hepsi yenilikçi boşanmanın yasak olduğu ve bunu söyleyen kişinin günah işlediği konusunda hemfikirdir. Ancak çoğunluk bunun geçerli olduğuna inanmaktadır"¹⁵⁶. Dolayısıyla bu sadece bir yenilik

¹⁵³ Mosnad Zayd

¹⁵⁴ El Buhari, Başlık XXIII: "Bölüm XXXIII; hadis n°3; (sayfa 416) ve Müslim Cilt 1, sayfa 248.

¹⁵⁵ Seyyid Sabık'ın Fıkhu's-Sünne'si, Ennour baskısı

¹⁵⁶ Seyyid Sabık'ın Fıkhu's-Sünne'si, Ennour baskısı

değil, aynı zamanda Kuran'la da çelişmektedir, çünkü Kuran "boşayanın" evliliğine devam edebileceği bir süre sınırı koymuştur. Bu sadece bir yenilik değil, aynı zamanda Kur'an'la da çelişmektedir, çünkü Kur'an "boşayanın" karısını geri alabileceği bir süre sınırı koymuştur, her halükarda süre sınırından önce ve üçüncü reddetme değilse. Ayrıca Peygamber bunu **Allah'ın Kitabı ile oynamak olarak**¹⁵⁷ nitelendirmiştir.

Wikipedia girişinden, İbn Teymiyye'nin bazen itikadıyla ilgili olarak kendisine yöneltilen suçlamalar, bazen de fıkıhla (içtihat) ilgili olarak **dört mezhebin görüşlerine uymayan** bazı görüşleri, **özellikle de rücu konusundaki görüşleri** nedeniyle Şam, Kahire ve İskenderiye'deki çeşitli Memlûk hapishanelerinde altı yıldan fazla kaldığını öğreniyoruz. **Sünnete uygun olmayan, örneğin bir defada üç kez boşanmak** ya da kadının âdet döneminde boşanmaktan vazgeçmesi gibi vazgeçmelerin **geçersiz olduğu görüşündeydi**.

Bu onun takdirir. Daha açık bir ifadeyle, **İbn Teymiyye Ömer'in gerçekten de bid'at çıkardığını düşünmektedir**. Ve dört mezhebe uymayan bazı görüşleri nedeniyle hapsedilmiştir. Başka bir deyişle, ya bizim gibi düşünürsün ya da en iyi durumda seni zindana göndeririz, en kötü durumda ise öldürürüz! Teravihle ilgili kınama olmamasının, diğer şeylerin yanı sıra, şüphesiz âlimlerin ölümle tehdit edilmesinden kaynaklandığını söylemiştim.

En korkunç şey ise bize söylenen şu: **"ve bunu söyleyen günah işlemiş olur. Bunu söyledikten sonra, çoğunluk bunun geçerli olduğuna inanıyor**. Özetle: bunun Kuran'a aykırı bir bid'at olduğunu, bunu uygulayan kişinin günah işlediğini kabul ediyorlar, ama... bunun **geçerli olduğuna inanıyorlar! ŞAŞIRTICI!**

Mahmu İbn Labid anlatıyor: **"Allah'ın Elçisi'ne, bir adamın üç formülü birden telaffuz ederek karısını boşadığına dair bilgi verildi. Peygamber s.a.v. öfkeyle ayağa kalktı ve şöyle haykırdı: 'Ben aranızdayken Allah'ın Kitabı ile mi oynuyorsunuz! Öyle ki bir adam ayağa kalktı ve şöyle dedi: 'Ey Allah'ın Resülü, onu öldürmem gerekmez mi'**¹⁵⁸ ?

Derler ki: **Söyleyenin de günahı var** icat edenin de... Tek kelime değil.... Radyo sessizliği... **MUHTEŞEM!**

"Allah'ın Elçisi'nin önderliğinde sayıları yüz bini aşan sahabeler, Peygamber'in ölümüne kadar, üç kez telaffuz edilen boşanma formülünün yalnızca bir sayılacağını düşündüler. Daha sonra Ebu Bekir'in halifeliği geldi ve durum onun ölümüne kadar değişmeden kaldı. Sonra Ömer onun yerine geçti ve hilafetinin başlangıcında durum Peygamber ve Ebu Bekir zamanına kadar olduğu gibi kaldı; ve sonra, sadece üçlü telaffuz böyle sayıldı... Ebu Bekir zamanına kadar sahabelerin uygulaması bu nedenle bir tür oybirliği idi. Ömer İbn el

¹⁵⁷ غاية المقصد هداية الرواة

¹⁵⁸ Nesaî. Hadisin ravileri güvenilir kabul edilir.

Hattab'a gelince, Peygamber'in zamanındakine aykırı bir şey yapmak ondan ve ona eşlik edenlerden uzak olsun, ancak **insanların acele ettiğini ve birçok kez üçlü telaffuza düştüğünü fark etti, Bu yüzden onları eğitmek, işledikleri günah ve sebep oldukları zorluktan dolayı onları suçlamak için, söyledikleri şeyi yapmaya zorlamayı düşündü, oysa onlar bunu yapmadan da kolay yolda kalabilirlerdi. Ömer'in eylemi, yöneticilerin çağa göre farklılık gösteren ve değişmeyen zorunlu mevzuat olarak kalmayan yorum çabalarından biridir; aksine, yerleşik ve zorunlu olan, bu konuda ilk olarak yasalaştırılan şeydir**¹⁵⁹ ".

Gerçekten de Peygamber ve Ebubekir zamanında boşanma, kitabın yazarı tarafından tarif edildiği gibiydi. Alıntı yapıyorum: **Bununla birlikte, bize "Ömer'in eylemi, valilerin döneme göre farklılık gösteren yorumlama çabalarından biridir" dediğinde, kimi kandırıyoruz? Belli ki bizi!** Bunu bir içtihat, bir yorumlama çabası olarak görüyorlar! Yani bir Kur'an yasasını değiştirmek, onunla çelişmek, bir **yorum çabası olarak** kabul edilmelidir!

Gerçekten her gün yeni bir şey öğreniyoruz...

İbn Abbas şöyle demiştir: "**Rasulullah, Ebu Bekir ve Ömer'in iki yıllık hilafeti döneminde üç defa boşanma tek bir boşanma sayılırdı. Sonra Ömer bunu uygulanabilir hale getirdi**"¹⁶⁰.

Daha önce de söylediğim gibi, durumun Peygamber ve Ebu Bekir zamanında da aynı şekilde ortaya çıktığını görüyoruz ve onlar ne yaptılar? Her makul insanın yapacağını söyleyebileceğim şeyi yaptılar: bunu geçersiz ve hükümsüz saydılar. O zaman neden ne Peygamber ne de Ebubekir, Ömer'in yaptığı gibi bu meşhur içtihat'a, bu düşünme çabasına sahip değildi? Çünkü büyük olasılıkla, durum ne olursa olsun bir Kuran yasasının değiştirilemeyeceğini düşünmüşlerdir. Nihayetinde, belirli sayıda birey her şeyi yapmaya karar verdi diye, bu, kanunun, bu her şeye uyacak şekilde değiştirileceği anlamına gelmez!

Akla şöyle bir soru geliyor: **Neden Peygamber'in söylediklerine ve yaptıklarına dayanarak bu yeniliğin geçersiz olduğuna karar vermediler?** Hayır... Bize bu reddin geçerli olduğunu söylüyorlar! Ömer bir kez daha sadece Peygamberin değil, aynı zamanda... Kuran'ın da önüne geçiyor !

Peygamber bunu "**ben aranızdayken Allah'ın Kitabı ile eğlenmek**" olarak değerlendirdi. Ömer bu eğlenceyi yasal hale getirdi ve onlar da bunu onayladılar! "**Temettu' ayeti Allah'ın Kitabı'nda -yani haccın temettu'unda- nazil oldu ve Allah Resulü bize şunları emretmişti. Daha sonra haccın temettu' ayetini nesheden bir ayet nazil olmadı ve Resulullah صلى الله عليه وسلم vefatına kadar bunu bize yasaklamadı. Ondan sonra bir adam bu konuda kişisel görüşünü istediği gibi verdi**"¹⁶¹ ".

¹⁵⁹ Boulough Al-Maram Cilt 2 sayfa 527

¹⁶⁰ Sahih Muslim cilt 6 sayfa 94 Dar Koutoub Rilmiya.

¹⁶¹ El-Buhârî n°4518 Sayfa 143

Buhari'nin Sahih'inde ve Müslim'in Sahih'inde yer alan bu metin bize, bir adamın (Ömer'den bahsediyor) , **Kur'an'ın izin vermesinin yanı sıra ayetin neshedilmediği ve Peygamber'in vefatına kadar uyguladığı halde** Temettu'yu yasakladığını anlatmaktadır. Ama Ömer bunu yasaklamıştır. Alıntı yapıyorum: **"... uygun gördüğü şekilde kişisel görüşünü bildirmiştir"**. Bence bu sözler yorum yapmaya gerek bırakmayacak kadar şiddetli...

O halde aynı Ömer'in, Peygamber'in Teravih konusundaki istekleriyle tamamen çelişen bir yenilik getirmesine nasıl şaşırabiliriz? !

Arkadaşın neden Ömer'i teşhis etmediğini de merak ediyoruz! Neden Ömer değil **de bir adam** diyor? İki hipotez öne sürebilirim: ya kimliğini gizlemek istiyor ya da Ömer'e karşı o kadar büyük bir nefret, hatta aşağılama duyuyor ki, onun ilk adını bile telaffuz edemiyor.

Ömer ibn Hattab'ın bazen hata yaptığını, bazen de şu ya da bu "sünneti" uygulamaya karar verdiğini gösteren başka pek çok metin mevcuttur. Peki, bizden Raşid Halifelerin Sünnetini takip etmemizi isteyen sözde hadisi harfiyen uygulaysaydık sonuç ne olurdu! **Gerçekten de tüyer ürpertici...**

Başka bir deyişle, doğrudan duvara yönelmemiz isteniyor!

Diğer "Raşid Halifeler" ile ilgili bir başka örnek: Sa'îd bin El-Müseyyeb'e göre: **"Osfân'da iken, Ali ve Otsmân hac ve ziyaretin art arda yapılması konusunda anlaşmazlığa düştüler. Ali, "Allah'ın Elçisi'nin yapılmasını emrettiği şeyi nasıl yasaklamak istersiniz?" dedi. Bunu gören Ali, hem hac hem de ziyaret telbiyesini aynı anda yaptı"**¹⁶² .

Merwân ben El Hakam şöyle dedi: **"Osman ve Ali'yi görme fırsatım oldu. Osman, haccın ve ziyaretin peş peşe yapılmasını ve aynı anda yapılmasını yasakladı. Bunu gören Ali, hac ve ziyaret için telbiye getirdi ve şöyle dedi: Ben tek bir kişinin sözüyle Peygamber'in koyduğu kuralı bir kenara bırakanlardan değilim.**"¹⁶³ .

Tüm bunlar size, bu sözde hadis, meselenin özüne inmeden ve ne hakkında olduğunu anlamadan uygulanamayacağını söylemek içindir.

¹⁶² Cilt 1 » El Buhari: "Hac Yolculuğuna Dair"; XXXIV. Fasıll: 9 numaralı hadis; sayfa 510.

¹⁶³ Cilt 1" El Buhari ; Başlık XXV : hadis n°3 ; sayfa 508.

Bu metnin bize hatırlattığı gibi: "*Ve İslami mevzuatın temelleri bazında, Raşid bir Halife'nin Peygamber tarafından benimsenenden farklı bir şekilde yasama yapamayacağı açıktır. Bu, Peygamber'in ahabının birçok durum ve olayda iki şeyhle çelişmesine rağmen böyledir*"¹⁶⁴.

---

¹⁶⁴ Souboul al marham

8. – Bize Teravihin yasallığı konusunda (Şiiler hariç) görüş birliği olduğu söylendi.

Peygamber'in ashabından günümüze kadar Teravihin meşruiyeti konusunda, **teolojiyle hiçbir ilgisi olmayan nedenlerle Teravih** kılmayan Şiiler dışında, **görüş birliği** olduğu kesin bir dille söylenmektedir.

Anekdot olarak, *Teravih* konusuyla ilgilenmeye başladığımda ve çevremde bu konu hakkında konuşmaya başladığımda, tepkiler, küçümseme, hakaret ve hatta alay şeklindeydi. Özellikle bana şöyle söylendi: "Teravihin **bid'at** (kınanmaya değer) **olduğunu söyleyenler sadece siz ve Şiilersiniz. Tüm sahabeler ve bugüne kadarki tüm âlimler bunun bir sünnet olduğunu söylüyor, hiçbiri buna itiraz etmiyor ve sen 21. yüzyılda buraya gelip bize bunun bir bid'at olduğunu söylüyorsun!**".

O zamanlar, bu bölümde sizinle paylaşacağım şeyi henüz keşfetmemiştim. Açıkçası, teravihin meşruiyeti konusunda bir fikir birliği olduğu ve **benim** farklı bir tezi destekleyen **tek 'Sünni'** olduğum söylendiğinde, biraz rahatsız oldum ve bu anlaşılabilir bir durumdu. Çünkü siz, kendinize rağmen, yanılmaz bilime sahip olduğunuzu iddia eden biri konumundasınız. Herkese karşı tek başına ve dahası, **tüm sahabe ve âlimlerin toplamına karşı!** Başka bir deyişle, bir tür hayal gören kişi. Konumum, en hafif tabirle rahatsız ediciydi.

Ancak önümde inancıma ve aklıma kendini dayatan şu hadis vardı: **"Evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar dışında en faziletli namaz evde kıldığınız namazdır"**.

Camiye giderken neden, kimin adına, neyin adına tersini yapmalıyım? Peygamber'in sözlerini aklımda tutarak camide nasıl *Teravih namazı kılabilirim?* **"Ey inananlar, bundan böyle namazlarınızı evlerinizde kılın; çünkü kişi için en hayırlı namaz, farz namazlar dışında , kendi evinde kıldığı namazdır."**

Üstelik... Bu namazı camide kılarak **neden daha az sevaplı bir namaz kılayım ki ?!** Yine de bir açıklamaya ihtiyacım vardı! Hem de ciddi bir açıklamaya. Ancak duyduğum tek "açıklama" en iyi ihtimalle anlamsız, en kötü ihtimalle de hakareten ibaretti. Söylemeye gerek yok, hiç ikna olmamıştım... **Daha sonra Şii**

olmakla suçlandım... Ama Takya¹⁶⁵ (takiyye) altında. Kabul etmelisiniz ki bu biraz yetersiz bir açıklama... Gerçekten de yetersiz bir açıklama, ancak şeytanlaştırılmanızı ve tartışmadan atılmanızı sağlıyor.

Açıkçası, kabul edilebilir ya da en azından tutarlı bir açıklamanın yokluğunda, bir mümin olarak görevim metne bağlı kalmamı gerektiriyordu. Bu hadisin neshedilmediğini, özellikle "Teravih" ile ilgili olduğunu, bugüne kadarki en son hadis olduğunu ve **tüm âlimler tarafından sahih olarak** kabul edildiğini bilerek. Bu nedenle bana göre hadis ile teravih namazını uzlaştırmak deneyimden bağımsız olarak imkânsızdır. Teravihin "resmi teorisi". İbn Kesir ve diğerlerinin aksine, ben iki çelişkiyi uzlaştırma yeteneğine sahip değilim.

Her ne kadar Şeyh Albani basit, etkili ve özellikle radikal bir "çözüm" bulmuş olsa da... Ondan alıntı yapmayın!

*Aslında, "Teravih Namazı" adlı kitabında **bir kez bile şu hadisten alıntı yapmamıştır**: "Evlerinizde namaz kılın! Çünkü kişinin en faziletli namazı, farz namaz dışında evinde kıldığı namazdır."* Onun "metodolojisi" kuşkusuz muhteşemdir: açıklamak zorunda kalmamak için hadisi alıntılanmamak!

"UZLAŞMA" dediler! Öyleyse kontrol edelim!

İmam Chatibi'nin **Al-Mouwafakat** kitabıyla başlayalım. Kitap şu şekildedir:

كان كبار السلف من الصحابة والتابعين ينصرفون بعد صلاة العشاء إلى بيوتهم ولا يقومون مع الإمام¹⁶⁶

"Sahabe ve onlardan sonra gelen selef-i sâlihînden meşhur olanlar, yatsı namazını kıldıktan sonra evlerine gitmek üzere mescitten çıkarlar ve imamın arkasında namaz kilmazlardı."

Ramazan'da gece ibadetlerine katılmayanlar hakkında¹⁶⁷

¹⁶⁵Ve bu, Şii'lere karşı tartıştığım bir dizi videoya ve aynı zamanda "**Şii kardeşlerimizeaçık mektup**" adlı kitabıma rağmen

¹⁶⁶ İmam **Şatibi Al Mouwafakate**

¹⁶⁷ **İmam Tahavi : Kitab Athar**

7713– Ubeydullah b. Ömer ve Nâfi'den sonra ibn Numeyr'e göre Ebu Bekir bize, **ibn Ömer'in Ramazan ayında gece namazında insanlara katılmadığını bildirdi. Ve ekler: Salem ve el-Kasam da böyle yapmadı.**

7714– Bize Wakî', Safin'den; o da Mansûr'dan tahdîs etti ki, Mücâhid şöyle demiştir: Bir adam İbn Ömer'e: "**Ramazan ayında geceleyin imamın arkasında namaz kılayım mı?**" diye sordu. **O da ona şöyle dedi: Sen eşek gibi (her şeyi) dinliyorsun.**

7715– Wakî', Safin'den, o da Ebi Hamza'dan naklen İbrahim'in şöyle dediğini rivayet eder: "**Eğer bir veya iki sureden fazlasını bilmeseydim, onları tekrarlamak benim nazarımda Ramazan ayında geceleyin imamın arkasında namaz kılmaktan daha faziletlidir.**

7716– A'meş'in bildirdiğine göre İsa b. Yunus şöyle demiştir: **İbrahim onların farz namazlarını kıldırırdı, fakat Ramazan namazlarını kıldırılmazdı, Alkame ve Esved de kıldırılmazdı.**

7718– Kutn b. Abdullah Ebu Marri'nin Nasr el-Muallim'den rivayetine göre: Ömer b. Osman bana şöyle dedi: Hasan el-Basri'ye sordum: Ey Ebu Said, Ramazan ayı geldiğinde insanlar mescitlerde sabahlıyorlar. Ne yapmam gerektiğini düşünüyorsun? Camide namaz kılmak için insanlara katlayım mı, yoksa tek başıma mı namaz kılayım? **Dedi ki: Bence Kur'an'ı kendi başına okuman, başkası tarafından okunurken dinlemenden daha iyidir.**

2017– Fahd'ın Ebu Nuaym'dan, onun da Sofiane, Ubeydullah ve Nâfi'den rivayet ettiğine göre **İbni Ömer (radiyallahu anh) Ramazan ayında imamın arkasında namaz kılmazdı.**

2018– Ebu Bekre dedi ki: Muammer'in Sofiane, Mansur ve Mücahid'den rivayetine göre: **Bir adam İbni Ömer'e (Allah onlardan razı olsun) dedi ki Ramazan ayında imamın arkasında namaz kılayım mı? O da ona: Kur'an okuyabiliyor musun? Adam: Evet, dedi. - O zaman evinde kıl, dedi.**

2023– Yunus ve Fahd'ın **Abdullah b. Yusuf'tan, onun da ibn Lahî'a'dan, onunda Ebi'l-Esved'den** rivayet ettiklerine göre **Urwa, Ramazan ayında halkla birlikte namaz kılar, sonra evine gider, gece namazlarında onlara katılmazdı.**

2025– Yunus'un Enes'ten naklettiğine göre **Ubeydullah b. Ömer şöyle demiştir: "Kasım, Selem ve Nâfi'in Ramazan ayında cemaatle birlikte namaz kılmadan mescitten çıktıklarını gördüm.**

Kitabın yazarı İmam **Tahavi**, bu paragrafi şu sözlerle bitirir: "**Haklarında bu gelenekleri aktardığımız tüm bu adamlar, Ramazan ayı boyunca bir imamın**

arkasında namaz kılmak yerine tek başlarına namaz kılmayı tercih ettiler. **Bu doğru bir tutumdur**¹⁶⁸".

"İbn Ömer ve oğlu Salim'in yanı sıra Kasım ibn Muhammed Rilkama, İbrahim Ramazan ayı boyunca camide insanlarla birlikte namaz kılmadı"¹⁶⁹ "

عن ابن عمر وانه و ابنه سالم والقاسم بن محمد و علقمة و ابراهيم النخعي انهم كانوا لا يقومون مع الناس في شهر رمضان

Bu paragrafta iki metne odaklanmak istiyorum.

7714- Bize Waki', Safin'den; o da Mansûr'dan tahdîs etti ki, Mücâhid şöyle demiştir: Bir adam İbn Ömer'e: "**Ramazan ayında geceleyin imamın arkasında namaz kılayım mı?**" diye sordu. O da ona şöyle dedi: **Sen eşek gibi (her şeyi) dinliyorsun.**

İbn Ömer, kendisine teravih namazını camide kılıp kılmayacağını soran adama **eşek** diyor! **Eşek gibi her şeyi dinliyorsun!** Teravih bir sünnet ise bu soru neden? Daha da garibi, teravih sünnetse neden bu kadar sert bir tepki?

Eşek gibi her şeyi dinliyorsunuz! Başka bir deyişle, bir moron gibi size söylenen her şeye inanmayın! **Ne yazık ki, bugün bir milyardan fazla insan bir... eşek gibi dinliyor...**

Eğer teravih bir sünnet ve dahası bir sünnet-i müekkedde ise, neden İbn Ömer ve diğerleri teravih kılmadılar?

وقال مالك و أبو يوسف و بعض الشافعية و غيرهم الأفضل صلاة فرادى في البيت لقوله صلى الله عليه و سلم أفضل الصلاة المرء في البيت إلا المكتوبة

Ayrıca Malik, Ebu Yusuf ve bazı Şafiiler şöyle der: "**İki Sahih'te ve diğer kaynaklarda**¹⁷⁰ **zikredilenler nedeniyle tercih edilen, bu namazı evde tek başına kılmaktır**". Bir rivayette Malik, Ebu Yusuf ve bazı Şafiiler **evde kılınan namazın açık ara en faziletli namaz olduğunu söylerler ve** Peygamberimizin şu sözüne atıfta bulunurlar: "**En faziletli namaz, farz namazlar dışında müminin evinde kıldığı namazdır**"¹⁷¹".

¹⁶⁸ **Teravih Üzerine** Alıntılar: el-Kitabu'l-Musannef fi'l-ehâdis ve'l- âthâr Ebu Bekir Abdullah ibn Muhammed **ibn Ebi Şeybe**, C. 2, Daru'l-Kotob el- ilmiye, Beyrut, 1995. & İmam Tahavi Kitab Athar. İmam Tahavi: **Çarh Ma'âni'l-Ethâr (Geleneklerin Anlamlarının Açıklanması)**.

¹⁶⁹ طرح التثريب في شرح التقريب page 87

¹⁷⁰ İmam Nevevi'nin açıklamasıyla **Sahih-i Müslim** cilt 3 sayfa 439

¹⁷¹ **Fethu'l-Bâri'** (Sahih-i Buhari'nin açıklanmasında Yaratıcının rehberliği) Fi şerhi sahihi'l- Buhari İbn Hacer el-Asklâni Dar Mısır littibâ'a, 2001. Sayfa sayısı: 357 - 363

Ebu Hanife'nin en parlak öğrencisi olan bu Ebu Yusuf'un, hocasına *teravih meselesini ve Ömer'in ne tesis ettiğini sorduğunu* öğreniyoruz. Ebu Hanife'nin cevabı şu *olmuştur: Teravih sünnet-i müekkededir*. Bu cevap Ebu Yusuf'u ikna etmiş benzemiyor, çünkü Müslim'in Sahih'inde alıntılanan metinden öğrendiğimize göre, o *evde namaz kılmayı tercih ediyor*¹⁷².

Nawawi bize, *Chafirie'nin kendisi de dahil* olmak üzere *bazı Chafiritlerin...*

قال ابن عمر: كل بدعة ضلالة وإن رآها الناس حسنا¹⁷³

İbn Ömer şöyle demiştir: "*İnsanlar onu iyi bir şey olarak görseler bile tüm yenilikler dalalettir*"¹⁷⁴.

7715- – Waki', Safin'den, o da Ebi Hamza'dan naklen İbrahim'in şöyle dediğini rivayet eder: "**Eğer bir veya iki sureden fazlasını bilmeseydim, onları tekrarlamak benim nazarımda Ramazan ayında geceleyin imamın arkasında namaz kılmaktan daha faziletlidir.**

İbrahim şöyle derdi: "**Eğer bir ya da iki sureden fazlasını bilmiyorsa olsaydım, onları tekrarlamak benim gözümde Ramazan ayı boyunca bir imamın arkasında gece namazı kılmaktan daha faydalıdır**". Bu ifadenin, daha önce de belirttiğim gibi, gece ibadetinin, en azından Kuran'ın tamamını okumak gibi bir yükümlülük getirmediği konusunda hiçbir şüpheye yer bırakmadığına inanıyorum. İbrahim, en hafif tabirle, şiddetle teravih karşıtıdır. Aksi takdirde, *İbrahim'in evde namaz kılmak için iki, hatta bir surenin yeterli* olduğunu söylerken, *aynı zamanda camide namaz kılmanın kendisi için daha faydalı olacağına işaret etmesini* başka nasıl açıklayabiliriz! İbrahim'in, camide namaz kılmasının daha faydalı olacağını belirtirken, *evde namaz kılmak için iki veya hatta bir surenin yeterli olduğunu nasıl açıklayabiliriz!* Sanırım her Müslüman Kur'an'dan en az bir sure bilir, buna *سورة الناس* Nass Suresi veya *سورة الفلق* Suresi gibi daha kısa olanlar da dahildir. Bu yorum, teravih meselesinde gerçekten de sağlıklı, şüpheli bir şeyler olduğunu göstermektedir. Çünkü *Ramazan ayında bir imamın arkasında gece namazı kılmaktansa Kur'an'dan bir iki sureyi tekrar etmenin daha faydalı olduğunu söylemek* bizi derinden düşündürmelidir.

Aşağıdakiler İmam Malik el Moudawana'nın kitabında okunabilir:

في قيام رمضان

¹⁷² كتاب رد المحتار Cilt 2 sayfa 493

¹⁷³ Sayfa 94 كتاب السنة تأليف الإمام أبي عبد الله محمد بن نصر المروزي الصفحة

¹⁷⁴ Teravih Üzerine Alıntılar: el-Kitab el-Musannef fi'l-ahâdis ve'l- âthâr Ebu Bekir Abdullah ibn Muhammed ibn Ebi Şeybe, C. 2, Dar el-Kotob el- ilmiye, Beyrut, 1995. & İmam Tahavi Kitab Athar

كان بن هرمز ينصرف فيقوم بأهله وكان ربيعة بنصرف وعدد غير واحد من علمانهم كانوا ينصرفون ولا يقومون مع الناس قال مالك وأنا أفعل ذلك إن كان يقوى في بيته فهو أحب إلي¹⁷⁵

"İbn Hürmüz¹⁷⁶ Rabira¹⁷⁷ ve diğer birçok âlim gibi namazı camide değil evde kıları. İmam Malik şöyle dedi: "Ben de böyle yapıyorum ve kim evinde namaz kılabiliyorsa kılsın".

Tamam, ancak Malik'in: **"Kimin evinde namaz kılmaya gücü yetiyorsa kılsın"** demesi hariç. **إن كان يقوى في بيته فهو أحب إلي**

Bu ne anlama geliyor? Neden bu durum?

Peygamberimiz: **"Evinizde namaz kılın"** derken, kılabilenler için mi eklemiştir? Hiçbir zorunluluk altında olmadığını bildiğimiz için, **"olabilir"** fiilinin tartışmada yeri yoktur. Dolayısıyla bu şartın hiçbir dayanağı yoktur.

Dolayısıyla İmam Malik'in şartı hiçbir şeye dayanmamaktadır. İmam Malik'e atfedilen bu şartın bir eklemeye ya da İmam Malik'in Ömer'e fazla yük olmamak ve her şeyden önce Şii, zındık ya da kâfir olarak damgalanmamak için çayına su koymuş olması beni hiç şaşırtmazdı.

Ramazan'da gece namazlarına teşvik, yani:Ara vererek kılınan namazlar (Teravih)¹⁷⁸

İmam Nawawi'nin, Müslim'in Sahih'ini açıklarken söylediklerine kulak verelim.

"Ramazan'ın gece namazları, tavsiye edilen niteliği ulema arasında ittifak konusu olan, ancak evde bireysel olarak mı yoksa camide toplu olarak mı kılınması gerektiği konusunda farklı görüşlere sahip olan fasıllı namazları (teravih) ifade eder. Şafii, neredeyse tüm öğrencileri, Ebu Hanife, Ahmed ve bazı

¹⁷⁵ İmam Malik'in Al-Moudawana'sı.

¹⁷⁶ Abdurrahman ibn Hürmüz, Peygamber'in ashabını takip eden neslin âlimlerinden biriydi. Peygamber'in birçok sahabeyle tanışmış ve onlardan ilim öğrenmiştir. Bunlar arasında iki büyük hadis nakledicisi olan Ebu Hureyre ve Ebu Said el-Hudri de vardı. Ayrıca Emeviler döneminin ilk halifesi Muaviye ibn Ebu Süfyan'la da görüşmüş ve ondan öğrendiklerini aktarmıştır, zira Muaviye de Peygamber'in ashabındandır.

¹⁷⁷ Rabiah ibn Kab Muhammed'in bir arkadaşıydı.

¹⁷⁸ Müslim'in Sahih'i, Al-Nawawi'nin Yorumu ile Peygamberin Otantik Hadisleri Koleksiyonu, Dar Al-Kotob Al-ilmiah DKi, Cilt 3, sayfa 437 - 441.

Malikiler, Ömer ibn el-Hattab ve sahabeler (Allah hepsinden razı olsun) tarafından benimsenen uygulamaya göre toplu olarak kılınmasının tercih edileceğini savunmaktadır; bu uygulama, **bayram günü namazına benzer şekilde** halka açık olarak kutlanan bir ritüel olduğu için Müslüman toplumu içinde devam ettirilmiştir¹⁷⁹.

İkincisi bize şunu söyler: "**Ramazan'ın gece namazları, tavsiye edilen niteliği ulema arasında oybirliği ile kabul edilen, ancak evde bireysel olarak mı yoksa camide toplu olarak mı yapılması gerektiği konusunda farklı olan, ara verilen (teravih) namazları ifade eder**".

Ki bu güçlü... Çok güçlü!

Yani Nawawi'ye göre **gece namazı teravih demektir!** Ben Kur'an ve Sünnet'te geçen gece namazlarının Kıyam lîl قیام لیل , gece nöbeti anlamına geldiğini sanıyordum! Yine de aradaki fark ince bir farktan daha fazlasıdır. **Kıyam lîl: Ramazan ayı boyunca ve dışında evde tek başına dua etmek, Teravih: Ramazan ayı boyunca camide insanlarla birlikte dua etmek** anlamına gelir. Tam olarak aynı şey değil Nawawi !

Biri Peygamber'in sünnet-i müekkedesi, diğeri ise Ömer'in "sünnet-i müekkedesi" dir. "**Şafî ve takipçilerinin neredeyse tamamı, Ömer ibn el-Hattab ve sahabeler tarafından benimsenen uygulamaya göre bunların toplu olarak yapılmasının tercih edileceğini savunmaktadır**".

Bununla birlikte, elimde El Chafirî'nin "**Ramazan ayı boyunca namaz kılma konusunda yalnız namaz kılmayı tercih ederim**" dediği birkaç eser var.

180 مسألة : قال الشافعي رضي الله عنه : و أما قيام شهر رمضان فصلاة المنفرد أحب إلي

Bu ifadeler özellikle şu eserlerde bulunabilir: **الحوي الكبير Al hawi kabir ve marlifat a sunane wa athar** معرفة السنن و الآثار yani sıra, İbn Battal'ın Buhari'nin Sahih'ine ilişkin açıklaması.

Bu da gösteriyor ki alimlere her şeyden bir parça atfediyoruz.

Birçok âlime, bir zamanlar İslam'ın tekeline elinde bulunduran inancın çıkarları doğrultusunda, hiç söylemedikleri şeylerin söylenildiğine inanıyorum. Gerçekten de, eğer Teravih bugün bu kadar popülerse, bu aynı zamanda İslam'ın Hanbelî versiyonunu tüm dünyaya yayan Suudların parası sayesinde. Eksen: ibn

¹⁷⁹ **Müslim'in** Sahihi, Al-Nawawi'nin Yorumu ile Peygamberin Otantik Hadisleri Koleksiyonu, Dar Al-Kotob Al-ilmiah DKİ, Cilt 3, sayfa 438-439.

¹⁸⁰ كتاب الحوي الكبير

Teymiyye-Nevevi-Albani. Bu da neden herkesin, ben de dahil olmak üzere, teravih konusunda görüş birliği olduğuna ikna olduğunu açıklıyor. Son olarak, geçmişte bana teravih **kılmayanların sadece sen ve Şiiler olduğunu** ya da senin bir **deli olduğunu söyleyenlere karşı kin beslememeliyim, çünkü 14 asır boyunca tüm sahabeler, tüm âlimler teravihin bir sünnet olduğu konusunda icma olduğunu söylemişlerdir**.

Nawawi şöyle demiştir: "[...] **Ömer ibn el-Hattab ve ashabın benimsediği uygulamaya göre**".

Bu nedenle, bunun **Peygamber'in bir uygulaması değil, Ömer ve sahabeler tarafından benimsenen bir uygulama** olduğunu açıkça ortaya koymaktadır, oysa sahabeler değil, bazı sahabeler demesi **gerekirdi!** Çünkü belli sayıda sahabenin mescitte namaz kılmaya karşı çıktığını kesin olarak biliyoruz. Burada **da bazı sahabelerin değil, sahabelerin**, yani tüm sahabenin görüş birliği içinde olduğuna inanmaya yönlendiriliyoruz.

Son olarak, Nawawi bize şöyle der: "**Mâlik, Ebû Yusuf ve bazı Şâfiiler, Peygamber'in (s) "En faziletli namaz, kişinin farz namaz dışında evinde kıldığı namazdır"** hadisine dayanarak bu namazların evde bireysel olarak kılınmasının tercih edileceğini savunurlar. Açıkçası ben de buna katılıyorum. Ancak ben **tercih edileceğini değil, evde tek tek kılınmasının farz olduğunu** söylüyorum. Dedğim, basit bir nedenden ötürü, Peygamber **size evde namaz kılmanızı emretti, dilerseniz evde namaz kılmanızı** ya da **gücü yetenlerin evde namaz kılmasını** değil!

Alim Chawkani'nin **نيل الأوطار** Nil al awtar adlı kitabında şu ifadeler yer almaktadır: "**Mâlik, Ebû Yusuf ve bazı Chafêites, Peygamber'in (s) "En faziletli namaz, farz namaz dışında insanın evinde kıldığı namazdır"** hadisinden yola çıkarak, aksine, evde bireysel olarak kılmanın tercih edileceğini savunmaktadır. **Peygamber'in (s) soyundan gelenler (ailesi) şöyle demiştir: "(Camide) cemaatle namaz kılmak bid'attir"**.¹⁸¹

Bu metne göre, Peygamber'in ailesi teravihi bir bidat olarak görmüştür.

قال مالك و أبو يوسف و بعض الشافعية و غيرهم الأفضل فرادى في الصلاة صلاة المرء في بيته البيت: لقوله صلى الله عليه و سلم: (أفضل),: إن متفق عليه و قالت العترة التجميع فيها بدعة, و
182 إلا المكتوبة. سيأتي تمام الكلام على صلاة التراويح

¹⁸¹ باب صلاة التراويح الصفحة 55 محمد بن علي بن محمد الشوكاني تأليف الإمام كتاب نيل الأوطار

¹⁸² باب صلاة التراويح الصفحة 55 محمد بن علي بن محمد الشوكاني تأليف الإمام كتاب نيل الأوطار

Al Aziz¹⁸³ başlıklı Fıkıh Chafirie kitabında şunları buluyoruz: "**Teravihle ilgili üç görüş vardır:**

1- Tek başına dua mutlak bir şekilde, yani herhangi bir koşul olmaksızın **en iyisidir.** Başka bir deyişle, **ancak veya yapabilenler için veya isteyenler için** diye bir şey yoktur!

كتاب الصلاة / أحكام صلاة التراويح
وأطلق آخرون ثلاثة أوجه في المسألة، منهم القاضي ابن كج و إمام الحرمين.
أحدها: أن الانفراد أفضل على الإطلاق.

İbn Battal'ın Buhari'nin Sahih'i üzerine yaptığı şerhte şunları okuyoruz:
"**Ramazan ayında namazı evde tek başına kılmanın tercih edileceğini söylediler.** Bunlar arasında Malik, Ebu Yusuf ve **Chafiriye de vardır.** Malik dedi ki: **Rabira ve diğer âlimler mescitte namaz kılmadılar ve Peygamber sadece evde namaz kıldıği için ben de (Malik) aynı şeyi yapıyorum.**

Daha önce de söylediğim gibi, bu metinden, Nawawi'nin bize söylediğinin aksine, Chafirie'nin **camide değil evde namaz kılmanın tercih edileceğini** söylediğini görebiliriz. Nawawi'nin, Chafirie'nin bazen bir şey bazen de tam tersini söylemesine neden olan bu çelişkidenden hiçbir şekilde sorumlu olmadığından bir an bile şüphe etmiyorum.

Nawawi'nin *Müslim'in Sahih'ini* açıklarken bir ve aynı konu hakkında aynı âlimden iki, bazen de üç farklı görüş naklettiğini belirtmeliyim! Başka bir deyişle, falancaya bu konuda iki veya üç farklı görüş atfedilir.

Ya âlimler sık sık fikir değiştirdi ya da âlimlere hiç söylemedikleri şeyleri atfettiler. Öte yandan ben kendime şu soruyu soruyorum: Bildiğimiz gibi Nawawi teorik olarak çok okumuş bir âlimdir. **O halde bu çelişkiye işaret etmemesini nasıl açıklayabiliriz?** Dahası, neden ve ne adına, belli ki tamamen keyfi bir şekilde, Chafirie'nin camide namaz kılmanın tercih edileceğini söylediği versiyonu almayı seçti? Görünen o ki, "âlimlerimiz" her zaman sadece işlerine gelen metinleri alıntulamakta ve onları rahatsız edenler hakkında sessiz kalmaktadır.

قالوا إن صلاة رمضان في البيت للمنفرد أفضل من صلاتها في المسجد منهم مالك و أبو يوسف و الشافعي و قال مالك : كان ربيعة و غيره واحد من علماننا ينصرفون ولا يقومون مع الناس و أنا أفعل ذلك و ما قام رسول الله صلى الله عليه وسلم إلا في بيته.
و ذكر ابن أبي شيبه عن ابن عمر وسالم و علقمة و الأسود أنهم كانوا لا يقومون مع الناس في رمضان¹⁸⁴.

الرافعي ---كتاب العزيز شرح الوجيز المعروف بالشرح الكبير تأليف الإمام أبي القاسم عبد الكريم بن محمد¹⁸³
134 القزويني الشافعي الصفحة

184 شرح ابن بطلال تأليف أبي الحسن علي ابن خلف ابن عبد الملك ابن بطلال البكري القرطبي ثم البناسي الصفحة 162

Nasb al Raya¹⁸⁵الرأية adlı kitapta şöyle yazar: "Bazıları da şöyle demiştir: *Farz namazlar dışında evde kılınan namazlar daha faziletlidir.* İbn Douhya, *Al-ilm Al- machhour* (Popüler Bilim) adlı kitabında şöyle demiştir: **'Bu hadis adına, bazıları teravih namazının evde kılınması gerektiği ve camide cemaatle kılınmayacağı sonucuna varmıştır.** "Bununla birlikte çoğunluk, Ömer'e atıfta bulunarak şu metni esas almıştır: İbn Kaab'ın arkasında insanları topladı, Ebi Zahr hadisi adına: **"Kim, imam, namazı bitirinceye kadar imamla birlikte kıyam ederse, bu onun için tam bir gece namazı sayılır".** Ancak bu hadis, İbn Hibban'ın *Sahih*'inde rivayet etmesine rağmen zayıftır. O (İbn Hibban) hadisleri zayıf iken *sahih, sahih iken de zayıf kılmıştır.*"

كتاب الصلاة /باب إدراك الفريضة

انتهى. و لفظ الآخرين: أفضل صلاتكم، في بيوتكم انتهى قال ابن دحية في "العلم المشهور": و قد استدل من يرى صلاة التراويح في البيوت، و أنها لا تقام جماعة بهذا الحديث، و أخذ الجمهور بحديث عمر: أنه جمع الناس على أبي بن كعب، و بحديث أبي نر: أن الرجل إذا قام مع الإمام حتى ينصرف، حسب له قيام ليلة قال: فالحديث ضعيف لو إن كان ابن حبان رواه في "صحيحه" صح ما فيه من سقيم ومرض من صحيح

Bu kitabın başında da söylediğim gibi, bazı insanlar teravihin kılınmaması gerektiğini dolambaçlı bir şekilde söylemişlerdir. Örneğin, Malik ve Chafirie gibi *evde namaz kılmanın tercih edileceğini* söyleyenlerin durumu böyledir. Alim Chatibi tarafından bildirildiği gibi, başkalarının teravih kılmadığını biliyoruz. Bunlar sahabeler, Tabiri ve İbn Hürmüz, Rabira ve diğerleri gibi büyük âlimlerdi. Son olarak, İbn Ömer, Nafir, Salem ve İbrahim gibi teravih namazına açıkça karşı çıkan başkaları da vardı. Ya da fıkıh kitabı Chafirie *Al Aziz*'de belirtildiği gibi, aynı zamanda İbn Douhya'nın kitabında yer alan bu metin: *Popüler Bilim*, şöyle diyor: **"Şu hadisi okuduktan sonra: "Evde namaz kılın, çünkü kişinin en iyi namazı evde kıldığıdır, farz namaz hariç", camide cemaatle namaz kılınmaz",** başka bir deyişle teravih kılınmaz.

Dolayısıyla bunlar evde namaz kılmanın farz olduğunu gösteren açık görüşlerdir. Çoğu kişinin **Ömer'e** uymak için **Peygamber'in sözlerini terk ettiğini, aynı zamanda aslında zayıf olduğu halde sahih olarak sunulan bir hadisi de** ekleyelim.

Bir adam Hasan El-Basri'ye sordu: **"Ramazan ayı boyunca gece namazlarımı evde mi yoksa camide mi kılmalıyım? Hasan şöyle cevap vermiş: "Gözünü nerede daha ağlamaklı, kalbini nerede daha yumuşak ve sadık görürsen orada kıl"¹⁸⁶.** Namazların camilerin çatılarına bağlandığı yerin burası olduğundan çok şüpheliyim!

185 كتاب نصب الرأية تخريج أحاديث الهداية تأليف عبد الله بن يوسف الزيعلي الصفحة

155

186 شرح ابن بطلال 162

Bu yer, namaz kılanların saatlerce ayakta durduğu, bazen dayanılmaz bir sıcaklıkta, doğal veya insan kaynaklı sıcaklık nedeniyle sıkış tıkiş oldukları bir yer olmalı. Bu "şüphe", aynı sorunun aynı kişiye yöneltilmesiyle doğrulanmıştır.

Hassan Al-Basri: "*Bence Kuran'ı kendi başınıza okumanız, başka birinden dinlemenizden daha iyidir*"¹⁸⁷ ".

وقال الحسن البصرى : لأن تفوه بالقرآن أحب إليك من أن يفاه به عليك.

Bu bölümü kapatmadan önce, Hasan El-Basri'ye ne zaman teravîh namazının camide mi yoksa evde mi kılınması gerektiği sorulsa, cevabın her zaman mecazi olduğunu fark ettiğimi eklemek isterim!

Ancak cevabın net olması gerekir: evet mi hayır mı? Evet ise neden? Değilse, neden değil? Burada teolojiden bahsediyoruz, felsefeden değil!

Gerçekte pek çok âlim doğruyu biliyor. Ancak evet cevabı vermek yalan söylemek ve insanları günaha teşvik etmektir. Hayır demek ise müesses nizamla çatışmaya girmektir; daha da ciddisi, Ömer'in yaptıklarını inkâr etmektir. Bu da sizi Şii, kâfir ve hatta belki de Mossad ya da CIA ajanı yapar! Dahası, **neden birçok sahabe ve diğerleri teravîh kılıp kılmamaları gerektiği sorusunu sordular?** Teravîhin kesin bir sünnet olduğu bize kategorik olarak söylendiğine göre! **Belli ki, bazı insanların büyük şüpheleri vardı, ancak şüphe sihir gibi ortadan kayboldu...**

Bu konuyu kapatmadan önce, dikkatinizi oldukça rahatsız edici bir noktaya çekmek istiyorum. Az önce gördüğümüz gibi, belirli sayıda Sahabe ve Taberî teravîh namazını kılmamıştır. Daha önce bahsettiklerimiz dışında, bunların sayıları ve isimleri bilinmemektedir.

Bu sayının azınlıkta kalması muhtemel olmakla kalmadı, daha da önemlisi, artmamakla kalmadı, hatta sonunda yok olduğunu söyleyecek kadar ileri gidebilirim.

Soru: Bunun nedeni nedir?

Teravîh kılmayanların sayısı neden nihayet ortadan kalktı? Daha da ciddisi, teravîh kılmamak ya da teravîhlere itiraz etmek sizi Şii kalıbına sokar, kâfir ya da en iyi ihtimalle cahil yapar. Bunun sebebinin bu az sayıdaki kişinin doğru yolda olmaması ve dolayısıyla takip edilmemesi olduğunu düşünmek mantıklı mı? Yine de, bilimsel kanıtlar okunduğunda, şüphesiz haklıydılar. Aslında bunun nedeni oldukça basittir.

İhtilafları susturmuşlar, hatta neredeyse ortadan kaldırmışlar ve tüm dünyayı teravîh konusunda görüş birliği olduğuna inandırmışlardır.

¹⁸⁷ İmam Hasan Basri'nin Fıkhi

Sonuç olarak, alim olmayan Müslümanların da bu konuyu sorgulamaması mantıklı ve normal görünüyor. Sorgulama fikri akıllarının ucundan bile geçmiyor. Ve "icma" olduğu için, bir pozisyon ya da diğeri arasında seçim yapmaya gerek yoktur. İşte bu kadar.

Bana öyle geliyor ki buna **manipülasyon deniyor**.

Bu bölümü özellikle etkili bir metinle kapatalım.

Ebi Ümmet el-Ba'ili'ye göre¹⁸⁸ şöyle demiştir: "Siz Ramazan ayında (teravih) gece namazını meşrulaştırılmadığı halde bid'at olarak ihdas ettiniz. Sizin için farz kılınan oruçtu. Öyleyse onu teravih namazından önce kılın. İsrailoğulları'ndan bir kısmı, Allah kendilerine farz kılmadığı halde bid'at çıkardılar¹⁸⁹ "Bu şekilde Allah'ın rızasını aradılar, fakat onu hakkıyla yerine getirmediler. Allah da onu terk ettikleri için onları azarladı. Onların uydurdukları manastırı biz onlara yazmadık. [Onlar sadece Allah'ın rızasını arıyorlardı. Fakat onlar bunu gerektiği gibi yapmadılar. Biz de onlardan iman edenlere mükâfatlarını verdik. Fakat onların çoğu yoldan çıkmış kimselerdi¹⁹⁰ ".

2011 و عن ابي امامة الباهلي رضي الله عنه قال : احدثتم قيام رمضان ولم يكتب عليكم انما كتب عليكم الصيام قدموا على القيام اذا فعلتموه فان ناسا في بني اسرئيل ابتدعوا بدعة لم يكتبها الله عليهم ابتغوا رضوان الله فلم يرعوا حق رعايتها فعاتبهم الله بتركها قال : ورهبانية ابتدعوها الى اخر الاية

Bana öyle geliyor ki bu, teravihin "sadece bir yenilik" değil, gerçekten de bir sapkınlık olduğunu bize bildiren ilk **mükemmel açık** metindir. Bu terim (حدث)¹⁹¹ bize, gerekirse, onların yenilik kelimesiyle ilgili dumanlı ve acıklı açıklamalarına karşı koyma imkânı vermektedir. Çünkü kelimelerin anlamını sulandırmak ve çarpıtmak söz konusu olduğunda özellikle etkili olduklarını gördük. Dolayısıyla, gördüğümüz gibi, yenilik kelimesi dilbilimsel anlamda yenilik, iyi yenilik ya da başka bir saçmalık olacaktır!

Abi Oumama el-Baahali şöyle dedi : احدثتم قيام رمضان

Fakat احدثتم kelimesi ne anlama gelmektedir? Referans¹⁹² sözlüğünün bize vermesine izin verelim:

ما لم يكن معروفا في كتاب و لا سنة و لا اجماع و كل محدث بدعة و كل بدعة في نار¹⁹³

¹⁸⁸ Ebu Umame el-Bahili, Peygamber Muhammed'in ashabından ve Ali bin Ebi Talib' in arkadaşlarından biri.

¹⁸⁹ مختصر اتاف السادة المهرة 4 & 3 cilt 63 Sayfa

¹⁹⁰ Sure 57 ayet 27

¹⁹¹ Al'Marani sözlüğünde المعاني bu terim şu anlamlara gelir: sapkınlık, hortodoksi, uyumsuzluk.

¹⁹² لسان العرب ابن منظور volume 4 page 52

¹⁹³ لسان العرب ابن منظور volume 4 page 52

"Bu, Kur'an'da, Sünnette ve icmada bilinmeyen bir uygulamadır. Ve her bir **Ahdath** **محدث** ve bir bid'at ve herhangi bir bid'at ateşe götürür. Bu kınanacak bir uygulamadır".

Al'Marani sözlüğünde المعاني bu terim şu anlama gelir: **sapkınlık, hortodoxi, muhalefet.**

ما ابتدعة اهل الاهواء من الاشياء التي كان السلف الصالح غيرها¹⁹⁵

"**Selefin üzerinde ittifak etmediği bir uygulama olan heva ve heves ehlinin ortaya çıkardığı şey.**"¹⁹⁶

Dolayısıyla bu sadece yeni bir uygulama değil, aynı zamanda ve her şeyden önce Kuran ve Sünnet ile zorunlu olarak çelişen bir uygulamadır. Gerçekten de bunun sadece yeni bir uygulama olduğunu ve dolayısıyla iyi ya da kötü olabileceğini söylemek uygun değildir. Kesinlikle değil! Daha açık bir ifadeyle, bu bir sapkınlıktır. Bu nedenle, diğer şeylerin yanı sıra, Peygamberimiz "**Kim dinimize onun bir parçası olmayan bir şey eklerse (احدث), onun eklemesi reddedilecektir**" demiştir.

قال الرسول **من احدث في امرنا هذا ما ليس منه فهو رد**

Ya da başka bir deyişle: **كل محدث بدعة و كل بدعة في نار**

"**Her Ahdath احدث bir yeniliktir ve her yenilik yangına yol açar**".

Bu terimin özellikle hadis külliyatında çok sık geçtiğine dikkat edilmelidir. Burada, orijinal versiyonda, yani Arapça'da, bu حدث kelimesinin farklı şekillerde tercüme edildiğini gördüğümüz birkaç örnek var. İlgili pasajın altını kırmızı ile çizdim.

1867- Enes radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "**Medine, Medine falancanın mabedidir; kimse onun ağaçlarını kesmesin ve orada حدث sapıklığını icat etmesin; kim orada bir sapıklık icat ederse, Allah'ın laneti, meleklerin laneti ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun**"¹⁹⁷ ."

¹⁹⁴ لسان العرب ابن منظور volume 4 page 52

¹⁹⁵ لسان العرب ابن منظور volume 4 page 52

¹⁹⁶ Selef ya da Selef-i Sâlih, Müslümanların İslam'ın ilk üç nesline atıfta bulunduğu bir terimdir. "Selef", İslam Peygamberi, ashâbı (Sahabe) ve onları takip eden iki nesilden oluşur: Tâbiûn (التابعون) / "sonrakiler" ve Tâbi'at-Tâbiîn (التابعين تابع) / "sonrakilerin sonrakileri".

¹⁹⁷ Sahih Buhari Bölüm 1 sayfa 100 ve 101

1870- 1870- Ali radiyallahu anh dedi ki: "Bizim yanımızda sadece Allah'ın kitabı ve Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem'den bize ulaşan şu yazı vardır: "Medine, A'ir'den filan yere kadar bir sığınaktır ve kim orada bir sapıklık çıkarırsa veya bir sapığı barındırırsa, Allah'ın laneti, meleklerin laneti ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun ve ondan ne bir kefarete kabul edilsin, ne de Allah'a dua etmek, yaptığı işin (namaz gibi) sonuçlarını ondan uzaklaştırsın"¹⁹⁸. Kim de velilerinin izni olmaksızın birtakım insanların himayesini seçerse, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun ve ondan ne bir keffaret, ne de yaptıklarının sonuçlarını kendisinden uzaklaştırması için Allah'a dua etmesi kabul edilsin. "

4170- El-Ala' bin el-Müseyyeb'den rivâyete göre, babası şöyle demiştir: *el-Berâ' bin Âzib ile karşılaştığımda ona şöyle dedim: "Mutlu ol! Sen Peygamber'in - Allah ona salat ve selam etsin- sahabisiydin ve ağacın altında ona biat ettin" dedim. (El-Bara) dedi ki: "Ey kardeşimin oğlu! Onun kayboluşundan sonra حدث neler işlediğimizi bilmiyorsun"¹⁹⁹ dedi.*

يا ابن اخي اناك لاتدري ما احدثنا بعده

*Ey kardeşimin oğlu, sen ondan sonra 'ما احدثنا'
bilmiyorsun.*

4625- İbn Abbas -Allah ikisinden de razı olsun- şöyle demiştir: Rasûlullah -Allah ona salat ve selam etsin- bir konuşma yaptı ve "Yalınayak, çıplak ve sünnetsiz olarak diriltileceksiniz" buyurdu. Sonra şöyle dedi: "İlk yaratmaya nasıl başladıysak, onu öylece tekrarlayacağız, bu bize verilmiş bir sözdür ve biz onu yerine getireceğiz!" Ayetin sonuna kadar: "Kıyamet günü giydirilecek yaratıkların ilki İbrahim'dir ve ahabımdan bazıları sol taraftan gönderilecek ve sonra 'Ya Rabbi! Bunlar benim ahabımdır! Onlar, 'Sen onların senin kayboluşundan sonra حدث ne uydurduklarını bilmiyorsun' derlerse, ben de o takva sahibi kulun dediği gibi derim. Aralarında bulunduğum sürece onların aleyhine şahitlik ettim. Sonra beni geri çağırdığın zaman, Sen onların gözcüsü oldun. Ve Sen her şeye şahitsin. Denilecek ki: Sen onları bıraktığından beri bunlar ökçeleri üzerinde dönüp durmaktan vazgeçmediler."²⁰⁰

4740- İbn Abbas -Allah ikisinden de razı olsun- dedi ki: Peygamber - Allah ona salat ve selam etsin- şöyle bir konuşma yaptı: "Siz yalınayak, çıplak ve sünnetsiz olarak diriltileceksiniz. İlk yaratmaya nasıl başladıysak, onu öylece tekrarlayacağız; bu bize verilmiş bir sözdür ve biz onu yerine getireceğiz!" Kıyamet günü giydirilecek olan yaratıkların ilki İbrahim (a.s.)'dir. Ümmetimden birkaç kişi Arş'ın yanına gönderilecek ve ben o zaman şöyle diyeceğim: "Ya Rabbi! Bunlar benim ahabımdır!" diyeceğim. Onlar da bana: "Sen onların senin kayboluşundan sonra neler uydurduklarını حدث bilmiyorsun" diyecekler. . O zaman ben de o takva sahibi kulun dediği gibi: "Ben onların arasında bulunduğum sürece onların aleyhine şahitlik mi ettim?" diyeceğim. O da şu sözü deyinceye kadar:

¹⁹⁸ Sahih Buhari Bölüm 9 sayfa 102-103

¹⁹⁹ Sahih Buhari Bölüm 37 sayfa 336

²⁰⁰ Sahih Buhari Bölüm 15 sayfa 63

"Sen her şeye şahitsin". "Denilecek ki: Bunlar, sen onları terk ettiğinden beri ökçeleri üzerinde döntip durmaktan vazgeçemediler"²⁰¹.

869- Aişe -radiyallahu anh- şöyle dedi: "Eğer Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem kadınların, **yenilik** **حدث** olarak ne yaptıklarını bilseydi, Bani'İsrail kadınlarına haram kıldığı gibi onlara da haram kılardı." (Yahya) dedi ki, "Amra'ya dedim ki, 'Bunu yasakladılar mı? ' 'Evet' dedi"²⁰²."

7306- Asım radiyallahu anh anlatıyor: "Enes'e dedim ki: "Resûlullah aleyhissalatu vesselam Medine'yi haram bölge ilan etti mi?" (Enes) dedi ki: "Hayır: "Evet, (Medine) fılan (yerden) bir mabettir, ağaçları kesilmemelidir, **kim orada** **حدث** **bir sapıklık çıkarırsa**, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun." Ve Asım'ın (başka bir versiyonuna) göre: "Musa bin Asım bana onun şöyle dediğini de bildirdi: "... Veya bir bid'atçıyı"²⁰³ (sapkınlıktan) oraya sığdırır."

6584- Ebu Hazim dedi ki: "En-Numan bin Ebi Ayyaş (bu hadisi) işitti ve bana, "Sehl'den (bu hadisi) işittin mi?" dedi. Ben de, "Evet ve şahitlik ederim ki, Ebu Said el-Hudri'nin şu ilaveyi rivayet ettiğini duydum: 'Onlar bendendir!' dedim. Dediler ki: "**Ama sen onların sen gittikten sonra** **حدث** **diye bir şey uydurduklarını bilmiyorsun.**" Ben de: "(Benden sonra) işleri değiştiren benden uzak olsun! Benden uzak olsun!" İbn Abbas dedi ki: "Fasıkan Fasohqan " uzak olsun demektir, " sahiq" uzak demektir, " sahqaho " ve " ashaqaho" kelimesi de onu uzaklaştırdı demektir"²⁰⁴."

6755 - Ali -radiyallahu anh- dedi ki: "Kur'an'dan ve bu sahifeden başka elimizde bir şey yoktur. Söz konusu sahifeyi çıkardı ve içinde yaralanmalarla ve develerin farklı yaşlarıyla ilgili hükümler olduğu görüldü. Sonra şöyle dedi: "Ve içinde şu var: 'Ayr'dan Tarv'a kadar Medine kutsaldır. **K i m orada bir** **حدث** **suç işerse** veya orada suç işlemiş birini barındırırsa, kıyamet günü Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun; velilerinin izni olmadan insanların yaptığı hiçbir farz kabul edilmeyecek, kıyamet günü Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun; ondan ne farz ne de nafile kabul edilmeyecektir. Müslümanların himayesi de aynıdır, en küçükleri bile himaye edebilir. Kim bir Müslümana hıyanet ederse, kıyamet günü Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun; ondan ne farz ne de nafile ameller kabul olunur"²⁰⁵ ".

Bana öyle geliyor ki, şimdi önümüzde mükemmel bir şekilde açık bir metin var, üstelik bu metin teravihi **sapıklık** olarak tanımlayan bir sahabeye kadar uzanıyor. Bu, bize şu "argümanla" karşı çıkmaktan asla vazgeçmeyen aşırı mezhepçilerin en sinsi olanlarını susturmaktadır: **hiçbir sahabe veya âlim teravihi kötü bir bid'at olarak nitelendirmemiştir.**

²⁰¹ **Sahih Buhari** Bölüm 2 sayfa 133

²⁰² **Sahih Buhari** Bölüm 165 sayfa 245

²⁰³ **Sahih Buhari** Bölüm 12 sayfa 415

²⁰⁴ **Sahih Buhari** Bölüm 26 sayfa 248

²⁰⁵ **Sahih Buhari** Bölüm 26 sayfa 248

Peygamber'in **evde namaz kılmayı** açıkça ve kesin bir şekilde **emrettiği** gerçeğiyle ikna olmamışlardır..²⁰⁶

Peygamber'in **bu namazı tanıtmadığı** gerçeğiyle ikna olmamışlardır.²⁰⁷

Evde namaz kılmanın **daha faziletli** olduğu gerçeğiyle ikna olmamışlardır.²⁰⁸

Ömer'in kendisinin bunu bir **bid'at olarak nitelendirmiş** olması ikna edici olmamıştır.²⁰⁹

Bazı sahabelerin, *Tabirilerin*²¹⁰, âlimlerin bunu yapmadıkları gerçeğinden dolayı **bu uygulamanın, bir Sunnet olmadığını düşündüklerine** ikna olmamışlardır²¹¹. Yüzsüz aptallar gibi, bize teravih kılmanın *haram*, yasak olduğunu söyleyen bir metin talep ediyorlar!

Hiçbir şüphe yok ki, bu uygulamayı açıkça eleştiren sayısız metin mevcut ve mevcuttu, ancak... Temizlikçi gelip geçti ve kitap yakmalar, baskılar ve baskılar nihayetinde son sözü söyledi, ya da neredeyse söyledi.

---

²⁰⁶ Öfkeli bir ses tonuyla: "**Evinizde namaz kılın**" dediğinde.

²⁰⁷ O halde artık kimsenin bunu yapmaya hakkı yoktur.

²⁰⁸ Öyleyse neden daha az faziletli bir namaz kılmak isteyesiniz ki!

²⁰⁹ Bu, emsali olmadığı ve bu nedenle zorunlu olarak kınanması gereken bir yenilik olduğu anlamına gelir.

²¹⁰ Ashabın neslini takip eden nesil.

²¹¹ Sonuç olarak, bir Sunnet'ten yüz çevirmiş olmalarını nasıl mantıklı bir şekilde açıklayabiliriz!

9 –Bununla birlikte, namazın camide mi yoksa evde mi kılınmasının tercih edileceği ve kılınacak rekâtların sayısı konusunda ihtilaf vardır.

Şok edici görünse de, **teravîh namazını camide kılmanın tercih edileceğini** söyleyecek kadar ileri giden bazı "âlimler" vardır. Oysa bildiğimiz gibi, **Peygamberimiz insanlara evlerinde namaz kılmalarını emrettiğinde camide cemaatle namaz kılmayı yasaklamış** ve bunun nedenini bize şöyle açıklamıştır: **"Farz namazlar hariç, kişi için en hayırlı namaz evinde kıldığı namazdır".**

Ama bize söylemeye cesaret ediyorlar:

صلاة التراويح هي سنة مؤكدة للرجال و النساء، تسن فيها الجماعة كما يجوز أن تصلى على
انفراد و الأفضل صلاتها بالمسجد²¹²

"Teravîh namazı erkekler ve kadınlar için sünnet-i müekkededir. Cemaatle veya tek başına kılınması caizdir, ancak en faziletlisi camide kılınmasıdır."

Bu da **Peygamber'in söyledikleriyle kökten** çelişmektedir.

Teravîhin Sünnet-i Müekkede olduğunu iddia ederek Müslümanları yanıltmakla kalmıyor, daha da önemlisi, **"Evinizde namaz kılın"** diyen Peygamberimizle açıkça çelişiyorlar çünkü: **"Bir insan için en hayırlı namaz, farz namaz olmadığı sürece evinde kıldığı namazdır"**. Ancak, bu "âlim" ve diğerleri bize tam tersini söylüyor: **"Camide namaz kılmak tercih edilir!"**

"Ramazan'ın gece namazları, tavsiye edilen niteliği üzerinde görüş birliği olan, fasıllı namazları (el-Teravîh) ifade eder. Ancak âlimler bu namazların evde bireysel olarak mı yoksa camide toplu olarak mı kılınması gerektiği konusunda farklı görüşlere sahiptir."

Bu metin Müslim'in Sahih'inden Nawawi'nin açıklaması ile alınmıştır. Nawawi şöyle der: **"Ancak âlimler bu namazların evde tek başına mı yoksa camide topluca mı kılınmasının daha faziletli olduğu konusunda ihtilaf etmişlerdir.** Evde mi yoksa camide mi namaz kılmanın tercih edileceği konusunda nasıl ihtilaf olabilir? Yani herhangi bir şekilde camide namaz kılmanın daha iyi olacağını gösteren hiçbir unsur yok mu? Dolayısıyla bu ayrışmanın kesinlikle hiçbir temeli yoktur.

İbn at-Tin ve diğerleri şöyle der: **Ömer bunu, Peygamber'in o gecelerde namazda kendisine uyanlar hakkındaki kararından çıkardı, çünkü yaptıkları şey**

²¹² كتاب روح الصلاة في الإسلام تأليف عفيف عبد الفتاح

onu hoşnut etmediyse, bunun farz bir namaz haline gelmesinden korktuğu içindi. Peygamber öldüğünde artık teravih namazının Allah tarafından farz kılınacağı korkusu kalmamıştı. **Bu nedenle Ömer, namaz toplu olarak kılınırsa daha iyi olur, çünkü bir yandan bölünmeyi ortadan kaldırır ve birliğe izin verir; ve diğer yandan, ortaklaşa dua etmek mümin için tek başına yapmaktan çok daha motive edicidir. Bu nedenle halk Ömer'in bu görüşüne meyletmıştır**²¹³.

Daha önce Ömer ibn Hattab ile ilgili kişi kültü meselesinden bahsetmiştim. Bunun mükemmel bir kanıtına sahibiz. Aslında, iki kesin unsur bunu göstermektedir:

1. Peygamber hiç teravih kılmamış ve sadece evde sabahlamıştır.

2. Peygamberimiz evde namaz kılınmasını emretti.

Peygamber'in sünneti bize bunu öğretir. Ancak başka bir "sünnet" - Ömer'in sünneti- bize bunun tam tersini, yani camide namaz kılmamızı söyler. Belli ki bazı insanlar Peygamber'in sünnetine uymak ile Ömer'in sünnetine uymak arasında bir seçim yapmışlar...

İmam Buhari'nin Sahih'inin Şeyh Oteymine²¹⁴ tarafından yapılan açıklamasında şunları öğreniyoruz: Zeyd bin Sabit şöyle rivayet etmiştir: "Rasulullah -Allah ona salat ve selam etsin- Ramazan ayında (namaz kılmak için) bir oda kullandı. -(anlatıcı) dedi ki: Sanırım: hasır dedi- Birkaç gece orada (bu odada) namaz kıldı. Ashabından bazıları onun arkasında namaz kılmaya geldiler. **Peygamber'e bu haber verilince, oturarak namaz kıldı, dışarı çıktı ve şöyle dedi: "Yaptıklarınızdan haberdarım. Ey insanlar, namazlarınızı evlerinizde kılın; çünkü farz namazlar dışında en faziletli namaz, kişinin evinde kıldığı namazdır."**

Bu, daha önce söylediğimiz şeyi açıklamaktadır: Bu olay Ramazan ayında gerçekleşmiştir. Bu hadiste, kişinin meşru olmayan bir uygulamanın taklit edildiğini görmesi halinde onu terk etmesi gerektiğine dair bir delil vardır. Yine bu hadiste, nafile namazların evde kılınmasının daha faziletli olduğuna ve bu konuda iki Mescid-i Haram ile diğerleri arasında bir fark olmadığına da delil vardır. Bu, kişi Medine'de olsa bile geçerlidir. Nafile namazların evde kılınmasının daha faziletli olduğunu vurgulamıştık. Mekke'de bile nafile namazların evde kılınması tercih edilir.

Ancak birçok iyi insan nafile namazlarını iki camide kılmak istemektedir: Peygamber'in Mescidi ve Mekke'deki mescit. Ancak bu, Peygamberimizin yaptıklarına ve öğrettiklerine göre sünnetine aykırıdır. Sünnete uyarak alınan sevabın, camide namaz kılarak alınan sevaptan daha büyük olduğu da söylenir. Ancak bazı insanlar evde namaz kılma yolunu yanlış değerlendirerek Mekke'de yüz bin namaz kılmayı veya Peygamber Mescidinde bin namaz kılmayı terk etmektedir. Evet, sünnete uymak daha öncelikli, daha hayırlı ve daha sevaplıdır.

²¹³ Fath al-Bâri' -Fi charh sahih al- Boukhari-Ibn Hajar al 'Asqlâni

²¹⁴ Cilt 3 sayfa 206

Teravîh hariç tabii ki.

Dahası, İmam Malik bu noktada koşulsuzdu, çünkü şöyle demişti: **"Evde kılınan namazın daha iyi olduğundan hiç şüphem yok"**. Ama camide namaz kılmanın daha iyi olduğunu söyleyen "âlimleri" yalanlamak için Malik'e ihtiyacımız var mı ! **Peygamber'in sözü yeterli değil mi !**

قال مالك لا اشك إن الصلاة في البيت أفضل²¹⁵

Evde dua etmek daha iyi, daha faziletli olduğuna göre neden camiye gidiyorlar?

Diğerleri de bize şunu söyler: **Bir kimse evinde namaz kılabilir, ancak bunun camilerin boşalmasına neden olmaması gibi belirli koşullar altında**. Bu koşul özellikle temelsizdir, çünkü bu ve diğer tüm koşullar bir kez daha Peygamber'i suçlamaktadır. Çünkü âlimlerin %100'ü Peygamber'in hayatında, Ebubekir'in halifeliği döneminden daha fazla bir teravîh olmadığı konusunda hemfikirdir. Ve bu hem Ramazan ayı içinde hem de dışında olmuştur. **Benim sorum şu:** O zaman Peygamber'in, örneğin mescitlerin boş kalması meselesi veya başka herhangi bir koşul hakkında endişelenmeyerek "işini" yapmadığını düşünebilir miyiz !

Tabii ki hayır! Ve Ebu Bekir de yapmadı.

Peygamber evde namaz kılmayı şart koşmadıysa, neden bunu yapmalarına izin veriyorlar?

10 - Teravih namazı, başka hiçbir namazda olmayan özelliklere sahiptir.

Aslında, Ömer ibn Hattab tarafından icat edildiği ve kodlandığı şüphesiz olan bu namaz, başka hiçbir namazın sahip olmadığı özel niteliklere sahiptir. Aşırı uzun süresi gibi - birkaç saat! **"Namazın sonunda dışarı çıktığımızda, şafağın ışığına bakardık"**²¹⁶ .

Bu da Peygamber'in öğretisiyle çelişmektedir, çünkü Peygamber tarafından başlatılan ve toplu olarak kılınan tüm namazların kısa olduğunu biliyoruz. Ve bunun mantıklı ve sağduyulu olduğunu söyleyebilirim. Namaz, Kuran ve Sünnet'in bize öğrettiği gibi, mümkün olduğunca konsantre olmamız gereken, Yaraticı ile yakınlaştığımız bir andır. **Bir grup içinde ve sadece hayal edebileceğiniz koşullarda dua ederken saatlerce nasıl konsantre olabileceğinizi biri bize söyleyebilir mi?**

Bu basit gerçek dikkatimizi çekmelidir ve bence bu duanın Sünnet'e dâhil edilemeyeceğini göstermektedir. Hatta daha da ileri giderek bunun bir dua olarak kabul edilemeyeceğini söyleyebilirim çünkü duanın ruhuna aykırıdır.

Gerçekten de, bir namazdan ziyade bir spor gösterisine daha yakınız. "Teravih" kelimesinin *duraklama* anlamına geldiği için buradan geldiği gerçeği de bunu doğrulamaktadır. Aslında, teravih namazı sırasında Müslümanlar, bize söylendiğine göre, dört selamdan sonra dururlardı.

Dahası, şunu öğreniyoruz: **"O kadar uzundu ki, bazı insanlar ayağa kalkmak için bastonlarına yaslandılar ve diğerleri kendilerini bir iple çatıya bağladılar"**²¹⁷ .

حدثنا أحمد بن عيسى قال , حدثنا عبد الله بن وهب قال حدثني مالك و عبد الله بن عمر و أسامة بن زيد أن محمد يوسف حدثهم عن السائب بن يزيد قال : جمع عمر رضي الله عنه الناس على أبي بن كعب و تميم الداري . فكانا يقومان في الركعة بالمتين من القرآن حتى إن الناس ليعتمدون على العصي من طول القيام و يتنوط أحدهم بالحبل المربوط بالسقف من طول القيام . وكنا نخرج إذا فرغنا و نحن ننظر إلى بزوغ الفجر²¹⁸

²¹⁶ **Ibn Chabba** (173-162) tarafından yazılan **Tarikh al-Madina al-munawwara**.

²¹⁷ **Kitab Tarikh al-Madina al-munawwara** أخبار المدينة النبوية تأليف أبي زيد عمر بن شبة النميري البصري الصفحة 379

²¹⁸ **Kitab Tarikh al-Madina al-munawwara** أخبار المدينة النبوية تأليف أبي زيد عمر بن شبة النميري البصري الصفحة 379

حدثنا علي انا ابن ابي دب عن يزيد بن الساب قال: كانوا يتوكؤون على عصيهم من شدة القيام في عهد في رمضان²¹⁹

Ramazan ayı boyunca namaz kılmanın zorluğu nedeniyle namazlar bastonlarla kılınırdı.

Buna nasıl hala bir... namaz diyebiliyorsunuz!

Ayrıca şunu da öğreniyoruz: "**Ömer bu namazı onlarla birlikte kılmadı veya titiz değildi**²²⁰". Açıkçası, Müslümanların aksine, Ömer sünnete ya da kendi sünnetine çok bağlı değildi!

Alim Abdülhak Aliçbili'nin **Kitab at Tahajud** adlı kitabından şunları öğreniyoruz: "**İnsanlar Ömer'e teravihin uzunluğundan şikâyet ettiler. Bunun üzerine Ömer, namazı kıldıran okuyucuya okumayı kısaltmasını ve rekât sayısını arttırmasını emretti.** Bu, namaz kılanların ayakta daha az zaman geçirmeleri içindi. **Namaz o zaman 23 selamdan oluşuyordu. Ancak insanlar şikâyet etmeye devam edince okumayı tekrar kısalttı ve selam sayısını artırdı. Böylece sayı 36'ya çıkarıldı ve her şey olduğu gibi kaldı.**"

ويروى أن الناس اشتد عليهم طول القيام فشكوا ذلك الى عمر بن الخطاب فامر القارئ ان يخففا من طول القيام ويزيدا في عدد الركوع فكانوا يقومون بثلاث و عشرين ركعة ثم شكوا فنقصوا من طول القيام و زيدوا في الكوع حتى اتموا ستا و ثلاثين و الوتر بثلاث فاستقر الامر على هذا²²¹

Bu metni keşfettiğimde neredeyse boğulacak gibi olduğumu saklayamam!

Kulağa namazdan çok araba tamircisi gibi geliyor! Siz hiç yoldaşların bir duanın kalitesinden şikayet ettiğini duydunuz mu? Asla! Ve bunun iyi bir nedeni vardır: namaz meselesi Allah ve Resulü'nün münhasır alanına girer ve bu nedenle haklı bir eleştirinin konusu olamaz. Aksi takdirde, namaz konusunda nasıl yasama yapacaklarını bilmeyen Allah ve/veya Resulü ile ilgili gerçekten bir sorun vardır, bu yüzden kopyalarını gözden geçirmeleri gerekirdi!

Bu hikâyeyi okuduğumuzda, Ömer'in namazını gözden geçirmek zorunda kaldığımı öğreniyoruz, çünkü namaz öncekinin kapasitesinin çok üstünde, uygunsuz bir namazdı. Ne de olsa herkes John Rambo ya da Süpermen değil! Bu yüzden Ömer, sonunda uygulanabilmesi için duayı tekrar tekrar değiştirmiştir!

Ancak, aralarında üçüncü halife Otman ibn Affan ve Ebu Hanife'nin de bulunduğu bazı sahabelerin ve âlimlerin **Kur'an'ın tamamını... bir rekatta okuduklarını** öğrendik!

²¹⁹ مسند ابن الجعد ص 414

²²⁰ كتاب تاريخ المدينة المنورة أخبار المدينة النبوية تأليف أبي زيد عمر بن شبة النميري البصري الصفحة 379

²²¹ كتاب التهجد دار الكتب العلمية الامام عبد الحق الاشيبلي

Sonra da bize teravihin bir sünnet-i müekkele olduğunu ve Ömer'in sadece Peygamber tarafından terk edilmiş bir sünneti canlandırdığını ettiğini söylemeye cüret ediyorlar!

Tüm bu müdahalelerden sonra Sünnet'ten geriye pek bir şey kalmadığını söylemek gerekir!

Teravih namazları, bildiğimiz gibi, nafile bir "namaz"dır; ancak bu namaz topluca camide kılınır. Bu da, bu konuda sürekli olan fıkıh ile çelişmektedir. Zira sürekli fıkıh bize öğretir ki; ya namaz farzdır ve bu durumda topluca camide kılınır; ya da nafiledir, bu durumda ise bireysel olarak evde kılınır.

İstisnalar, Cuma namazı, bayram namazları ve daha az ölçüde yağmur duası veya güneş tutulması duası gibi, Peygamber tarafından meşrulaştırılan namazlar için geçerlidir.

11 – Peygamber Teravihi başlatmış olabilir ve Ömer de sadece...bitirmiş !

Teravih namazı hakkında konuştuğumuzda, ben de dahil olmak üzere, sistematik olarak belirli sayıda sahabenin Peygamberle birlikte namaz kılmak istediği ve sonrasında ne olduğunu bildiğimiz hikayeyle bir paralellik kurarız. Dolayısıyla teravih namazı da bu hikâyeden kaynaklanır ve sonunda Ömer sadece Peygamber'in başladığı "işini" tamamlar, ama... bitirmez... Hepsini duyduk! Peygamber işini bitirmiyor!

Bize yeniden etkinleştirme veya yeniden canlandırma hakkında söylenmelerinin nedeni tam olarak budur.

Birçok âlim bu paralelliği kuruyorsa, bu aynı zamanda Ömer'in bir namazı tamamlamadığı, aslında bir **namaz icat ettiği** suçlamasından kaçınmak içindir. Bu daha çok bir bid'at niteliğindedir. Peygamber'in **ashabıyla birlikte namaz kılmadığı** ve bu nedenle bu namazı herhangi bir şekilde kodlayamayacağı açıkça tespit edildiğine göre. Dolayısıyla, bunu ilk icat eden, kodlayan ve ardından bu yenilik etrafında bir dizi sözde yasal ilke inşa eden kişi mutlaka Ömer olmuştur.

Ayrıca, ve daha önce açıkladığımız gibi, Peygamber'in 23, 25 ve 27'nci günlerde namaz kıldığı bir metni alıp bunun ardından bize bunun Teravih namazları olduğunu söylemek, inanca ve zekâyâ karşı bir hakaret niteliğindedir.

Gerçekten de, bu metne dayanarak, bu namazların Teravih'in başlangıcı olduğunu söylemek veya Omar'ın sadece işi bitirdiğini iddia etmek için hiçbir neden yoktur.

Ayrıca şunları da öğreniyoruz: *El Askari* der ki: Ömer ilktir :

- **Ramazan gecelerinde (Teravih) toplu namaz kılmayı kim emretti?**
- **Geçici evliliği kim yasakladı?**
- **Matem namazının dört tekbirle kılınmasını kim emretti?**
- **Sermaye faizi üzerinden sadaka ödenmesini kim emretti?**
- **Miras hesaplamalarının yuvarlanmasını kim emretti?**
- **Sahip olduğu atlar için Zekat ödemeyi kabul eden kişi kim?"²²². »**

---

²²² *Souyouti* « Halifelerin Tarihi »

"Ve o (Ömer), Ramazan ayında Teravih namazı kılmak için insanları (Müslümanları) tek bir imamın önderliğinde toplayan ilk kişiydi" "Müslüman mülklerinin tüm şehirlerine mektuplar göndererek bunu yapmalarını emretti"²²³ "

İbn Şihab ise şöyle demiştir: **"Ömer onları Ramazan gecelerinde namazlarını kaldıran Obayy ibn Ka'b'ın arkasında toplayana kadar. Bu, insanların Ramazan ayında ilk kez tek bir okuyucunun arkasında toplanmasıydı"**²²⁴ .

İbn Şihâb şöyle demiştir: **"Allah'ın Elçisi her şeyi bu halde bırakarak öldü."** Kaçmayhani'nin rivayetinde **"her şeyi bu halde bırakarak" ifadesi, öldüğünde kimsenin teravih kılmadığı anlamına gelir.** Ahmed, bu hadisin ibn Ebi Dhib'in versiyonunda, Azzuhri'ye göre şu şekilde aktarır: **"Allah'ın Elçisi insanları gece namazı(kıyam) için toplamadı"**²²⁵ .

Ömer, **hiç şüphesiz,** Teravih olarak bilinen bu namazı icat eden, kodlayan ve sonra da kanunlaştıran ilk kişiydi.

Ömer kendisini Peygamber'inkine benzer bir durumda buldu.

Peygamber Ramazan ayında bir gece tek başına namaz kıldı ve birkaç sahabe onunla birlikte namaz kılmak için samimi bir istekle geldi. Peygamber'in tepkisi, gördüğümüz gibi, önce namazını yarıda kesmek, sonra da camiye gitmeyi bırakmak olmuştur. Ancak sahabeler bu dindar arzularını, evine küçük taşlar atarak, onu evinde aramaya kadar götürdüler. Allah'ın *Elçisi öfkeyle dışarı çıktı ve onlara şöyle dedi: "İbadetinizi bırakmadınız, o kadar ki bunun size dayatılacağını düşündüm! Öyleyse evlerinizde namaz kılın! Çünkü kişinin en hayırlı namazı, farz namaz dışında evinde kıldığı namazdır."* Peygamber o an hüküm koymuştu.

Ömer'e gelince, Ramazan ayında bir gece mescidin önünden geçerken sahabelerin ayrı ayrı namaz kıldıklarını görünce, Peygamber'in emrini uygulayarak onlara evlerinde namaz kılmalarını emretmek yerine, tam tersini yapmaya karar verdi. Tüm ashabını bir İmam'ın önderliğinde bir araya getirdi ve şöyle değil **"Ne mükemmel bir canlandırma"** veya "Ne mükemmel bir diriliş" ama bunun yerine şöyle deklare ederek: **"Ne mükemmel bir yenilik"**.

Aşağı yukarı benzer iki durum, ancak tamamen zıt iki tepki.

---

²²³ **Les Chroniques de Tabari.** Dar Al-Kotob Al-ilmiyyah, Pages 569-570

²²⁴ Souyouti « **L'histoire des Califes** »

²²⁵ **Fath al-Bâri' Fi charh sahih al- Bukhari** Ibn Hajar al-'Asqlâni Dar Misr littibâ'a, 2001. Pages: 357 à 363

Ömer'in, Peygamber'in yapıp sonra terk ettiği şeyi sadece yeniden canlandırmış ya da harekete geçirmiş sayılabilmesi için, yine de bir başlangıç olması gerekirdi. Peygamber'in başlangıcı nerede? Yani bir başlangıç yok, ama Müslümanlara Ömer'in, sadece Peygamberin terk ettiği şeyi yeniden canlandırdığına inandırmanın bir yolunu buluyorlar.

- - **Peygamber sahabeleri dağıttı, Ömer onları yeniden topladı!**
- **Peygamber evde namaz kılın dedi, Ömer camide kılın dedi!**

Bu kitabı şu sözlerle bitiriyorum:

تزعمون انكم على السنة، الا تعلمون ان الرسول الله صلى الله عليه وسلم قام الا في بيته... ليسا
كذلك !

Sünneti takip ettiğinizi iddia ediyorsunuz, ama Peygamber'in sadece evde gece namazı(kıyam) kıldığını bilmiyor musunuz... Öyle değil mi?

İmam Nawawi şöyle dememiş miydi: "**Peygamber'in daha sonra hem gündüz hem de gece bu uygulamayı tamamen terk ettiğini bilerek, şimdi evde nafile namaz uygulamasına yeniden başladı**"²²⁶ ".

Allah'a hamdolsun ki Nawawi her şeyi açıkça söylüyor! Ancak *Peygamber'in daha sonra bu uygulamayı tamamen terk ettiğini* söylediğinde ona tam olarak katılmıyorum. Hangi uygulamadan bahsediyor? Teravih mi? Peygamber hiçbir zaman teravih kılmadı, yaptığı şey teravih değil, caminin bir köşesinde gece namazıydı. Başka bir deyişle, **Peygamber teravih namazına değil, ashabin yaptıklarını yapmalarını, yani kendisini taklit etmelerini önlemek için mescitte, ashabin gözü önünde tek başına gece namazı kılmaya son vermiştir.**

Teravih kılmayanlar ve evde namaz kılanlar Peygamberin sünnetine uyuyorlar. Teravih kılanlar ise Ömer'in "sünnetine" uymuş olurlar.

²²⁶ Sahih Müslim. İmam Nawawi'nin şerhi cilt 3 sayfa 485 ve 486

12– Hem kanun koyuculara, hem de Allah'ın اللباب اولي dediği akıl sahiplerine sor.

1. Anladığımız kadarıyla, Peygamber şöyle demiştir: "**Ey inananlar, evlerinizde namaz kılın, çünkü bir insan için en iyi namaz, farz namaz olmadığı sürece kendi evinde kıldığı namazdır**".

Bu hadis Buhari'nin Sahih'inde ve Müslim'in Sahih'inde yer almaktadır. Hiçbir âlim bu hadisin ne sahihliğini ne de hangi bağlamda söylendiğini sorgulamamaktadır. Dahası, bu hadis neshedilmemiştir ve Peygamber'in bu konudaki son sözleridir.

Sorularım aşağıdaki gibidir:

a) Bu hadisten ne anlıyorsunuz?

b) b) Peygamber'in şu **bildiğiniz ve tanıdığınız** sözüne neden saygı göstermiyorsunuz?

c) Neden Müslümanları **camide namaz kılmaya davet ederek Peygamber'e itaatsizlik etmelerini istiyorsunuz?**

2. Bütün âlimler, Peygamber'in şöyle dediği konusunda hemfikirdir: "**Evinizde namaz kılın**" ve Ömer'in halifeliğine kadar bu böyle devam etti. Ve Peygamber diğer Ramazan aylarını yaşamasına rağmen, hiçbir **zaman ashabıyla birlikte namaz kılmadı**. Benim sorum şu: **Peygamberin vefatından sonra yeni bir namaz ihdas etmek ve onu kılınacak namazlar listesine dâhil etmek helal midir?** Allah şöyle vahiy etti: "**Bugün sizin için dininizi ikmal ettim, üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı seçtim.**"

3. Benim sorum şu şekilde: **Bir sünnet terk edilmiş ve tamamen değiştirilmiş olsa bile her zaman sünnet olarak kalır mı?** Benim görüşüme göre, hayır. Şeyh Albani'nin şu sözlerine gelince, aynen aktarıyorum: "**Ekleme veya çıkarma yapmadan öğretilerinde ve düzenlemelerinde Peygamber'i takip etmemiz gerektiğini söylemekle yetineceğiz. Ve Peygamber'den daha dindar olmaya çalışmamız gerektiğini zaten söylemiştik.**"²²⁷ "

4- Peygamberimiz şöyle öğretmiştir: "**Bir insan için en hayırlı namaz, farz namaz dışında evinde kıldığı namazdır**". Benim sorum şu:

Neden Müslümanlara daha az faziletli bir namazı kılmalarını tavsiye ediyorsunuz? Dengesiz olanları bir kenara bırakırsak, teravih kılan Müslümanlar muhtemelen Adem babamızdan günümüze kadar **en az faziletli, en az iyi** namazı seçen tek insanlardır.

---

²²⁷ Şeyh Albani'nin Teravih Namazı

Bana öyle geliyor ki sadece dengesiz bir insan iki şey arasında seçim yapar, en kötüsünü, en az iyisini veya en az hak edeni!

Her halükarda, umarım teravih dışında; arabanız, eviniz, kıyafetleriniz, yiyecekleriniz, meyveleriniz... için en iyisini seçersiniz!

Teravihin sünnet olduğunu iddia eden ya yalan söylüyordur ya da konuya hâkim değildir.

1. Teravih kelimesi Peygamber'den sonra gelir. Aslında ne Kur'an'da ne de Sünnet'te yer almayan bu kelime, Peygamber'in vefatından yıllar sonra, en erken Ömer ibn Hattab'ın halifeliğinin başlangıcında ortaya çıkmıştır. **Peygamber'in hiç bilmediği ya da duymadığı bir uygulama nasıl sünnet olarak tanımlanabilir?** Şu ayet buna mükemmel bir örnektir: "*Ey Kitap Ehli, Tevrat ve İncil kendisinden sonra inmemişken İbrahim hakkında niçin tartışıyorsunuz? Akletmez misiniz?*" (3/65).

2. Peygamber hayatı boyunca hiç teravih kılmamıştır. Bu, sahabenin onunla birlikte namaz kılma girişiminden birkaç yıl sonra yaşamış olmasına rağmen böyledir. Bununla birlikte, söz konusu girişimden önce veya sonra **Ramazan aylarının hiçbirinde bu namazı kılmamıştır.** Bu namazı onun kıldırmadığında şüphe yoktur. Dolayısıyla **ondan sonra hiç kimse bu namazı kılma hakkına sahip değildir.**

3. Bir sünnet hiçbir şekilde değiştirilemez. Bir sünnete ekleme, çıkarma veya değişiklik yapıldığı anda, o artık Peygamber'in sünneti olmaktan çıkar. Peygamber'in **istisnai veya düzensiz** bir şekilde belirli bir uygulamayı **namaz kıldığı** veya **onayladığı** metinlere dayanmak, onu sünnet yapmak için yeterli değildir, hele ki bu konuda bir kanun koymamışsa.

4.4- Peygamber, Ramazan ayı içinde ve dışında toplu halde namaz kılmak için camiye gitmeyi açıkça ve resmen yasaklamış ve şöyle buyurmuştur: "*Evlerinizde namaz kılın! Çünkü farz namazlar hariç, namazların en faziletlisi evde kılınandır*". **Sahihliği, bağlamı, içeriği, kronolojisi ve uygulaması nedeniyle** bu hadis konuyla ilgili en yetkili metindir.

5. Bütün âlimler, Peygamber'in sadece Ramazan aylarında evinde gece namazı kıldığını (kıyam) onaylar. Ancak bize **teravihin bir sünnet olduğu** da söyleniyor! Peygamber'in teravih(camide kıyam) kılmadığını kabul **edersek**

o zaman teravih nasıl bir sünnet olarak kabul edilebilir? O zaman Sünnet, **Peygamber'i taklit etmekten** ibaret olduğu için **evde sabahlamayı** dayatır. Ancak, **bizden Peygamber'in yaptığı gibi evde kılmamız değil, Peygamber'in asla yapmadığı gibi camide kılmamız isteniyor!**

Kısacası, sünnetin tam tersini yapmaya teşvik ediliyoruz!

228 ما احدث قوم بدعة الرفع مثلها من السنة

"Bir kavim, benzeri bir sünnet ortaya koymadan, bir bid'at icat etmez".

*Ben, Maâmar Metmati, **ısrarla şunu belirtiyorum**: Kim teravihin sünnet olduğunu iddia ederse ya yalan söylüyordur ya da konuya hâkim değildir. Bu durumda o, kınanacak bir bid'atı körüklemekten ve Müslümanları Peygamberimiz Muhammed عليه وسلم ye'هللا صلى'itaatsizliğe teşvik etmekten suçludur.*

www.tarawih.eu
www.tarawih.fr
www.tarawih.com

07.86.02.69.24

Paris 2024 -1445 de l'hégire

İçindekiler tablosu

- " Resmi versiyona " göre teravih namazı...	5
-Peygamber Ramazan ayı boyunca birkaç gün namaz kıldı....	8
-Peygamber teravih namazını bıraktı çünkü...	15
-Peygamber ashabıyla birlikte namaz kıldığı süreç...	43
-Bazı "âlimler" diyor ki, aynen aktarıyorum:Ömer sadece canlandırdı..	5
1	
-Ömer " <i>Ne büyük bir yenilik</i> " diye haykırıyor...	56
-Alimler sadece korkunun...	64
-Alimler, onun "Doğru Yol Gösterici Halife" sıfatıyla.....	65
-Bize Uzlaşma olduğu söylendi.....	77
-Bununla birlikte, bu konuda görüş ayrılıkları vardır.	94
-Teravih namazının özellikleri.....	97
-Peygamber'in teravih namazını kıldırıldığı ve Ömer'in...	100
- Kanun koyuculara sorular.....	103
-Teravihin sünnet olduğunu iddia eden herkes...	
105	

